Ensimäinen päivä heinäkuuta on Työkansan päivä. Silloin kaikki Canadan järjestyneet suomalaiset juhlivat Työkansan tukemista varten. :-: :-: :-: :-: :-: :-:

TYÖKANSA

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa koyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voipi köyhälistön asiaa ajaa. :-: :-: :-:

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

NO. 133 — 1913. MAANANTAINA, KESÄKUUN 9 p. — MONDAY, JUNE 9th. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

Kirkko laahustaa kehityksen kintereillä

Kolme suurta kirkkokuntaa Canadassa suunnittelevat yhtymistä läheisessä tulevaisuudessa.

TORONTO, Ont., kesäk. 6 p. — Täällä koolla olevat presbyterialaisen kirkkokunnan konventsionin edustajat lämpimästi kannattavat Canadan kolmen "kristillisen" kirkon presbyterialaisten, methodistien ja kongregatsionalistien yhtymistä. Tämän vuoden lopussa tämä kysymys tullaan uudelleen alistamaan presbyterialaisen kirkkokunnan jäsenten ratkaistavaksi ja ollaan varmoja että yhtymishomma nyt saa voiton. Yhtymishomma näitten kirkkokuntien välillä on ollut vireillä useita vuosia.

Methodistit myös kannattavat yhtymistä.

MEDICINE HAT, Alta., kesäk. 4 p. — Methodistikirkkokunnan konferenssi suurella enemmistöllä eilen iltapäivällä hyväksyi methodistien, presbyterialaisten ja kongregatsionalistien yhtymisen.

Noitten kirkkokuntien lopullinen muodollinen yhtyminen voi tapahtua v.v 1914—1914.

On se vaan tämä keskittyvä ihmisyhteiskunta sellainen laitos, että itse taantumuksen symboolienkin on lähdettävä lyyhäämään kehityksen kintereillä. Turha on potkia tutkainta vastaan.

Vaikkapa kirkot yhtyvätkin, niin ei ole syytä huolistua, sillä uskonnollisen hulluttelun aika on ohi. Mysiikan auktoriteettivalta häipyy häipymistään.

NAISTEN AMMATTIYHDISTYSLIITON 4:JÄS EDUSTAJAKOKOUS ALKANUT.

Suuret työväenjärjestöt ovat avustaneet naisten järjestämistyötä. A. F. of L. antanut avustusta $150.00 kuukaudessa.

ST. LOUIS, Mo., kesäk. 2 p.— Amerikan naisten ammattiyhdistysliiton neljäs edustajakokous (joka pidetään kaksivuosittain.) alkoi täällä tänään. Tämä päivä kului kokouksen alkuvalmisteluissa ja sihteerin ja presidentin kertomuksien lukemisessa.

Sihteerin kertomuksesta selvisi, että viime kuluneena vuotena ovat seuraavat järjestöt avustaneet rahallisesti naisten järjestämistyötä:

American Federation of Labor

televa nainen on suffragetti. Mutta niin paljon voin sanoa, että jos on olemassa joku ryhmä naisia, joka tarvitsee äänioikeutta enempi kuin joku toinen ryhmä, niin se ryhmä joka äänioikeuden kipeimmin tarvitsee on juuri työläisnaisten ryhmä. Me tarvitsemme äänioikeuden sentähden, että me tiedämme sen arvon teollisuussuhteiden määräämisessässä ja me tiedämme että tulevaisuudessa teollisuustaistelut muodostuvat poliittisiksi taisteluiksi. Erittäinkin tahtoisin huomauttaa kuinka tärkeä suojelusväline työläisäideille äänioikeus on. Jokainen nainen, joka tahtoo nähdä maassamme kasvavan terveen kansan, liittyköön kanssamme vaatimaan, että meille naisille annetaan osaltamme täysi hallinto-oikeus niiden olosuhteiden yli, joiden alaisina meidän täytyy elää. — Raivaaja.

Kattilantekijät lakossa Torontossa

Kirvesmiehet eivät mene työhön ennenkuin kaikki työnantajat ovat sopimuksen allekirjoittaneet.

Torstaina ilmestyneet Toronton lehdet kertovat esuraavaa:

Noin 250 kattilantekijää teki eilen lakon kun isännistö ei suostunut heidän työpäivänlyhennysvaatimukseen.

Kirvesmiesten yleislakon ratkaisu lähenee. Kaikkiaan 173 työnantajaa on suostanut työläisten vaatimuksiin ja unioitten kanssa allekirjoittaneet sopimuksen. Nämä työnantajat haluaisivat että työläiset viipymättä palaisivat työhön, mutta lakkolaiset odottavat muutamia päiviä. Lakkolaiset pitivät kokouksen Association haalilla ja suurella enemmistöllä päättivät ei antaa lakkolaisille lupaa palata työhön ennenkuin enempi työnantajia on sopimuksen allekirjoittanut. Enemmistö lakkolaisista ajattelee ettei ole viisasta menä tekemään sellaista joka vahingoittaa täydellistä voittoa.

ENGLANNISTA TUODUT RIKKURIT EIVÄT RUPEAKAAN RIKKUREIKSI.

VANCOUVER, B. C., kesäk. 5 p. — Kun kuusikymmentäyksi henkilöä käsittävä kaivostyöläisjoukkue, joka oli "hairattu" hiljattain West Stanleyn piiristä, Durhamkautnista, Englannista, saapui Vancouveriin tänään, niin heitä oli vastaanottamassa United Mine Workers of American paikalliset edustajat ja onnistuivat pidättää miehet tänne siksi kunnes selkkaukset on sovittu. Paikalliset uniot ruokkivat Englannista tuotuja miehiä Labor Temppelillä.

kin hyökkäsi erään lakkolaisen päälle ja pisti hänet kuoliaaksi.

Myöhemmin kokoontui paikalle suuri lakkolaisjoukko vaatien, että rikkuri on luovutettava heidän käsiinsä. Poliisijoukkoja myös saapui, mutta namä eivät uskaltaneet hyökätä lakkolaisten kimppuun ennenkuin Stettinistä saapui automobiileillä 300 asestettua hurttaa. Silloin alkoi ottelu. Poliisit ampuivat revolvereilla minkä ehtivät ja hakkasivat sapeleillaan. Lakkolaiset vastasivat pistooleilla, mutta pakenivat ylivoiman edessä. Useita lakkolaisia jäi makaamaan haavottuneena kentälle.

LIETTUALAISET SOSIALISTIT KOKOONTUNEET KONVENTSIOONIIN.

PHILADELPHIA, kesäk. 3 p.— Liettualaiset sosialistit kokoontuivat viime lauantaina konventsiooniin täällä. Ensimäisiä kysymyksiä kokouksessa oli heidän järjestönsä yhtyminen Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen, joka yksimielisesti kokouksessa hyväksyttiin alistettavaksi jäsenistön yleisäänestyksellä ratkaistavaksi. Kaikki kokouksen istunnot ovat olleet innostavia. Toisena tärkeimpänä kysymyksenä oli kokouksessa propagandatyön suunnitteleminen, ja järjestäminen.

Yhtymisen puolesta puhuivat voimakkaasti George H. Goebel, Anna Maley ja monet muut puhujat.

Liettualaisten liitossa on 3,000 täysinmaksanutta jäsentä. Sillä on 145 osastoa ja yksi viikkolehti Philadelphiassa.

Albertan sosialistit kunnostautuneet

Vaikka viimeisissä Albertan vaaleissa sosialistit eivät saaneet yhtään edustajaa maakunnan lainsäätäjäkuntaan, niin heidän vaikutus on suuresti lisääntynyt.

EDMONTON, Alta., kesäk. 6 p. — Vaikka Albertan viimeisissä maakuntavaaleissa sosialistit menettivät ainoan eustajapaikkansa konservatiiveille, niin siitä huolimatta sosialistit useissa piireissä saavuttivat ihmeteltäviä voittoja. Sosialisteilla oli ainakin seitsemässä edusmiespiirissä oma ehdokas ja monessa piirissä sosialistiehdokkaat olivat vähällä tulla valituksi.

Rocky Mountainin piirin ehdokas C. M. O'Brien, joka oli ainoa sosialistiedustaja, hävisi 77 äänellä. Hän sai 1008 ja konservatiivi- [illegible] 1085. Sosialistiehdok-

Parlamentin istuntokauden päättäjäiset

Pääministeri Borden ilmottaa, että laivastolakiehdotus esitetään uudelleen ensi istuntokaudella, joten yleisvaaleja mahdollisesti ei toimiteta. — Liberaalit vaativat vaaleja.

OTTAWA, Ont., kesäk. 6 p. — Canadan 12:nnen parlamentin toinen istuntokausi, joka monessa suhteessa on ollut mitä merkillisin, päättyi tänään. Istunnon päättäjäisissä on tavallisesti päähuomio kiintynyt sotilaallisiin menoihin, mutta tänään herätti suurinta huomiota väittelyt, joita kuulemaan oli saapunut melkoinen väkijoukko rankasta sateesta huolimatta. "Valtaistuinpuheen" luki kenraalikavernöörin apulainen Fitzpatrick.

Mieltäkiinnittävin oli aamupäivän istunto, jossa väiteltiin navastasti laivastokysymyksestä ja jossa Borden selitti mitä hallitus aikoo tehdä senjohdosta, että senaatti uskalsi estää laivastoapuesetuksen, jonka laadinnassa alahuone kulutti koko talven, estää astumasta voimaan liittämällä siihen erään täydennyksen. Borden sanoi, että [illegible] sanomien, joissa kerrotaan Englannin amiraliteetin rakennuttavan kolme uutta panssarilaivaa olevan luotettavia, konservatiivit tulevat esittämään lakiehdotuksen parlamentille uudelleen ensi istuntokaudella ja ehdottamaan kolmenkymmenen-viiden miljoonan luovuttamista. Näillä rahoilla sitten maksettaisiin noiden murhahirviöiden rakennuskulut. Pääministeri hyökkäsi puheessaan ankarasti senaatin kimppuun.

Liberaalipuolueen äänitorvi Wilfrid Laurier vastasi Bordenille, että senaatti toimi perustuslaillisten oikeuksiensa mukaan ja muka suojeli kansaa estämällä orjamaisen politikoitsijaenemmistön hyväksymän lain tulemasta voimaan. Laurier selitti ei ottavansa vakavalta kannalta Bordenin lausumia, senaatin "reformeerausta" koskevia uhkauksia, koska konservatiivit eivät aiokaan toteuttaa "uudistussuunnitelmiansa" perustuslaillista tietä; vaan toimivat yksinomaan sen vuoksi, ettei ylähuoneen eli senaatin menettely palvele heidän puoluepyrkimyksiään. Hän sanoi liberaalipuolueen politiikkana olevan canadalaisen laivaston luomisen ja naastoi pääministeriä vetoamaan kansaan, jotta nähtäisiin ovatko

kimäinen selitti, että jos kerran luovutettaisiin kolmekymmentäviisi miljoonaa eli mikä summa tahansa "emämaan" laivastorahastoon, niin se merkitseisi samallaisen menettelyn jatkumista tulevaisuudessa. Canadalaiset tulisivat aina olemaan Lontoon Downing-kadun virkailijain komennettavana.

Lyhyessä keskustelussa iltapäivällä juttusivat edustajat "valkeaorja-kaupasta", mutta eivät tietenkään huomauttaneet että he itse, laatimalla lakeja, jotka takaavat kapitalisteille oikeuden työläisten työntulosten riistämiseen, edistävät tuota kurjaa kauppaa. Eipä tietenkään! Pääministeri Borden sanoi hallituksen tietävän, että ammattihaureudella keinotellaan, ja viittasi sen jo ennenkin osoittaneen tätä tietoisuuttaan esittämällä rikoslaissa säädettäväksi ruumiinrangaistuksen tyttökauppiaita varten y.m.s. Hän sanoi hallituksen tulevan tekemään kaikkensa tuon kurjan ammatin torjumiseksi. Mutta siinäpä se onkin pulma: Ammattihaureus on eristämätön rengas kapitalistisen riistojärjestelmän ketjussa ja kapitalistinen hallitus ei voi sitä hävittää.

Senaatilta saapui ilmotus ettei se hyväksy alahuoneen ehdotuksia, että lakiehdotukset varojen myöntämisestä yleisiä maanteitä varten ja Intercolonial rautatietä varten peruutettaisiin. Tämä merkitsi noiden lakiehdotusten kappamista. Hallitus tahtoo näet lahjottaa kymmeniä miljoonia yksityisille yhtiöille, joten varat eivät jouda Canadan oman rautatien ja yleisten maanteiden rakentamiseen.

Maailman tulevien valtijain toimia

Winnipegin järjestynyt työväki kannattaa naisten valtiollisia oikeuksia ja ammattiunioitten lähempää yhteyttä.

WINNIPEG, Man., kesäk. 6 p. — Trades and Labor Council eilenillalla pitämässä kokouksessaan lähetti maakuntahallinnolle pyynnön että naisille on myönnettävä samallaiset oikeudet kuin miehillä on.

Council myös postinkantajien vaatimuksesta lähetti Dominion hallitukselle pyynnön että postinkantajat saavat kesä-, heinä-, ja elokuun ajalla lauantai-iltapäivän vapautta.

Virallisen kokouksen loputtua jatkui keskustelua unioitten suhteesta järjestymättömiin työläisiin nähden. Yleinen mielipide oli että itsenäiset ammattiuniot eivät täytä tämän päivän muuttuneita teollisuusoloja. Aika on tullut jolloin erijärjestöjen on lä-

kaan lähettämään alueelle tekemään järjestämistyötä, järjestämään joukkoja sosialistipuolueeseen.

Suunnitelman on vasta valitulle toimeenpanevalle komitealle esittänyt West Virginian tutkijakomitea. Debsin kirjottamassa raportissa, jonka ovat allekirjoittaneet Victor L. Berger ja Adolph Germer, kehotetaan toimeenpanevaa komiteaa luovuttamaan varoja West Virginian järjestämistä varten ja lähettämään useita kykeneviä puhujia alueelle.

Myöskin West Virginian sosialistipuolueen kirjurilta Edward H. Kintzeriltä sai toimeenpaneva komitea kirjeen, jossa samoin voimakaasti painostetaan kansallispuoluetta ryhtymään järjestämistyöhön West Virginiassa ja sosialistipuolue aikoo lyödä silloin kun rauta on kuumana. — Työm.

Calgaryn putkityöläiset voittavat

Saavat vaatimansa viiden sentin palkankorotuksen tunnilta.

CALGARY, Alta., kesäk. 5 p.— Viime maanantaina alkanut putkityöläisten lakko näyttää pian loppuvan työläisten täydellisellä voitolla. Useat liikkeet jo ovat suostuneet työläisten viiden sentin palkankorotukseen tunnilta. Lakossa olevia putkityöläisiä on kaikkiaan 250.

R. C. MILLER PÄÄSSYT VAPAAKSI.

OTTAWA, Ont., kesäk. 5. — Richard C. Miller, Montreal Diamond Light and Heat yhtiön entinen presidentti, joka kolmisen kuukautta sitten teljettiin parlamentin aalhuoneen määräyksestä Carleton kauntin vankilaan kun hän kieltäytyi alahuoneen komitean kuulustelussa selittämään miten oli käytetty se yli $41,000 suuruinen summa, jonka hän sanoi kulutetun liikesopimuksien hankkimista varten liberaalihallituksella, päästetään vapaaksi huomenna.

Kun parlamentti lopettaa istuntonsa perjantaina vapautetaan Miller heti. Mitään erityismääräystä ei tarvita, koska vankeusaika kestää vain tämän istuntokauden loppuun. Miller kyllä voitaisiin tuoda takaisin parlamentin komitean eteen ensi istuntokaudella ja passittaa uudestaan vankilaan, jos hän kieltäytyisi vastaamasta kysymyksiin; mutta kun hän on ollut vankeudessa halveksumisesta ja rangaistus on jo ollut tavallista pitempi (kuin Millerin kaltaiset pohatat yleensä saavat mistään rikoksesta), niin ei ole lainkaan todennä-

Puhevapauden sortoa Negauneessa

Seitsemän henkilöä vangittu kadulla puhumisesta. — Vangittujen joukossa on neljä suomalaista, m.m. riitapukarit Frank Aaltonen ja Wm. Risto.

Työmiehen N:ssa 132 kerrotaan tapahtumasta seuraavaa:

Nyt kun Negaunnen sosialistien keskuudessa "suuntataistelu" on kärjistynyt kiihkeimmilleen saimme tuolta riitelijäin kaupungista seuraavan hämmästyttävän sähkösanoman: "**Negaunee, Mich. kesäk. 5 p. — Puhevapaustaistelu on alkanut täällä. Ed. McCurty, John Kärkkäinen, Frank Aaltonen, Wm. Risto ja John Högwall vietiin putkaan eilen illalla klo 8,20. Lähemmin kirjeessä. — Otto Akola.**"

Saapuneessa kirjeessä kerrotaan miten viranomaiset kielsivät katukokouksen pidon, mutta kokous siitä huolimatta päätettiin pitää. Puhujapaikalle astui tov. Ed. J. McCurty, kädessään kirja, jossa oli Yhdysvaltain vapauden julistus ja Yhdysvaltain perustuslaki. Hänen tarkotuksensa oli ruveta ensiksi lukemaan vapaudenjulistusta, muttei ehtinyt kuin alkuun, kun poliisipäällikkö ja eräs toinen "kopi" tarttuivat häneen ja raahasivat kaupungin vankilaan. Sen jälkeen otti kirjan tov. Frank Aaltonen ja asettuttuaan puhujapaikalle, alkoi lukea vapausjulistusta mahtavaksi paisuneelle kansanjoukolle. Luettuaan ensimäisen kappaleen siitä, ryhtyi hän selittämään sitä ja saikin jatkaa noin 10—15 minuuttia, eli siksi kunnes kapulajussit ehtivät takaisin vankilasta, jolloin tuli Aaltosen vuoro lähteä laputtamaan vankilaan. Seuraavana otti puhujapaikan ruotsalainen toveri Theodore Hogwall. Hän niinikään sai puhua englanninkielellä noin 10 tai 15 minuutin ajan, kun tuli "noutaja". Seuraava oli William Risto ja sen jälkeen John Kärkkäinen, jotka kumpikin saivat puhua vain lyhyen hetken. Sen jälkeen lähti koko kansanjoukko marssimaan kaupungin vankilalle päin ja siinä lähdössä poliisit vielä sieppasivat tov. Matti Mäen, joka on aivan hiljan saapunut paikkakunnalle Newberrystä, ja joka ei edes ottanut puhujanpaikkaa. Hän lienee sanonut jotakin kansanjoukolle ja se oli kylliksi. Kansanjoukon tultua vankilan luo, alkoivat poliisit häätää joitakin tovereita jotenkin häpeämättömästi takaspäin, jota vas-

sen kintereillä

Kolme suurta kirkkokuntaa Canadassa suunnittelevat yhtymistä läheisessä tulevaisuudessa.

TORONTO, Ont., kesäk. 6 p. — Täällä koolla olevat presbyterialaisen kirkkokunnan konventsionin edustajat lämpimästi kannattavat Canadan kolmen "kristillisen" kirkon presbyterialaisten, methodistien ja kongregatsionalistien yhtymistä. Tämän vuoden lopussa tämä kysymys tullaan uudelleen alistamaan presbyterialaisen kirkkokunnan jäsenten ratkaistavaksi ja ollaan varmoja että yhtymishomma nyt saa voiton. Yhtymishomma näitten kirkkokuntien välillä on ollut vireillä useita vuosia.

Methodistit myös kannattavat yhtymistä.

MEDICINE HAT, Alta., kesäk. 4 p. — Methodistikirkkokunnan konferenssi suurella enemmistöllä eilen iltapäivällä hyväksyi methodistien, presbyterialaisten ja kongregatsionalistien yhtymisen.

Noitten kirkkokuntien lopullinen muodollinen yhtyminen voi tapahtua v.v 1914—1914.

On se vaan tämä keskittyvä ihmisyhteiskunta sellainen laitos, että itse taantumuksen symboolienkin on lähdettävä lyyhäämään kehityksen kintereillä. Turha on potkia tutkainta vastaan.

Vaikkapa kirkot yhtyvätkin, niin ei ole syytä huolistua, sillä uskonnollisen hulluttelun aika on ohi. Mysiikan auktoriteettivalta häipyy häipymistään.

NAISTEN AMMATTIYHDISTYSLIITON 4:JÄS EDUSTAJAKOKOUS ALKANUT.

Suuret työväenjärjestöt ovat avustaneet naisten järjestämistyötä. A. F. of L. antanut avustusta $150.00 kuukaudessa.

ST. LOUIS, Mo., kesäk. 2 p.—Amerikan naisten ammattiyhdistysliiton neljäs edustajakokous (joka pidetään kaksivuosittain.) alkoi täällä tänään. Tämä päivä kului kokouksen alkuvalmisteluissa ja sihteerin ja presidentin kertomuksien lukemisessa.

Sihteerin kertomuksesta selvisi, että viime kuluneena vuotena ovat seuraavat järjestöt avustaneet rahallisesti naisten järjestämistyötä:

American Federation of Labor $150 kuukaudessa, United Mine Workers of America $50 kuukaudessa, International Boot and Shoe Workers $50 kuukandessa ja United Brotherhood of Carpenters and Joiners $50 kuukaudessa. Katuraitiotietyöläisten järjestö on antanut $100 ja luvannut vastaisuudessa antaa lisää. Hotelli- ja ravintolatyöläisten järjestö on antanut $100.

Järjestyneet naiset kaikki vaativat yleistä äänioikeutta.

Puhuessaan liiton suhtautumisesta naisten äänioikeuskysymykseen sanoi liiton presidentti Mrs. Raymond Robins:

Naisliike ja työväenliike ovat nykyajan kansanvaltaisen hengen ilmaisumuotoa. Minun ei tämän joukon edessä tarvitse pitää agitatsionipuhetta naisten äänioikeuden puolesta, sillä jokainen ajattelevainen ... ryhmä joka äänioikeuden kipeimmin tarvitsee on juuri työläisnaisten ryhmä. Me tarvitsemme äänioikeuden sentähden, että me tiedämme sen arvon teollisuussuhteiden määräämisessässä ja me tiedämme että tulevaisuudessa teollisuustaisteluat muodostuvat poliittisiksi taisteluiksi. Erittäinkin tahtoisin huomauttaa kuinka tärkeä suojelusväline työläisäideille äänioikeus on. Jokainen nainen, joka tahtoo nähdä maassamme kasvavan terveen kansan, liittyköön kanssamme vaatimaan, että meille naisille annetaan osaltamme täysi hallinto-oikeus niiden olosuhteiden yli, joiden alaisina meidän täytyy elää. — Raivaaja.

Kattilantekijät lakossa Torontossa

Kirvesmiehet eivät mene työhön ennenkuin kaikki työnantajat ovat sopimuksen allekirjoittaneet.

Torstaina ilmestyneet Toronton lehdet kertovat esuraavaa:

Noin 250 kattilantekijää teki eilen lakon kun isännistö ei suostunut heidän työpäivänlyhennysvaatimukseen.

Kirvesmiesten yleislakon ratkaisu lähenee. Kaikkiaan 173 työnantajaa on suostunut työläisten vaatimuksiin ja unioitten kanssa allekirjoittaneet sopimuksen. Nämä työnantajat haluaisivat että työläiset viipymättä palaisivat työhön, mutta lakkolaiset odottavat muutamia päiviä. Lakkolaiset pitivät kokouksen Association haalilla ja suurella enemmistöllä päättivät ei antaa lakkolaisille lupaa palata työhön ennenkuin enempi työnantajia on sopimuksen allekirjoittanut. Enemmistö lakkolaisista ajattelee ettei ole viisasta mennä tekemään sellaista joka vahingoittaa täydellistä voittoa.

ENGLANNISTA TUODUT RIKKURIT EIVÄT RUPEAKAAN RIKKUREIKSI.

VANCOUVER, B. C., kesäk. 5 p. — Kun kuusikymmentäyksi henkilöä käsittävä kaivostyöläisjoukkue, joka oli "hairattu" hiljattain West Stanleyn piiristä, Durhamkautnista, Englannista, saapui Vancouveriin tänään, niin heitä oli vastaanottamassa United Mine Workers of American paikalliset edustajat ja onnistuivat pidättää miehet tänne siksi kunnes selkkaukset on sovittu. Paikalliset uniot ruokkivat Englannista tuotuja miehiä Labor Temppelillä.

VERINEN KAHAKKA POLIISIEN JA LAKKOLAISTEN VÄLILLÄ.

Seitsemänkymmentä henkilöä haavottunut.

STETTIN, Saksa, kesäk. 6.— Eilen illalla tapahtui poliisien ja lakkolaisten välillä Frauenderf esikaupungissa tappelu, jossa seitsemänkymmentä henkilöä vaarallisesti loukkaantui. Tappelu johtui siitä, että eräs skääppi tappoi yhden lakkolaisen.

Nämä työläiset, jotka työskentelivät sikuritehtaassa, menivät lakkoon joku aika sitten. Eilen illalla muutaamat heistä menivät puhuttelemaan erästä "työnhaluista", luonnollisesti tarkotuksella saada hänet lakkaamaan työstä. Tämä kuitenkin ... tettava heidän käsiinsä. Poliisijoukkoja myös saapui, mutta namä eivät uskaltaneet hyökätä lakkolaisten kimppuun ennenkuin Stettinistä saapui automobiileillä 300 asestettua hurttaa. Silloin alkoi ottelu. Poliisit ampuivat revolvereilla minkä ehtivät ja hakkasivat sapeleillaan. Lakkolaiset vastasivat pistooleilla, mutta pakenivat ylivoiman edessä. Useita lakkolaisia jäi makaamaan haavottuneena kentälle.

LIETTUALAISET SOSIALISTIT KOKOONTUNEET KONVENTSIOONIIN.

PHILADELPHIA, kesäk. 3 p.—Liettualaiset sosialistit kokoontuivat viime lauantaina konventsiooniin täällä. Ensimäisiä kysymyksiä kokouksessa oli heidän järjestönsä yhtyminen Yhdysvaltain sosialistipuolueeseen, joka yksimielisesti kokouksessa hyväksyttiin alistettavaksi jäsenistön yleisäänestyksellä ratkaistavaksi. Kaikki kokouksen istunnot ovat olleet innostavia. Toisena tärkeimpänä kysymyksenä oli kokouksessa propagandatyön suunnitteleminen, ja järjestäminen.

Yhtymisen puolesta puhuivat voimakkaasti George H. Goebel, Anna Maley ja monet muut puhujat.

Liettualaisten liitossa on 3,000 täysinmaksanutta jäsentä. Sillä on 145 osastoa ja yksi viikkolehti Philadelphiassa.

Albertan sosialistit kunnostautuneet

Vaikka viimeisissä Albertan vaaleissa sosialistit eivät saaneet yhtään edustajaa maakunnan lainsäätäjäkuntaan, niin heidän vaikutus on suuresti lisääntynyt.

EDMONTON, Alta., kesäk. 6 p. — Vaikka Albertan viimeisissä maakuntavaaleissa sosialistit menettivät ainoan eustajapaikkansa konservatiiveille, niin siitä huolimatta sosialistit useissa piireissä saavuttivat ihmeteltäviä voittoja. Sosialisteilla oli ainakin seitsemässä edusmiespiirissä oma ehdokas ja monessa piirissä sosialistiehdokkaat olivat vähällä tulla valituksi.

Rocky Mountainin piirin ehdokas C. M. O'Brien, joka oli ainoa sosialistiedustaja, hävisi 77 äänellä. Hän sai 1008 ja konservatiiviehdokas 1085. Sosialistiehdokkaan häviö johtui etupäässä siitä että liberaali-unionistit asettivat O'Brienille vastaehdokkaaksi entisen U. M. W. of A. 18 piirin virkailijan. Porvaripuolueitten sanotaan käyttäneen $30,000 O'-Brienin kukistamiseksi.

Red Deerin piirissä sosialistiehdokas Paton sai 268 ääntä, konservatiivi 314 ja liberaali 137.

Alexandrian piirissä sosialistiehdokas Anderson sai 207 ääntä, konservatiivi 478 ja liberaali 478.

Little Bown piirissä sosialistiehdokas Budden sai 124 ääntä. Nerth Calgaryn piirissä sosialisti Burge sai 229 ääntä. Kahdesta piiristä, joissa oli sosialistiehdokkaat ei ole saapunut tarkkoja tietoja.

Ei ole ollenkaan liikaa toivottu että ensi maakuntavaaleissa sosialistit valitsevat useita edustajia lainsäätäjäkuntaan.

Istuntokauden päättäjäiset

Pääministeri Borden ilmottaa, että laivastolakiehdotus esitetään uudelleen ensi istuntokaudella, joten yleisvaaleja mahdollisesti ei toimiteta. — Liberaalit vaativat vaaleja.

OTTAWA, Ont., kesäk. 6 p. — Canadan 12:nnen parlamentin toinen istuntokausi, joka monessa suhteessa on ollut mitä merkillisin, päättyi tänään. Istunnon päättäjäisissä on tavallisesti päähuomio kiintynyt sotilaallisiin menoihin, mutta tänään herätti suurinta huomiota väittelyt, joita kuulemaan oli saapunut melkoinen väkijoukko rankasta sateesta huolimatta. "Valtaistuinpuheen" luki kenraalikuvernöörin apulainen Fitzpatrick.

Mieltäkiinnittävin oli aamupäivän istunto, jossa väiteltiin navakasti laivastokysymyksestä ja jossa Borden selitti mitä hallitus aikoo tehdä senjohdosta, että senaatti uskalsi estää laivastoapuasetuksen, jonka laadinnassa alahuone kulutti koko talven, estää astumasta voimaan liittämällä siihen erään täydennyksen. Borden sanoi, että [illegible]ksuen [illegible]kö-sanomien, joissa kerrotaan Englannin amiraliteetin rakennuttavan kolme uutta panssarilaivaa olevan luotettavia, konservatiivit tulevat esittämään lakiehdotuksen parlamentille uudelleen ensi istuntokaudella ja ehdottamaan kolmenkymmenen-viiden miljoonan luovuttamista. Näillä rahoilla sitten maksettaisiin noiden murhahirviöiden rakennuskulut. Pääministeri hyökkäsi puheessaan ankarasti senaatin kimppuun.

Liberaalipuolueen äänitorvi Wilfrid Laurier vastasi Bordenille, että senaatti toimi perustuslaillisten oikeuksiensa mukaan ja muka suojeli kansaa estämällä orjamaisen politikoitsijaenemmistön hyväksymän lain tulemasta voimaan. Laurier selitti ei ottavansa vakavalta kannalta Bordenin lausumia, senaatin "reformeerausta" koskevia uhkauksia, koska konservatiivit eivät aiokaan toteuttaa "uudistussuunnitelmiansa" perustuslaillista tietä; vaan toimivat yksinomaan sen vuoksi, ettei ylähuoneen eli senaatin menettely palvele heidän puoluepyrkimyksiään. Hän sanoi liberaalipuolueen politiikkana olevan canadalaisen laivaston luomisen ja haastoi pääministeriä vetoamaan kansaan, jotta nähtäisiin ovatko he vai konservatiivit "oikeassa."

Porvaripolitikoitsijat kyllä tuntevat toisensa.

Raha-asiain ministeri T. White oli seuraava "väittelijä". Hän sanoi, ettei liberaalitkaan puhele "kansaan vetoamisesta" eli uusien vaalien toimittamisesta vilpittömässä tarkotuksessa; vaan edistääkseen omia etujaan (jotka viime kädessä ovat yhteiset konservatiivien etujen kanssa). Hän sanoi, että raha-asiain nykyisellä kannalla ollessa ei uusien vaalien toimittaminen ole lainkaan suotavaa.

Postimestari eli -ministeri L. P. Pelletier ja liberaali E. M. Mc-Donald jatkoivat väittelyä. Edellinen sanoi saaneensa viime kesänä Lontoossa käydessään sellaisen "käsityksen" että varoja olisi kaikin mokomin uhrattava sotalaivojen rakentamiseen. Jäl- ... sen menettelyn jatkumista tulevaisuudessa. Canadalaiset tulisivat aina olemaan Lontoon Downing-kadun virkailijain komennettavana.

Lyhyessä keskustelussa iltapäivällä juttusivat edustajat "valkeaorja-kaupasta", mutta eivät tietenkään huomauttaneet että he itse, laatimalla lakeja, jotka takaavat kapitalisteille oikeuden työläisten työntulosten riistämiseen, edistävät tuota kurjaa kauppaa. Eipä tietenkään! Pääministeri Borden sanoi hallituksen tietävän, että ammattihaureudella keinotellaan, ja viittasi sen jo ennenkin osoittaneen tätä tietoisuuttaan esittämällä rikoslaissa säädettäväksi ruumiinrangaistuksen tyttökauppiaita varten y.m.s. Hän sanoi hallituksen tulevan tekemään kaikkensa tuon kurjan ammatin torjumiseksi. Mutta siinäpä se onkin pulma: Ammattihaureus on eristämätön rengas kapitalistisen riistojärjestelmän ketjussa ja kapitalistinen hallitus ei voi sitä hävittää.

Senaatilta saapui ilmotus ettei se hyväksy alahuoneen ehdotuksia, että lakiehdotukset varojen myöntämisestä yleisiä maanteitä varten ja Intercolonial rautatietä varten peruutettaisiin. Tämä merkitsi noiden lakiehdotusten tappamista. Hallitus tahtoo näet lahjottaa kymmeniä miljoonia yksityisille yhtiöille, joten varat eivät jouda Canadan oman rautatien ja yleisten maanteiden rakentamiseen.

Maailman tulevien valtijain toimia

Winnipegin järjestynyt työväki kannattaa naisten valtiollisia oikeuksia ja ammattiunioitten lähempää yhteyttä.

WINNIPEG, Man., kesäk. 6 p. — Trades and Labor Council eilenillalla pitämässä kokouksessaan lähetti maakuntahallinnolle pyynnön että naisille on myönnettävä samallaiset oikeudet kuin miehillä on.

Council myös postinkantajien vaatimuksesta lähetti Dominion hallitukselle pyynnön että postinkantajat saavat kesä-, heinä-, ja elokuun ajalla lauantai-iltapäivän vapautta.

Virallisen kokouksen loputtua jatkui keskustelua unioitten suhteesta järjestymättömiin työläisiin nähden. Yleinen mielipide oli että itsenäiset ammattiuniot eivät täytä tämän päivän muuttuneita teollisuusoloja. Aika on tullut jolloin erijärjestöjen on läheisemmästi liityttävä ja toimittava olojen vaatimusten mukaisesti ja myös enemmän autettava järjestymättömien kohottamista.

SOSIALISTIT AIKOVAT LYÖDÄ RAUDAN OLLESSA KUUMANA.

Sosialispuolueen toimeenpaneva komitea suunnittelee suurisuuntaisen järjestämistyön alkamista West Virginiassa.

CHICAGO, Ill., kesäk. 3 p. — Sosialispuolue ryhtyy suurisuuntaiseen taisteluun sosialismin levittämiseksi West Virginiassa, aikoen opettaa valtion työväestön, jota on jo vuosikausia pidetty täydellisessä orjuudessa, ymmärtämään sosialismia. Useita sosialistisia puhujia tullaan toimeenpanevan komitean suunnitelman mu- ... toimeenpanevalle komitealle esittänyt West Virginian tutkijakomitea. Debsin kirjottamassa raportissa, jonka ovat allekirjoittaneet Victor L. Berger ja Adolph Germer, kehotetaan toimeenpanevaa komiteaa luovuttamaan varoja West Virginian järjestämistä varten ja lähettämään useita kykeneviä puhujia alueelle.

Myöskin West Virginian sosialistipuolueen kirjurilta Edward H. Kintzeriltä sai toimeenpaneva komitea kirjeen, jossa samoin voimakaasti painostetaan kansallispuoluetta ryhtymään järjestämistyöhön West Virginiassa ja sosialistipuolue aikoo lyödä silloin kun rauta on kuumana. — Työm.

Calgaryn putkityöläiset voittavat

Saavat vaatimansa viiden sentin palkankorotuksen tunnilta.

CALGARY, Alta., kesäk. 5 p.— Viime maanantaina alkanut putkityöläisten lakko näyttää pian loppuvan työläisten täydellisellä voitolla. Useat liikkeet jo ovat suostuneet työläisten viiden sentin palkankorotukseen tunnilta. Lakossa olevia putkityöläisiä on kaikkiaan 250.

R. C. MILLER PÄÄSSYT VAPAAKSI.

OTTAWA, Ont., kesäk. 5. — **Richard C. Miller, Montreal Diamond Light and Heat yhtiön entinen presidentti, joka kolmisen kuukautta sitten teljettiin parlamentin aalhuoneen määräyksestä Carleton kauntin vankilaan kun hän kieltäytyi alahuoneen komitean kuulustelussa selittämään miten oli käytetty se yli $41,000 suuruinen summa, jonka hän sanoi kulutetun liikesopimuksien hankkimista varten liberaalihallitukselta, päästetään vapaaksi huomenna.**

Kun parlamentti lopettaa istuntonsa perjantaina vapautetaan Miller heti. Mitään erityismääräystä ei tarvita, koska vankeusaika kestää vain tämän istuntokauden loppuun. Miller kyllä voitaisiin tuoda takaisin parlamentin komitean eteen ensi istuntokaudella ja passittaa uudestaan vankilaan, jos hän kieltäytyisi vastaamasta kysymyksiin; mutta kun hän on ollut vankeudessa halveksumisesta ja rangaistus on jo ollut tavallista pitempi (kuin Millerin kaltaiset pohatat yleensä saavat mistään rikoksesta), niin ei ole lainkaan todennäköistä että Milleriä enää ahdistellaan. Hän on ollut vankeudessa viime helmikuusta asti.

SAKSAN MURHAVIRASTO UUDISTAA SUUNNITELMIA.

BERLIINI, kesäk. 6 p. — Viime päivien kuluessa on useilta tahoilta vahvistettu ne sotilaspiireistä lähteneet kertomukset, että Saksan kenraaliesikunta uudistaa armeijan liikekannalle komentamissuunnitelmat koska luullaan, että itävaltalainen armeijapäällikkö, eversti Redl, jonka täytyi hiljattain tehdä itsemurha, kavalsi ja luovutti venäläisille hänen hallussaan olleet Itävallan ja Saksan suunnitelmat.

Kun joku kuukausi sitten jännitys Venäjän ja Itävallan välillä oli niin suuri, että joka hetki odotettiin sodan syttymistä, saapui eversti Redl Berliiniin ja neuvotteli Saksan kenraaliesikunnan päällikön, kreivi Von Moltken kanssa. Silloin otaksutaan hänen saaneen tietoonsa joitain tärkeitä, armeijan liikekannalle komentamista koskevia seikkoja.

Sotilaspiireissä ollaan siinä käsityksessä, että Redl myi Ryssälle saamansa tiedot. Senvuoksi on käynyt välttämättömäksi muuttaa suunnitelmia.

... Negauneessa

Seitsemän henkilöä vangittu kadulla puhumisesta. — Vangittujen joukossa on neljä suomalaista, m.m. riitapukarit Frank Aaltonen ja Wm. Risto.

Työmiehen N:ssa 132 kerrotaan tapahtumasta seuraavaa:

Nyt kun Negauneen sosialistien keskuudessa "suuntataistelu" on kärjistynyt kiihkeimmilleen saimme tuolta riitelijäin kaupungista seuraavan hämmästyttävän sähkösanoman: **"Negaunee, Mich. kesäk. 5 p. — Puhevapaustaistelu on alkanut täällä. Ed. McCurty, John Kärkkäinen, Frank Aaltonen, Wm. Risto ja John Högwall vietiin putkaan eilen illalla klo 8,20. Lähemmin kirjeessä. — Otto Akola."**

Saapuneessa kirjeessä kerrotaan kaitenviranomaiset kielsivät katukokouksen pidon, mutta kokous siitä huolimatta päätettiin pitää. Puhujapaikalle astui tov. Ed. J. McCurty, kädessään kirja, jossa oli Yhdysvaltain vapaudenjulistus ja Yhdysvaltain peruslaki. Hänen tarketuksensa oli ruveta ensiksi lukemaan vapaudenjulistusta, muttei ehtinyt kuin alkuun, kun poliisipäällikkö ja eräs toinen "kopi" tarttuivat häneen ja raahasivat kaupungin vankilaan. Sen jälkeen otti kirjan tov. Frank Aaltonen ja asetuttuaan puhujapaikalle, alkoi lukea vapausjulistusta mahtavaksi paisuneelle kansanjoukolle. Luettuaan ensimäisen kappaleen siitä, ryhtyi hän selittämään sitä ja saikin jatkaa noin 10—15 minuuttia, eli siksi kunnes kapulajussit ehtivät takaisin vankilasta, jolloin tuli Aaltosen vuoro lähteä laputtamaan vankilaan. Seuraavana otti puhujapaikan ruotsalainen toveri Theodore Högwall. Hän niinikään sai puhua englanninkielellä noin 10 tai 15 minuutin ajan, kun tuli "noutaja". Seuraava oli William Risto ja sen jälkeen John Kärkkäinen, jotka kumpikin saivat puhua vain lyhyen hetken. Sen jälkeen lähti koko kansanjoukko marssimaan kaupungin vankilalle päin ja siinä lähdössä poliisit vielä sieppasivat tov. Matti Mäen, joka on aivan hiljan saapunut paikkakunnalle Newberrystä, ja joka ei edes ottanut puhujanpaikkaa. Hän lienee sanonut jotakin kansanjoukolle ja se oli kylliksi. Kansanjoukon tultua vankilan luo, alkoivat poliisit häätää joitakin tovereita jotenkin häpeämättömästi taaksepäin, jota vastaan protesteerasi tov. Oscar Wilson, jolloin hän sai "kunnian" yhtyä veljiinsä vankilan seinien sisällä.

Vangitut myöhemmin vapautettiin ilman takuuta kun lupasivat saapua "oikeuteen." Negauneen sosialistit ovat valinneet erikoisen komitean ajamaan puhevapaustaistelua.

TYÖKANSA

alnoa suomalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntaina ja laillisina juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
316 Bay Street.
Postiosote
Port Arthur, Box 516, Ontario, Canada.
Puhelimet:
Konttori .... 402 North.
Toimitus .... 402k „

Toimittajat:
M. Hahl Eemeli Parras L. Moilanen
Yrjö Mäkelä Yrjö Halonen K. Aine

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:

Vuosi	$3.50
Puoli vuotta	1.75
Kolme kuukautta	1.00

Suomeen ja muualle ulkomaille:

Vuosi	$5.00
Puoli vuotta	2.50
Kolme kuukautta	1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä.

Halutaantiedot ja nimenmuuttoilmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimailmoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; avioliittoilmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED,
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

Työkansan levityskorttia saaneet huomatkaa.

Kuten ilmoituksessa on mainittu Työkansan levityskorteilla tilauksia lähettävien on lähetettävä raha mukana, muuten ei oteta tilauksia ollenkaan huomioon. Tämä on kaikkien noilla korteilla tilauksia ottavien pidettävä tarkasti mielessänsä.

— "Mitä te tahdotte minusta?" sanoi nälkään kuolemaisillaan oleva poika poliisille, joka löysi hänet tavaravaunusta ratapihalta. Hän ei sanonut saaneensa mitään syötävää kahteen päivään ennen vangitsemistaan. Hän ei ollut syypää mihinkään muuhun kuin siihen, että hän oli puutteessa. Tästä syystä hänet tuomittiin vankilaan kahdeksi päiväksi. Kun hän pääsee vapaaksi voi hän alkaa uudelleen puutetta kärsimään. Eikö ole hyvät herrat jotakin nurinkurista nykyisessä yhteiskunnassa?

LAKIARIKKOVIEN TYÖNVÄLITTÄJIEN RANKAISEMINEN.

Työministeri ja sisäasiainministerin sijainen W. T. Crothers on puheessaan työnvälitystoimistoja koskevasta ministerineuvoston hyväksymästä asetuksesta sanonut että niin pian kun tuo asetus tulee yleisesti tiedoksi sanomalehdistön kautta, niin siirtolaisvirasto, tiedon saatuaan, ryhtyy rankaisemaan lainrikkojia. Tähän asti on kahta työnvälittäjää, North Bayssa ja Sault Ste Mariessa syytetty lain rikkomisesta.

TOTUUDEN MUKAINEN TUNNUSTUS.

Äskettäin eräässä länsi-canadalaisessa päivälehdessä julkaistiin [illegible]

hän heti kavalien majatalonpitäjien, työnvälittäjien ja rakennustöidenjohtajien rautaisiin kynsiin. Hän pakotetaan elämään epäterveellisissä ja liian täyteen sullotuissa asunnoissa. Kapakat käyttävät kaikki keinonsa saadakseen hänet lankeamaan heidän virittämiin ansoihinsa. Ääniä kalastelevat politikot koettavat lahjoa häntä. Ja ei ole olemassa hyväsydämistä joka tulisi hänen avukseen silloin kun hän on ahtaalle piiritetty. Onko siis mikään ihme, jos monet miehet vajoavat sen uhriksi, mikä näyttää hyökkäyssalaliitolta paheenvoiman puolelta ja toimettomuussalaliitolta niiden voimien taholta, jotka voisivat häntä auttaa."

Kuinka totta eikö tuo kaikki olekin. Jokainen nylkyri ja riistäjä, tuo laillisen liikkeenhoitajien suuri lauma pienimmästä suurimpaan on hänen kintereillään, jokainen heistä koettaa hyötyä mahdollisimman paljon hänen kustannuksellaan.

CANADAN S. S. OSASTOJEN HUOMIOON OTETTAVA.

Olen lähettänyt kaikille s. s. osastoille neljännesvuosiraporttikortit toivomuksella, että ne palautetaan kesäkuun lopussa. Tämä olisi tehtävä sen vuoksi että näiden raporttikorttien perusteella lasketaan montako edustajan kukin maakunta saa valita ja sitte vasta asetetaan ehdokkaat lopullisesti yleisäänestyksellä valittavaksi. Osastojen on otettava huomioon, että meillä on enää lyhyt aika, kun on vielä aikomus painattaa vaaliliput, että joka jäsen saa äänestää omalla lipullaan, niin sekin ottaa aikaa kun ovat painettavassa kunnossa ja osastoille lähetettyt. Tämä voidaan toteuttaa siten, että osastot pitää puolivuosikokouksensa kesäkuun 29 päivä. Tavallisesti on joitain päiviä ennen kokousta kirjat valmiina, joten käy hyvin päinsä lähettää raportti tulemaan. Tämä tietenkin kysyy vähän tahdon ponnistamista osastojen virkailijoilta, vaan kun ymmärrätte asian tärkeyden niin yritätte.

Samoin on osastojen jäsenmaksujen kantajain toimittava ripeästi, sillä se riippuu paljon teistä nouseeko vai laskeeko osastonne jäsenluku, sekä kuinka suuri maakunnan edustus tulee olemaan. Siis osastojen virkailijat ripeästi toimeen. Edustajaehdokkaiden asettamisajaksi jäi vähän lyhyt aika, vaan voitte kutsua ylimääräisen kokouksen tarkotusta varten, niin hyvin ehditte.

Kirjeissä myötäseuraanut tilastokaava on siksi tärkeä, että yhdenkään osaston ei pidä jättää siihen vastaamatta, sillä se on ensimäinen laatuaan Canadassa.

Meidän vastaiselle toiminnalle on hyvin tärkeä tietää kaavakkeessa kysytyt asiat ja siksi pyydän, että täytätte sen.

J. W. Ahlqvist.

"VALTAKUNNAN YHTENÄISYYDEN PUOLESTA."

Sitten syyskuun vuonna 1911, jolloin liberaalipuolue joutui häviölle vaaleissa tullisopimus kysymyksellä Yhdysvaltain kanssa, on kysymys Canadan Yhdysvaltoihin yhdistämisestä tai itsenäiseksi julistamisesta saanut levätä rauhassa. Mutta nyt kun liberaalinen senaatti uskalsi hylätä konservatiivisen laivastolain, ovat konservatiivit ottaneet vaalihuutonsa mu[illegible]

in Canada Against the New Feudalism". Lehti lainaa seuraavan kohdan viimeksi mainitusta kirjasta osottaakseen liberaalien välinpitämättömyyttä valtakunnan yhtenäisyydelle:

"Kauppasuhteissa oleminen emämaan kanssa ja emämaan etusijalla pitäminen tullisopimuksia tehtäessä ei hyödytä Canadan palkkatyöläisiä. Se hyödyttää vähän miehiä ja naisia puuvillatehtaissa, työläisiä rauta- ja terässulimoissa, kuletustyöl., työl. suurissa ja pienissä kauppahuoneissa, metsätyöläisiä, kalastajia merenrantamaakunnissa, kaivosmiehiä Cape Bretonissa, palkkatyöläisiä maanviljelyksillä ja homesteadereita lännen "preereillä". Kun kaikki nämä luokat, lukuunottamatta homesteadereita, ovat riippuvia viikkopalkastaan, niin tullisopimus emämaan kanssa ei olisi heille mitään arvosta, koska sen jälestä kun he ovat maksaneet vuokransa ja elantokustannuksensa, heille jää hyvin vähän minkä voi kuluttaa Englannista tuotaviin ylellisyysesineihin." — Tällä tahdotaan osottaa, että liberaalit pitävät yhteyttä Yhdysvaltain kanssa parempana kuin emämaan kanssa.

Sitten on vedetty esille vanhat Hansardit aina vuodesta 1888 asti ja otettu selville mitä Laurier vuosien varrella on tästä asiasta lausunut. V. 1888, huhtik. 5 p. Laurier puheessaan alahuoneessa emämaan parempana pitämisestä tullisopimuksia tehtäessä, sanoi:

"Tarttukoon kieleni suulakeeni, jos se on sanonut epäystävällisiä sanaa Englannista; kuivettukoon minun oikea käteni, jos se on ottanut osaa johonkin joka ei ole oikein Englantia kohtaan. Mutta nyt ei olekaan kysymys tunnelmasta. Tässä on kysymys velvollisuudesta, ja jos te esitätte sen siinä valossa, että minun on valittava velvollisuuden, jonka minä olen velkaa Englannille ja velvollisuuden, jonka olen velkaa syntymämaalleni, välillä, niin minä seison syntymämaani puolesta."

Ja edelleen Laurier jatkaa: "Ei kukaan, ei edes toiselta puolelakaan, tule oleteamaan, että tämä maa, jonka asukasluku jonakin päivänä on suurempi kuin Suurbritanian, on ainiaaksi jäävä nykyisiin poliittisiin suhteisiinsa Suurbritanian kanssa. Aika on tuleva, jolloin Suurbritanian ja Canadan nykyisten suhteitten on tultava läheisemmiksi tai katkettava kokonaisuudessaan. Minä puolestani en nykyisin aijo kehittää ajatustani kauemmas tähän suuntaan, mutta minä yksinkertaisesti sanon, että jos Canada jolloinkin valitsee itsenäisyyden, eroaminen ei tapahdu ainoastaan rauhassa, mutta myöskin ystävyydessä ja rakkaudessa, kuten poika jättää isänsä huoneen tullaksensa itse perheen isäksi."

Nämä ovat liberaalien ja heidän johtajiensa entisiä uskottomuuden osotuksia ja nyt ja suurin on laivastolain vastustaminen. Vaalitaistelu on alkanut, sotatorvet on kajautettu. Konservatiivit valtakunnan ja liberaalit isänmaan puolesta ja molemmat yhdessä ja yhteisesti kapitalismin puolesta työväestöä vastaan.

Lassallen merkitys Saksan sosialidemokratian synnyssä.

"[illegible] Neue Zeitissä" [illegible]

päivää, lyhentämään palkkaa, toisalla riistetyt, joiden täytyy vaatia aivan vastakkaista.

Kuusikymmen-luvulla oli sitten Saksassa tullut aika, jolloin ei vain työläisten pieni valiojoukko itsenäisesti järjestäytynyt, vaan jolloin myöskin oli laskettava perusteet suurten köyhälistöjoukkojen itsenäiselle valtiolliselle järjestäytymiselle. Vaistomaisesti tunsivat tämän yhä enemmän työläiset itse. He pyrkivät vapautumaan porvarillisen holhouksen alaisuudesta.

Työvenjoukkojen itsenäisen järjestäytymisen työssä oli Ferdinand Lassallen vaikutus suuri; mutta samalla on hän myöskin edistänyt Saksan köyhälistössä henkinäisen itsenäisyyden kehittymistä, ja hän oli ainoa, jolla siihen aikaan siinä suhteessa voi olla suurempi vaikutusvalta.

Ei ole epäilystäkään siitä, että Marx ja Engels sosialisteina teoreetikkoina olivat Lassallea paljon etevämpiä. Mutta niin suuressa määrin kun se tietämys, jota Lassalle levitti, olikin sen tietämyksen jälessä, jota Marx ja Engels olivat levittäneet, oli se kuitenkin paljon edellä sen, mitä saksalainen köyhälistö tai edes saksalaiset sivistyneetkään silloin omasivat. Ja tämä seikka ratkaisi hänen historiallisen työnsä merkityksen.

Lassalle tunnustautui Marxin oppilaaksi. Mutta Marxin opit eivät siihen aikaan vielä olleet täydelleen kehitettyjä. Mutta se mitä Lassalle niistä tiesi, riitti, kun hänellä oli laajat tiedot klassillisessa taloustieteessä ja hän tarkkaan tunsi edellisen puolen vuosisadan merkitsevimpien sosialistien ajatukset, syventämään tässä tietoriikkaassa ja terävä älyisessä miehessä aatteita [illegible] niin paljon kuin ne olivatkin jälellä Marxin ja Engelsin aatteista, kuitenkin olivat suunnattoman paljon ylempänä sen ajan porvarillista ajattelua ja antoivat Saksan köyhälistölle [illegible] tärkeitä, että he niiden avulla kykenivät voitollisesti torjumaan kaikki vastustajain väitteet. Porvarillinen [illegible] [illegible]

Lassallen [illegible] [illegible] Tämä [illegible] Saksan sosialistiset työläiset pitivät kiinni Lassallen opeista. Ne olivatkin parasta mitä heillä siihen aikaan oli saavutettavissa.

Vasta Lassallen kuoleman jälkeen ilmestyi Marxin "Pääoma", ja silloinkin aluksi sellaisessa muodossa, joka tavattomasti vaikeutti sen ymmärtämistä. Teinenkin, paljon helppotajuisempi, vuonna 1873 julaistu painos saavutti vain vähitellen vaikutusvaltaa köyhälistön ajatteluun. Vieläpä Engelsin kirjotaman, vuonna 1877 ilmestyneen "Tieteitten mullistus" nimisen teoksen ilmestyttyä, joka kuitenkin niin suuressa määrässä edisti marxilaisuuden parempaa ymmärtämistä, tarvittiin vielä vuosikymmenien kansantajuistamistyötä, tehdäkseen marxilaiset aatteet köyhälistöläisen liikkeen yhteiseksi hengeksi. Niin syvällisiä ja uusia ne olivat.

Aina kahdeksankymmenluvulle asti vallitsivat Lassallen aatteet, yksinpä sellaisetkin, jotka olivat ristiriidassa marxilaisten kanssa, saksalaista sosialidemokratiaa.

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA.
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

sioon, niin on se Ferdinand Lassalen nimen ja niin suuri osa hänen aatteistaan lain viime puolena vuosisatana [illegible] merkityksensä, että [illegible] telijan kuva [illegible] sosialidemokratian sydämessä [illegible] [illegible] Marxin ja Engelsin [illegible] [illegible] Saksan sosialidemokratian [illegible]

Eri maista

SAKSAN TOIMISTOTYÖLÄISTEN LIITTO.

Saksan toimistotyöläisten liiton vuosikertomus, koskien vuotta 1912, on ilmestynyt. Sii[illegible] [illegible] liiton jäsenluku [illegible] viime vuoden aikana [illegible] 7055:teen. Liiton omaisuus oli 68,000 Saksan markkaa [illegible] [illegible]

TYÖVÄENLIIKKEEN VAINOA ITÄVALTA-UNKARISSA.

[illegible]

"VORWÄRTSIN" VASTAAVA TOIMITTAJA TUOMITTU VANKEUTEEN.

Saksan sosialidemokraattisen puolueen pää-äänenkannattajan vastaava toimittaja tuomittiin kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen Preussin parlamentin "loukkaamisesta".

Leipzigin ylioikeus on [illegible] saksalaisen puoluelehden "Vorwärtsin" vastaavan toimittajan, Alfred Wielepp[illegible] kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen [illegible] Preussin parlamen[illegible]

Työkansan julkaisu

AIRUE

valmistuu näinä päivinä

AIRUE

[illegible] JUHLAJULKAISU ensi[illegible] [illegible] Työkansan päivän [illegible]

[illegible] AIRUE paljon kuvia, sosialistisista merkkihenkilöistä Canadasta ja ulkomailta, suomalaisesta toimeenpanevasta komiteasta [illegible] kuvaa kaikkiaan on [illegible] AIRUESSA.

[illegible] tilauksenne nopeasti saadaksenne AIRUEN Työkansan päivillä [illegible] sillä silloin [illegible] jokaiselle juhlijalle.

Hinta 25 senttiä.

Työkansa, Box 516 Port Arthur.

[illegible] Mutta kun [illegible] "palkkatyöläisten voiton [illegible]", niin ovat [illegible]

[illegible] viime vuonna bruttovoittoa 5,250,101 Saksan markkaa ja 6,821,511 [illegible] [illegible] 5489 [illegible]

Bruttovoitto 1911 [illegible] m.
1912 1243 m.

Palkkamenot 1911 [illegible] m.
1912 1070 m.

[illegible]

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.

HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella.

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

SUURIA TAKKOJA AUTOMOBIILITEHTAISSA YHDYSVALTAIN [illegible]

[illegible]

Ontario.

CARSON.

[illegible] Työkansan palstoilla, [illegible] Carsonista ja niin monen [illegible] kertaa kuin olisi kirjotuksen [illegible] [illegible]

ta, $1.50 kahdelta kerralta; syntymailmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti alkaa saapumaan tilaajille viikon perästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by
THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED,
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
316 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office .... 402 North
Editor .... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

Työkansan levityskorttia saaneet huomatkaa.

Kuten ilmoituksessa on mainittu Työkansan levityskorteilla tilauksia lähettävien on lähetettävä raha mukana, muuten ei oteta tilauksia ollenkaan huomioon. Tämä on kaikkien noilla korteilla tilauksia ottavien pidettävä tarkasti mielessänsä.

— "Mitä te tahdotte minusta?" sanoi nälkään kuolemaisillaan oleva poika poliisille, joka löysi hänet tavaravaunusta ratapihalta. Hän ei sanonut saaneensa mitään syötävää kahteen päivään ennen vangitsemistaan. Hän ei ollut syypää mihinkään muuhun kuin siihen, että hän oli puutteessa. Tästä syystä hänet tuomittiin vankilaan kahdeksi päiväksi. Kun hän pääsee vapaaksi voi hän alkaa uudelleen puutetta kärsimään. Eikö ole hyvät herrat jotakin nurinkurista nykyisessä yhteiskunnassa?

LAKIARIKKOVIEN TYÖNVÄLITTÄJIEN RANKAISEMINEN.

Työministeri ja sisäasiainministerin sijainen W. T. Crothers on puheessaan työnvälitystoimistoja koskevasta ministerineuvoston hyväksymästä asetuksesta sanonut että niin pian kun tuo asetus tulee yleisesti tiedoksi sanomalehdistön kautta, niin siirtolaisvirasto, tiedon saatuaan, ryhtyy rankaisemaan lainrikkojia. Tähän asti on kahta työnvälittäjää, North Bayssa ja Sault Ste Mariessa syytetty lain rikkomisesta.

TOTUUDEN MUKAINEN TUNNUSTUS.

Äskettäin eräässä länsi-canadalaisessa päivälehdessä julkaistiin artikkelisarja nimellä "Canadians of Tomorrow", jossa käsiteltiin siirtolaisuuden vaikutusta Canadan kansaan. Jätämme kirjotuksen toiset kohdat suomentamatta ja otamme ainoastaan sen kohdan, missä kirjottaja puhuu niistä olosuhteista, jotka siirtolaisia täällä odottavat. Hän ei kaunistele, ei sano, että Canada on siirtolaisille vieraanvaraisin maa mailmassa, johon fraasiin olemme ennemmin tottuneet. Hän sanoo:

"Tänne tulevien siirtolaisten täytyy voittaa ne houkutukset ja vaikeudet, joita itsekkäät ja välinpitämättömät canadalaiset heidän tiellensä asettavat. "Kuten siirtolainen näkee Canadan" — mikä mainio aihe kirjalle se olisikin kuvattu niillä väreillä, millä Upton Sinclair kuvaa Chicagon jumalattomuutta ja rikollisuutta. Kun siirtolainen tänne saapuu, joutuu

lekin. Jokainen nylkyri ja riistaja, tuo laillisen liikkeenhoitajien suuri lauma pienimmästä suurimpaan on hänen kintereillään, jokainen heistä koettaa hyötyä mahdollisimman paljon hänen kustannuksellaan

CANADAN S. S. OSASTOJEN HUOMIOON OTETTAVA.

Olen lähettänyt kaikille s. s. osastoille neljännesvuosiraporttikortit toivomuksella, että ne palautetaan kesäkuun lopussa. Tämä olisi tehtävä sen vuoksi että näiden raporttikorttien perusteella lasketaan montako edustajaa kukin maakunta saa valita ja sitte vasta asetetaan ehdokkaat lopullisesti yleisäänestyksellä valittavaksi. Osastojen on otettava huomioon, että meillä on enää lyhyt aika, kun on vielä aikomus painattaa vaaliliput, että joka jäsen saa äänestää omalla lipullaan, niin sekin ottaa aikaa kun ovat painettavassa kunnossa ja osastoille lähetettyt. Tämä voidaan totettaa siten, että osastot pitää puolivuosikokouksensa kesäkuun 29 päivä. Tavallisesti on joitain päiviä ennen kokousta kirjat valmiina, joten käy hyvin päinsä lähettää raportti tulemaan. Tämä tietenkin kysyy vähän tahdon ponnistamista osastojen virkailijoilta, vaan kun ymmärrätte asian tärkeyden niin yritätte.

Samoin on osastojen jäsenmaksujen kantajain toimittava ripeästi, sillä se riippuu paljon teistä nouseeko vai laskeeko osastomme jäsenluku, sekä kuinka suuri maakunnan edustus tulee olemaan. Siis osastojen virkailijat ripeästi toimeen. Edustajaehdokkaiden asettamisajalsi jäi vähän lyhyt aika, vaan voitte kutsua ylimääräisen kokouksen tarkotusta varten, niin hyvin ehditte.

Kirjeissä myötäseurannut tilastokaava on siksi tärkeä, että yhdenkään osaston ei pidä jättää siihen vastaamatta, sillä se on ensimäinen laatuaan Canadassa.

Meidän vastaiselle toiminnalle on hyvin tärkeä tietää kaavakkeessa kysytyt asiat ja siksi pyydän, että täytätte sen.

J. W. Ahlqvist.

"VALTAKUNNAN YHTENÄISYYDEN PUOLESTA."

Sitten syyskuun vuonna 1911, jolloin liberaalipuolue joutui häviölle vaaleissa tullisopimus kysymyksellä Yhdysvaltain kanssa, on kysymys Canadan Yhdysvaltoihin yhdistämisestä tai itsenäiseksi julistamisesta saanut levätä rauhassa. Mutta nyt kun liberaalinen senaatti uskalsi hylätä konservatiivisen laivastolain, ovat konservatiivit ottaneet vaalihuutonsa uudelleen esille. Bordenia ja hänen ministereitään harmittaa niin hirveästi ja heitä harmittaa sillä kun viime kesänä siellä Englannissa käydessä tuli amiraliteetille niin varmasti luvattua ne miljoonat ja kun siinä lopultakin kävi näin nolosti. Konservatiivien sanomalehdistö ja puhujat ovat ryhtyneet vaaleja valmistelemaan, muistelemaan mitä kaikkea se liberaalien johtaja Wilfrid Laurier ja hänen ystävänsä sanoivatkaan tullisopimusta käsiteltäessä yhteydestä emämaahan.

Winnipegin "Evening Telegram", muistaa että englantilainen liberaalinen sanomalehtimies Edward Potter on julaissut historian Canadan ja erinomattainkin Canadan liberaalien suhtautumisesta imperialismiin Lehti väittää Potterin tulkinneen Laurierin kantaa tässä historiassa ja v. 1911 julaistussa kirjassaan "The Revolt kunnioittamatta homesteadereita, ovat riippuvia viikkopalkastaan, niin tullisopimus emämaan kanssa ei olisi heille mistään arvosta, koska sen jälestä kun he ovat maksaneet vuokransa ja elantokustannuksensa, heille jää hyvin vähän minkä voi kuluttaa Englannista tuotaviin ylellisyysesineihin." — Tällä tahdotaan osottaa, että liberaalit pitävät yhteyttä Yhdysvaltain kanssa parempana kuin emämaan kanssa.

Sitten on vedetty esille vanhat Hansardit aina vuodesta 1888 asti ja otettu selville mitä Laurier vuosien varrella on tästä asiasta lausunut. V. 1888 lokak. 5 p. Laurier puheessaan alahuoneessa emämaan parempana pitämisestä tullisopimuksia tehtäessä, sanoi:

"Tarttukoon kieleni suulakeeni, jos se on sanonut epäystävällisiä sanaa Englannista; kuivettukoon minun oikea käteni, jos se on ottanut osaa johonkin joka ei ole oikein Englantia kohtaan. Mutta nyt ei olekaan kysymys tunnelmasta. Tässä on kysymys velvollisuudesta, ja jos te esitätte sen siinä valossa, että minun on valittava velvollisuuden, jonka minä olen velkaa Englannille ja velvollisuuden, jonka olen velkaa syntymämaalleni, välillä, niin minä seison syntymämaani puolesta."

Ja edelleen Laurier jatkaa: — "Ei kukaan, ei edes toisella puolellakaan, tule olettamaan, että tämä maa, jonka asukasluku joskin päivänä on suurempi kuin Suurbritanian, on aina jäävä nykyisiin poliittisiin suhteisiinsa Suurbritanian kanssa. Aika on tuleva, jolloin Suurbritanian ja Canadan nykyisten suhteitten on tultava läheisemmiksi tai katkettava kokonaisuudessaan. Minä puolestani en nykyisin anjo kehittää ajatustani kauemmas tähän suuntaan, mutta minä yksinkertaisesti sanon, että jos Canada jolloinkin valitsee itsenäisyyden, eroaminen ei tapahdu ainoastaan rauhassa, mutta myöskin ystävyydessä ja rakkaudessa, kuten poika jättää isänsä huoneen tullaksensa itse perheen isäksi."

Nämä ovat liberaalien ja heidän johtajiensa entisiä uskottomuuden osotuksia ja uusi ja suurin on laivastolain vastustaminen. Vaalitaistelu on alkanut, sotahuudot on kajautettu. Konservatiivit valtakunnan ja liberaalit isänmaan puolesta ja molemmat yhdessä ja yhteisesti kapitalismin puolesta työväestöä vastaan.

Lassallen merkitys Saksan sosialidemokratian synnyssä.

"Die Neue Zeitissä" antaa Karl Kautsky mielenkiintoisen kuvan Saksan sosialidemokratian perustajan Ferdinand Lassallen työstä. Laajassa kirjotuksessa esitetään pääasiallisesti seuraavaa:

Kun 60-luvun alussa Euroopassa vuoden 1848 jälkeisen vastavallankumouksen vaikutukset lakkasivat ja uusi valtiollinen elämä heräsi, ei se enää merkinnyt vuoden 1848 vallankumousliikkeen uudelleenelpymistä. Porvarillinen kansanvalta alotti kyllä uudestaan taistelunsa yksinvaltiutta ja feodalismia vastaan, mutta sen päämääränä ei enään ollut kumous, vaan sopiminen. Mutta samalla katkesivat myöskin ne siteet, jotka siihen asti olivat yhdistäneet porvariston ja köyhälistön. Lähintä tulevaisuutta koskevat edut olivat molemmilla alusta alkaen vastakkaiset: toisaalla riistäjiä, jotka pyrkivät pidentämään työmistä, ja hän oli ainoa, jolla siihen aikaan siinä suhteessa voi olla suurempi vaikutusvalta.

Ei ole epäilystäkään siitä, että Marx ja Engels sosialisteina teoretikkoina olivat Lassallea paljon etevämpiä. Mutta niin suuressa määrin kun se tietämys, jota Lassalle levitti, olikin sen tietämyksen jälessä, jota Marx ja Engels olivat levittäneet, oli se tokipaljon edellä sen, mitä saksalainen köyhälistö tai edes saksalaiset sivistyneetkään silloin omasivat. Ja tämä seikka ratkaisi hänen historiallisen työnsä merkityksen.

Lassalle tunnustautui Marxin oppilaaksi. Mutta Marxin opit eivät siihen aikaan vielä olleet täydelleen kehitettyinä. Mutta se mitä Lassalle niistä tiesi, riitti, kun hänellä oli laajat tiedot klassillisessa taloustieteessä ja hän tarkkaan tunsi edellisen puolen vuosisadan merkitsevimpien sosialistien ajatukset, sytyttämään tässä tietorikkaassa ja terävä-älyisessä miehessä aatteita jotka, niin paljon kuin ne olivatkin jäljessä Marx'in ja Engelsin aatteista, kuitenkin olivat tavattoman paljon ylätasolla sen ajan porvarillista ajattelua ja antoivat Saksan köyhälistöläisille sellaisen näköpiirin tietoja, että he niiden avulla kykenivät voitokkaasti torjumaan kaikki vastustajain väitteet. Porvarillinen arvostelu ei ole voinut [illegible] Lassallen [illegible] vasta [illegible].

Lassallen aatteet antoivat varmuuden ja ylevämmyyden ylpeän tunteen niille, jotka ne käsittivät. Tämä [illegible] selittää sen [illegible], jolla Saksan sosialistiset työläiset [illegible] Lassallen opeista. Ne olivatkin parasta mitä heillä siihen aikaan oli saavutettavissa.

Vasta Lassallen kuoleman jälkeen ilmestyi Marxin "Pääoma", ja silloinkin oloissa sellaisessa muodossa, joka tavattomasti vaikeutti sen ymmärtämistä. Tohenkin paljon helppotajuisempi vuonna 1878 julaistu [illegible] vain vähitellen vaikutusvaltaa köyhälistön ajattelussa. Vieläpä Engelsin kirjotaman, vuonna 1877 ilmestyneen "Tieteitten mullistus" nimisen kirjasen ilmestyttyä, jolla kuitenkin niin suuressa määrässä edisti marxilaisuuden parempaa ymmärtämistä, tarvittiin vielä vuosikymmenien kansanvalistustyötä, tehdäkseen marxilaiset aatteet köyhälistöläisen liikkeen yhteiseksi hyväksi. Niin syvällisiä ja uusia ne olivat.

Aina kahdeksankymmenluvulle asti vallitsivat Lassallen aatteet, yksinpä sellaisetkin, jotka olivat ristiriidassa marxilaisten kanssa, saksalaista sosialidemokratian. Seikkaan vaikutti suuresti sekin että sekä Marx että Engels monien seikkojen vuoksi oleskelivat maan rajojen ulkopuolella.

Karl Kautsky lopettaa kirjotuksensa lausuen seuraavaa:

Lassalle oli oikea mies oikeaan aikaan ja oikealla paikalla. Hänen agitatsioninsa alkoi juuri siihen aikaan, jolloin taloudelliset ja valtiolliset olosuhteet tekivät mahdolliseksi ja välttämättömäksi Saksan köyhälistön irtautumisen porvarillisista demokraateista. Ja tätä irrottautumista varten esitti Lassalle agitatsionissaan henkisiä tekijöitä, jotka huolimatta epätäydellisyydestään Marxin esittämän tietämyksen rinnalla kuitenkin vaikuttivat syvällisemmin kuin mikään, mitä kukaan toinen Saksassa silloin työskentelevistä tarjosi ja voi tarjota.

Mikäli Saksan sosialidemokratian syntyä voi pitää yksityisen ansiona, niin on se Ferdinand Lassallen oma ja niin suuri osa hänen aatteistaan kuin viime puoleisena vuosisatana onkin menettänyt merkityksensä, [illegible] taistelijan kuva [illegible] sosialidemokratian [illegible] ja [illegible] [illegible] Marxin ja Engelsin [illegible] niin kauan kuin [illegible] Saksan sosialidemokratian [illegible].

Eri maista

SAKSAN TOIMISTOTYÖLÄISTENLIITTO.

Saksan toimistotyöläisten liiton vuosikertomus, koskien vuotta 1912, on ilmestynyt. Siinä esitettyjen tilastojen mukaan on liiton jäsenluku noussut viime vuoden alusta 6,398:sta 7653:een. Liiton omaisuus oli 68,000 Saksan markkaa, mutta tämän lisäksi tulee vielä 300,000 Saksan mk. suuruinen [illegible].

TYÖVÄENLIIKKEEN VAINOA [illegible] UNKARISSA.

Budapestista ilmoitetaan [illegible] poikkeuslaina käytetään tekosyynä [illegible] työväen liikkeen [illegible]. On lopetettu kaikki ammattiosastot ja muut työväenjärjestöt, otettu takavarikkoon niiden kirjat ja rahavarat. [illegible] työväenjärjestöt [illegible] kieltoa [illegible] kiskottu ulos kaduille. [illegible] yhdistysten [illegible] [illegible] kaikki [illegible] mitään syytä.

Kuten näkyy, pitävät sotakiihkoiset herrasluokkain jarkottimia monilla tavoilla. [illegible] lienee niille juuri työväenliikkeen sorrtaminen.

"VORWÄRTSIN" VASTAAVA TOIMITTAJA TUOMITTU VANKEUTEEN.

Saksan sosialidemokraattisen puolueen pää-äänenkannattajan vastaava toimittaja kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen Preussin parlamentin "loukkaamisesta."

Leipzigin yleisikeus on tuominnut saksalaisen puoluelehden "Vorwärtsin" vastaavan toimittajan, Alfred Wieleppin, kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen mitä Preussin parlamentin, s. t. s. sen vanhoillisen enemmistön, "loukkaamisesta."

Kuten tunnettua, on Preussin parlamentin jäsenet valittu sellaisen äänioikeuden perusteella, mikä perustuu pelkästään rahapussiin eikä yleiseen, yhtäläiseen valitsemistapaan. Nyt kun tästä parlamentista puhuessaan, oli "Vorwärts" lausunut "apina komedian" alkavan sekä kutsunut mainittua parlamenttia "rahasäkkien parlamentiksi." Ja näitten tosiasiain lausumisesta napsautti nyt "oikeus" kuusi kuukautta vankeutta.

MITÄ SAKSAN HIILIKAPITALISTIT NYLKEVÄT TYÖLÄISILTÄ?

Hiilikaivosten osakkeenomistajat valittavat voittojensa pienenevän ja työläisten palkkojen suurenevan. Valitukset ovat yhtämittaisia ja samallaisia [illegible]. Mutta kun [illegible] niitä [illegible] voiton [illegible], niin saamme [illegible] päivänselvästä [illegible].

Viime [illegible] vuonna bruttovoittoa nousut 55,000,301 Saksan markkaa 6,821 [illegible] [illegible] markkaa. [illegible] palkoista [illegible] [illegible] 5188. Näin ollen [illegible]

Bruttovoitto 1911 1092 m.
1912 1219 m.

Työpalkat 1911 [illegible]
1912 1076 m.

Siis on bruttovoitto noussut 13.8 prosenttia ja palkat [illegible] 10.2 prosenttia. Tämä [illegible] "[illegible]" [illegible] palkkojen takia.

SUURIA LAKKOJA AUTOMOBIILITEHTAISSA TURINISSA JA MILANOSSA.

Suurelle [illegible] ja [illegible] käyty lakko Turinin automobiiliteollisuuden alalla, on saanut sen aikaan, että työnantajat ovat julistaneet kaupungin kaikilla teollisuusaloilla työnsulun. Mutta samaan aikaan kun lakko [illegible] [illegible] työnantajain [illegible]. [illegible] Saksan metallityöläisiltä suuria sotilaitaonsa osoittava sanoma, [illegible] että liiton aikaisempi myönnämä 10,000 Saksan markan lakkoavustus oli [illegible] työnantajain [illegible] kirjestysaikeen [illegible] 10,000 Saksan markk. Tämä kansainvälinen [illegible] on herättänyt lakkolaisissa ja suomalaisessa [illegible] suurta [illegible] ja innostusta.

Vähetämmin lhdallivalla kannalta on Milanon automobiilityöläisten lakko. Työnantajien jäykkäniskaisuuden takia ovat Milanon metallityöläiset, joita on 40,000, yhtyneet lakkoliikkeeseen. Nyt on kuitenkin huomattava, että metallityöläisten joukossa on paljon syndikalistisia virtauksia, jotka nyt pyrkivät siellä täällä esiin. Tämän lakin oli järjestyneiden työläisten [illegible] kieltänyt metallityöläisiä lakkoon ryhtymästä, koska se oivalsi, että työnantajat juuri halusivat, että syntyisi melteitä, voidakseen sen voimin voittaa lakon. Surullisinta jutussa on, että metallityöläiset eivät totelleet tätä kieltoa, vaan ryhtyivät lakkoon, joten on syndikalistisilta tahoilla pelättävissä vakavia häiriöitä.

✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤

Ilmoittakaa Työkansassa.

✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤

[illegible] sosialistista tomaeopimuksesta komiteasta [illegible] kaikkiin on [illegible] AIRUESSA.

[illegible] tilauksenne nopeasti saadaksenne AIRUEN Työkansan päivällisi [illegible], sillä siihen [illegible] jokaiselle juhlijalle.

Hinta 25 senttiä.

Työkansa, Box 516 Port Arthur.

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.
HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.
Hakemukset on lähetettävä osoitteella,

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Ontario.

CARSON.

Sä [illegible] näe [illegible] Työkansan palstoilla [illegible] Carsonista ja niin monen [illegible] kertaa kun olisi kirjotuksen [illegible] sopivan [illegible]. Täällä oli tämän kesäkuun [illegible] päivä oikein mailman mestarin näyttämössä painia K. Lehto ja Virtanen. Yleisöä oli saapunut tilaisuuteen erittäin vähän. Mutta [illegible] meidestäni ihan pätevän syyn, kun yleisöä oli saapunut vähän. Mutta ilmaettehan myös sillä [illegible] teidän ammattinne on kuristunut näinkin pieneen [illegible], kuin [illegible] Carsonikin [illegible] itsekään [illegible] teidän [illegible].

[illegible] hätäännytte [illegible] kun älkää ottako [illegible] noita agitaattoreita, [illegible] teidän seikkanne oli kaksi [illegible] Sillä olen suureksi ihmeeksi [illegible] parsonilaisista että [illegible] pelkäävät agitaattoreita. Vaikka on sellaisiakin sentään suurin osa jotka haluavat [illegible] kuulla. Siis olisi teille, painijat ja agitaattorit paras että toimisitte eri kängissä, jos niinkään [illegible] saada vähänkään [illegible] yleisön puolelta täällä Carsonissa.

Olen vielä kovin pahoillani kun [illegible] menetimme yhden hyvän [illegible], sillä painijoitten mukana tuli tänne s. s. järjestön organiseeraaja tov. J. Malo. Tiedämmehän, että Malo on meidän etevimpiä puhujiamme. En vaan oikein päässyt tykkäämään näistä [illegible] sanoista, mitä hän lausui sinä iltana yleisön edessä, sillä toveri Malo antoi vähän liian suuria letkauksia meidän Carsonin s. s. osaston johtokunnalle, koska hän ilmotti että hänen kulkunsa on ilmoitettu meille milloin hän saapuu paikkakunnallemme ja nyt te olette laiminlyöneet hankkia noille painijoille. Hän ilmoitti myös että hänen matkansa on niin järjestetty, että hän ei saa viipyä paikkakunnallamme muuta kuin yhden päivän.

Mutta minä en ainakaan tiedä mitä tietä tämä ilmotus on kulkenut koska ei ole saatu mitään tietoa hänen kulustaan toimeen-

panevalta komitealta, eikä myöskään Malolta itseltään. Malo ilmotti myös että hän tulee menemään Mondin mainille kolmanneksi päiväksi kesäkuuta Kuulin myös samana iltana että painijat tulevat myös menemään samana päivänä Mondiin, ehkä pitää mondilaisille saman esitelmän kuin meillekin.

Minä en oikein ymmärrä tällaista menettelytapaa. Haluaisin saada tästä vissimpiä tietoja, sillä emmehän mekään ole sentään mitään nenästä vedettäviä.

Katsoja.

Länneltä.

COLEMAN, ALTA.

Colemanin s. s. osasto kokouksessaan 25 p. toukok. päätti julaista Työkansassa kiellon että Kalle Wahlholmia ei saa mikään sosialidemokratiseen puolueeseen kuuluva osasto ottaa jäsenekseen ennenkuin on osaston kanssa. K. Wahlholm esopinut asiansa Coleman'in orotettiin osastosta viime talvena.

..*Täällä oli luennoitsija* Tossavainen toukok. 28 ja 29 päivänä. Ensimäisenä iltana hän luennoi materialistisesta historian käsityksestä. Kuulijoita vaan oli saapunut hyvin vähän, eivät olleet edes osaston jäsenet kaikki katsoneet velvollisuudekseen saapua kuulemaan. Tietysti niillä on jo kylliksi tietoa, että ei sitä enään passaa lisätä. Toisena iltana hän luennoi suuntakysymyksestä. Kuulijoitakin oli nyt saapunut runsaammin, vaan kaikki suomalaiset eivät vieläkään tohtineet sinne saapua. Vaan ainahan niitä on joka paikkakunnalla niitäkin, jotka pelkäävät tietoa kun yölepakko päivää. Tossavaisen luennot ovat sen arvoisia, että niitä kannattaa kuunnella.

Sitä Työkansan juhlaa ensisimmäinen päivä heinäkuuta on valmistettu ja harjoteltu näytelmäkappaleita. Siitä juhlasta on tarkotus saada oikein mahtava juhla kun Coleman'in ja Bellevu'en osastot pitävät sen yhdessä. Juhla pidetään Bellevuessa.

Työtä täällä tehdään joka arkipäivä ja näyttää olevan kiire vielä. Kyllä se tietysti vaikuttaa tänne Vancouver-saaren lakko sen, että on niin kiire täällä. Käsivarsien kauppaajia kyllä näkyy myös olevan enempi mitä tarvitaan.

Visapää.

MACRORIE, SASK.

Osaston kokouksessa 25 päivä toukokuuta oli monta eri asiaa ratkaistavana, m. m. keskusteltiin Työkansan päivän vietosta, jonka päätimme vietettäväksi juhannuksena 24 p. kesäkuuta, koska se on soveliaampi tänne meidän olosuhteillemme ja siihen nähden että täällä suomalainen väestö viettää ainakin juhannuspäivän. Ja koska Dominion päivä on aivan heti jälessä niin saimme sen yksimielisen käsityksen, että juhannus on meille edullisempi Työkansan vapain kartuttamispäivä.

Toivomme saavamme koko suomalaisen väestön mukaamme sinä päivänä, jolloin päätimme juhlia koko päivän, aamulla ulkoilmassa ja illalla haalilla, missä myöskin esitetään näytöskappale „Hyppäys toiseen maailmaan"., tietenkin varvasottelta kontrin malliin.

Minusta on vähäsen kummaa kun ei paikkakunnalla ole enempi kirjoitustaitoisia immeisiä, vaikka olen usein kuullut suomalaisten kerskuvan, että ovat luku- ja kirjoitustaitoisia, vaan minusta nähden on se väärä ymmärrys, sitä todistaa sekin, kun paikkakunnan uutisia näkee vain aniharvoin aina samoilta henkilöiltä. Muistan kerrankin kun käytiin läpi koko osaston jäsenmäärä, eikä voitu löytää uutisten kirjoittajaa Työkansalle, kaikki kieltäytyivät sillä perusteella etteivät osaa kirjoittaa.

Toukokuun 31 p. oli meillä ohjelmailtama osaston haalilla, mihinkä taas kannoimme kortemme moitteettomasti. Siellä m. m. oli runoja, lauluja, puheita, kertomuksia monilta eri henkilöitä.

x.

100 Jalkaa Lapamatoja

Ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

Arv. Apteekari: Nöyrimmät kiitokset, siitä Lapamato lääkkeestä jonka minä tilaisin, sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa mutta yli 100 jalkaa varmasti, ja nyt olen n.k. toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, ja olen sydämellisesti kiitollinen.

piirsi.. Kalle Mäki... Augusta, Mont.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat: Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, eli ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä Tuskilleen, kärsii madoista vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä.

—Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu Suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta.—Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla täydelliset ohjeet mukana.

Osote: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

Tietoja eri aloilta.

Tupakkamyrkytys.

Baselilainen professori G. von Bunge on kirjottanut kansantajuisen esitelmän tupakanpolton vahingollisista seurauksista ja jättänyt sen sanomalehtiin julkaistavaksi. Hän lausuu kirjotuksessaan seuraavaan tapaan: Tupakanpoltto on sen vuoksi terveydelle vahingollinen, koska sen kautta eräs myrkyllinen aine, nikotiini, tunkeutuu ruumiiseen. Kuivat tupakanlehdet sisältävät 1—8 prosenttiin nikotiinia, joka on väritön neste ja kiehuu 247 Cels. asteen lämmössä. Tippa nikotiinia tappaa kaniinin, viisi tippaa koiran muutamissa minuuteissa. Neljä milligrammaa s. t. s. lähes kahdeksasosa tippaa saatettuna ihmisen vatsaan saivat aikaan huimausta, oksennusta, suonenvetoa, näkö- ja hajuaistin huonontumista, pyörrytystä ja vapisemista koko ruumiissa, häiriöitä hengityselinten toiminnassa, unettomuutta j. n. e. Myrkytysoireet kestävät kolme päivää.

Samantapaisia oireita vähemmässä määrin huomataan, kuten tunnettu ensimäisiä tupakanpolttokokeita tehdessä. Odottaisi tupakanpolton saavan aikaan suurempia myrkytysilmiöitä, sillä nikotiini kiehuu jo paljon ennen kuin se palaa ja täytyisi sen siis joutua polttajan suuhun. Tämän estää se seikka, että tupakan lehdessä oleva nikotiini on sidottu ei haihtuviin organisiin happoihin; näiden happojen palaessa palaa se mukana osaksi ja vaan osaksi haihtuu, haihtuvasta nikotiinista jää taas suuri osa polttamatta jääviin sikarin ja vielä paperossin päihin ja vielä enemmän piipun varteen. Se pieni osa joka vihdoin joutuu suuhun vaikuttaa myrkytysilmiöt.

Ruumiin väkivallalla ja järjestelmällisesti toteuttaminen usein vaarallisen myrkyn päivittäiseen nauttimiseen ei voi jäädä ilman vahingollisia seurauksia. Äkilliset myrkytysoireet häviävät tottuneista polttajista, kronilliset ei.

Kaikki lääkärit myöntävät, että lapsilta on tupakanpoltto kiellettävä, sillä hennolle, nuorelle elimistölle on sellainen myrkky muka erittäin vahingollista. Mutta unhotetaan että hennoin ja nuorin elimistö on epäilemättä siemensolu. Siksi on kysyttävä, eikö täysiikäisten säännöllisesti harjoitettu tupakanpoltto vahingoita siemensoluja. Tri. Samuel Wright myrkytti koiria nikotiinillä siten, että sekotti joka päivä niiden ruokaan 2—5 grammaa tupakkaa. Hän teki sen havainnon, että näiden koirien sukuvietti ensin vähitelleen heikkeni ja lopulta hävisi kokonaan. Kivekset pehmenivät ja kutistuivat kasaan. Tri. Georges Petit myrkytti tupakalla koiria, merisikoja ja kaaniineja ja huomasi mikroskoopilla tutkiessaan sekä koiraan kivekset että naaraan munasarjan sairaloisesti muuttuneiksi. Samaan tulokseen tuli myöskin Desterris tutkiessaan kanoja ja kaniineja. Koe-elinten kiveksissä, jotka muutaman kuukauden olivat olleet tupakansavussa, löytyi vaan harvoja, melkein liikkumattomia siemensäikeitä. Nämä eläinkokeet sopivat ihmisistä tehtyjen havaintojen kanssa hyvin yhteen. Laskeneen sukuvietin tyydyttämiskyvyn huomasivat useat lääkärit ahnailla tupakoitsijoilla. Tapauksia, joissa kovista polttajista tuli täydelliset sukupuolisesti kyvyttömät ja jotka vähennettyään tai lopetettuaan polttamisen saivat kyvyn takaisin, kertovat useat lääkärit.

Henkilöt, jotka ovat perineet terveen veren, voivat tietävästi usein aina myöhään vanhuuteen asti näennäisesti ilman rangaistusta kestää nikotiinimyrkytystä. Sellaisiin henkilöihin vetoavat tavallisesti sitten ne, jotka tahtovat todistaa tupakanpolton vaarattomuutta ilman että kysyisivät mitä niiden lapsista tulee. Aikaisemmin ja selvempään esiintyvät kroonilliset nikotiinimyrkytyksen oireet henkilössä, joiden vanhemmat jo ovat olleet kroonillisesti myrkytettyjä ja jotka sen vuoksi ovat saaneet vähemmän vastustusvoimaa perinnöksi.

Tavallisimpia kroonillisen nikotiinimyrkytyksen oireita ovat myös sydänsairaudet. Sen myöntävät kaikki lääkärit.

Ei myös enää kielletä, että nikotiinimyrkytys yhdessä tarttuvien tautien ja alkoholimyrkytyksen kanssa edistää arterioskleroosin, suontenkalkkiutumisen kehitystä, joka, kuten tunnettua, niin monelta ihmiseltä lyhentää elämän ja valmistaa tuskallisen lopun. Tämän sairauden vaarallinen vaikutus on siinä että ruumiin kudokset sekä valtasuonien seinät osaksi rasvottuvat, osaksi kalkkiutuvat. Sen kautta kadottavat ne kimmoisuutensa, eikä veri enää voi kulkea normaalinopeudella elimistön eri osiin; seuraa ravitsemishäiriöt. Samalla muuttuvat verisuonien seinät löyhiksi ja hauraiksi; ne laajenevat ja repeilevät ja veri virtaa ruumiin lihakudoksiin. Myös voi veri hyytyä suoniin ja siten tuketa ne, jonka kautta kysymyksessä olevien ruumiinosien ravitseminen kokonaan lakkaa. Siitä taas on seurauksena koko joukko taudinoireita: lihasten heikkous, halvaus, rampautuminen, vesitauti, hengenahdistus, sydämenhalvaus y. m.

Nämä hengenvaaralliset sairaudenoireet voivat toisinaan yht'äkkiä ilmestyä, ilman että sairas olisi edeltäpäin tuntenut rasitusta.

Seurauksia tupakanpoltosta on vielä huomattu kitalaen ja kurkun tulehdukset ja mitä erilaatuisimmat vatsanvaivat. Sitäpaitsi ovat kaikellaiset hermohäiriöt nikotiinimyrkytyksen tavallisimpia seurauksia, kuten yleinen hermostuminen, liiallinen herkkätunteisuus,, levottomuus, taipumus raskasmielisyyteen, pyörrytys, päänsärky, korvien suhina, unettomuus, vapiseminen, muistinheikkous ja kaikkien henkisten kykyjen väheneminen ja näköhermojen tulehdus, jonka johdosta näkö huononee ja toisinaan täydellisesti sokeus seuraa.

Professori von Bunge valaisee sitten lyhyesti kysymyksen taloudellista puolta. Hän viittaa niihin äärettömiin maa-aloihin melkein kaikissa maanosissa, jossa tupakkaa viljellään. Ja ajateltakoonpa, miten paljon maukkaita hedelmiä tai muita hyödyllisiä viljelyskasveja voisi kasvaa samoilla aloilla. Ja ajateltakoon niitä satoja tuhansia työläisiä, miehiä ja naisia, jotka menettävät terveytensä tupakatehtaissa.

Viimein ei kirjoittaja unohda kysymyksen esteetillistä tai oikeammin epäesteellistä puolta lausuen: ajateltakoon tupakanpolttajien haisevia vaatteita ja asuntoa. Tai pieniä köyhien perheiden asuntoja, joissa perheenisä polttaa ja koko perheen yksin pienen, imevän lapsenkin täytyy hengittää myrkytettyä ilmaa. Tai yleisiä huoneistoja, joissa tupakoimattomien terveys vahingoittuu.

Tai muistettakoon polttajien alituista inhoittavaa sylkemistä. Jos sivistyneenä ihmisenä ei sitä tee, myrkyttää itseään vielä enemmän. Ja lopuksi: mitä varten tämä kaikki? Mikä on todellinen syy tällaiseen poltto-orjuuteen? Yksinkertaisesti ajattelematon matkimishalu, perintö sivistymättömiltä esi-isiltämme. Ei ole oikein ja riittävää, jos vastustetaan vaan ylellistä tupakan nautintoa ja suositellaan kohtuutta. Kohtuus on ylellisyyden lähde. Ja niin kauvan kun kohtuullista nautintoa on olemassa, on myös ylellisyyttä vahingollisine seurauksineen. Kenelle siis ei tulevien sukupolvien hyvinvointi ja ihmissuvun terveenä säilyminen ole samantekevää, hänen on omalta osaltaan toimittava siihen suuntaan, että tupakka kokonaan tulee karkotetuksi yhteiskunnastamme. Jokainen voi parhaiten vaikuttaa ennen muuta omalla esimerkillään, sillä että itse lakkaa tupakoimasta.

Tupakka tylsyttää kaikki aistit, mutta erittäin maku- ja hajuaistit. Jätettyään tupakoimisen löytää siis muissa aistillisissa nautinnoissa tälle runsaan korvauksen. Niillä tupakoitsijoilla, jotka eivät tahdo tätä uskoa ja jotka pitävät tupakkaa elämän korvaamattomana ilonlähteenä, on tapana sanoa: Mieluummin lyhyt nautintorikas, kuin pitkä askeettinen elämä. He unohtavat seuraavan: Lyhennetty elämä on tavallisesti samaa kuin pidennetty sairaus. Pidennetty sairaus merkitsee vähennettyä nautintoa. Nautintokykyisyyden vähenemisen kustannuksella itselleen nautintojen hankkiminen on nurinkurisinta mitä ihminen saattaa tavotella.

JÄRJESTÖN PUHUJAN J. MALON TILI TAMMIK. 19 PÄIVÄSTÄ TOUKOK. 31 PÄIVÄÄ,N 1913.

Tulot:

Tammik.	19	An	Victoria	kolehdista	$ 2.80
"		"	Chase River	"	12.65
"		"	Vancouver	"	25.65
Helmik.		"	Sointula	"	11.05
"		"	Gibson	"	6.40
"		"	Port Moody	"	4.20
"		"	Websters Corers	"	6.20
"		"	Merritt	"	9.60
"		"	Salmon Arm	"	11.35
"		"	Carlin	"	5.75
"		"	Bowie	"	3.85
"		"	Mara	"	4.35
"		"	Phoenix	"	12.15
Maalisk.		"	Rossland	"	9.15
"		"	Coleman	"	4 40
"		"	Bellevue	"	6.05
"		"	Black Spring Ridg.	"	4 05
"		"	Calgary	"	8.85
"		"	Canmore	"	4.35
"		"	Green Valley	"	3.80
"		"	Eckville	"	7.90
Huhtik.		"	Port Arthur	"	23.02
"		"	Kivikoski	"	3.60
"		"	Nepigon	"	5.70
"		"	Nolalu	"	1.70
"		"	Wolf Siding	"	2.10
"		"	" "	lupakirj.	3.00
Toukok.		"	Mond	kolehdista	3.10
"		"	Greighton	"	1.25
"		"	Stobie	"	4.27
"		"	Garson	"	8.20
"		"	Sellwood	"	1 70
"		"	Copper Cliff	"	2.00
"		"	Cobalt	"	32.00
					$256.12
			Vajaus s. s. järjestön kassasta		$486.36
					$742.55

Menot:

Tammik. 31 p.	J. Malolle	Tammik.	palkkaa	13 p. a	$4.00	$ 52.00
Helmik. 28 p.	"	Helmik.	"	28 p. a	"	112.00
Maalisk. 31 p.	"	Maalisk.	"	31 p. a	"	124.00
Huhtik. 30 p.	"	Huhtik.	"	30 p. a	"	120.00
Toukok. 31 p.	"	Toukok.	"	31 p. a	"	124.00
Rautatie- ja hevoskyyteihin y. m. menoihin		Tammik.				$22.50
"	"	Helmik.				45.80
"	"	Maalisk.				36.95
"	"	Huhtik.				70.75
"	"	Toukok.				34.55
						$742.55

Jos jollain on jotain muistuttamista tilissä merkittyjen erien suhteen, niin pyydetään se tekemään minulle.

J. W. Ahlqvist, (J. sihteeri)

Hiiliä.

Kirj. Aku Päiviö.

(Jatkoa.)

Oli jo myöhä, lähellä puolta yötä. Katuliike oli vaiennut, valaistus himmentynyt. Hannu tunsi jalkainsa juurelta tuoksahtavan tuoreen leivän hajun, niin voimakkaan, että se tuntui melkein ravitsevan. Hän kurkisteli raollaan olevasta ikkunasta sisään ja huomasi että se oli leipuritupa. Siellä torkkui muutamia mie-

— Täällä, lapset! vastasi isä ja koetti saada äänensä sopivaksi, vaikka se tahtoi värähdellä. Ja hän silpoi leivästä kappaleen kullekin. Hänen laitellessa tulta uuniin riemuitsivat lapset palasineen. Pian loimotti tuli ja lauhdutti pienen hökkelin ilmaa.

— Sait kuitenkin! Mistä? äännähti vaimo, melkein kuin iloisena hänkin, ja lisäsi: Otanpa pienen palasen minäkin

Hannu tunsi otsansa punastuvan, kaiken veren syöksyvän hänen päähänsä ja kasvoihinsa, niin voimakas häpeä ja kurjuuden tunne vihlasi häntä. Mutta hän puri tuntoansa ja koetti olla luonnollinen ja varma.

kun olisi ollut hiukan enemmän järkeä, hiukan enemmän tarmoa, hiukan enemmän miettinyt? . . . On häpeä olla perheensä edessä tällainen! . . .

Ajatukset ajoivat toisiaan, mutta mitään selvää ei tullut. Ja kaiken lopuksi ilmestyi silmäin eteen aina tuo leipä.

Viimein oli hän nukahtanut. Ja hän oli olevinaan suuressa hädässä, jonka laatua hän ei selittää taitanut, ja harhaillessaan eksyssissä pimeätä ja mutkaista tietä ja katuja. Mutta ylhäältä korkeudesta oli katsovinaan suuri kirkas silmä, jumalan silmä. Se katsoi suoraan häneen ja seurasi häntä, mutta sen ilme oli seliftämätön. — Näytä minulle mihin minun on men-

polvistuvinaan jumalan silmän alle, joka yhä katsoi, ja huutavinaan: jumala, auta tämä ainut kerta!

Silloin oli hän löytävinään itsensä omalta vuoteeltansa ja tuntui kuin savupiipun kautta olisi jylissyt ääni:

Tomppeli! Syö sinä lastesi kanssa hyvällä omallatunnolla se leipä, jonka varastanut olet, sillä rakkaudesta sinä varastanut olet. Ja katso, sinä olet työtä tehnyt ja ollut raskautettu, ei sinulta koskaan leivän puuttuman pitäisi, eikä sitä varastaa tarvitsisi, jos oikein olisi. Niin että jos sinä alati ahkerien ja ijäti säästäneiden veljiesi kanssa vaatisit kaiken osasi ja kaiken omasi niiltä, jotka nyt ylenkylläisyyteen ja rikkauksiin hukkumassa ovat, niin ei niil-

tiin, ja näyttikin, että hänestä voi tulla mikä muu tahansa, vallesmannista markkinahuijariin, viinakauppiaaseen ja maantierosvoon asti, vaan ei suinkaan pappi, kuten esimerkiksi hänen isänsä, joka, vaikka olikin armoton ja ahnas, oli sentään ankara hengenmies ja saarnasi niin että kirkon akkunat helisivät ja herkkämielisempien mielet raukesivat itkuun ja voivotukseen. Ja siltä se näyttikin.

Kun pappa kuoli — joka tapahtui äkkiä, liiasta lihavuudesta, kuten sanottiin — ja tavalliset virkavuodet olivat ohi, loppui pappilan lihavat päivät; nuoremmat saivat jäädä perintöpaloille ja hänet työnnettiin hankkimaan itse leipänsä. Mutta kaikissa hommissa, joihin hän yritti, hän epä-

COLEMAN, ALTA.

Colemanin s. s. osasto kokouksessaan 25 p. toukok. päätti julaista Työkansassa kiellon että Kalle Wahlholmia ei saa mikään sosialidemokratiseen puolueeseen kuuluva osasto ottaa jäsenekseen ennenkuin on saston kanssa. K. Wahlholm e-sopinut asiansa Coleman'in o-rotettiin osastosta viime talvena.

..*Täällä oli luennoitsija* Tossavainen toukok. 28 ja 29 päivänä. Ensimäisenä iltana hän luennoi materialistisesta historian käsityksestä. Kuulijoita vaan oli saapunut hyvin vähän, eivät olleet edes osaston jäsenet kaikki katsoneet velvollisuudekseen saapua kuulemaan. Tietysti niillä on jo kylliksi tietoa, että ei sitä enään passaa lisätä. Toisena iltana hän lu-

100
Jalkaa Lapamatoja

Ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

Arv. Apteekari: Nöyrimmät kiitokset, siitä Lapamato lääkkeestä jonka minä tilaisin, sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa mutta yli 100 jalkaa varmasti, ja nyt olen n.k. toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, ja olen sydämellisesti kiitollinen.

piiri., Kalle Mäki... Augusta, Mont.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.——Matojen tuntomerkit ovat: Väänteitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, eli ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä. Tuskilleen, kärsii madoista vaikka ei niitä olekaan näkyhyt tarvetta tehdessä.

—Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu Suomalaisten myymä ja valmistama lapamato lääke Amerikassa.

LIGNELL'IN ALVE SATSI

(kaksinkertainen voima) —— Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta.....Lähetetään postimaksuineen $1.00 hinnalla täydelliset ohjeet mukana.

Osote: P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteekki

kipäivä ja näyttää olevan kiire vielä. Kyllä se tietysti vaikuttaa tänne Vancouver-saaren lakko sen, että on niin kiire täällä. Käsivarsien kauppaajia kyllä näkyy myös olevan enempi mitä tarvitaan.

Visapää.

MACRORIE, SASK.

Osaston kokouksessa 25 päivä toukokuuta oli monta eri asiaa ratkaistavana, m. m. keskusteltiin Työkansan päivän vietosta, jonka päätimme vietettäväksi juhannuksena 24 p. kesäkuuta, koska se on soveliaampi tänne meidän olosuhteillemme ja siihen nähden että täällä suomalainen väestö viettää ainakin juhannuspäivän. Ja koska Dominion päivä on aivan heti jälessä niin saimme sen yksimielisen käsityksen, että juhannus on meille edullisempi Työkansan varain kartuttamispäivä.

Toivomme saavamme koko suomalaisen väestön mukaamme sinä päivänä, jolloin päätimme juhlia koko päivän, aamulla ulkoilmassa ja illalla haalilla, missä myöskin esitetään näytöskappale „Hyppäys toiseen maailmaan"., tietenkin varvasottelta kontrin malliin.

Minusta on vähäsen kummaa kun ei paikkakunnalla ole enempi kirjoitustaitoisia ihmisiä, vaikka olen usein kuullut suomalaisten kerskuvan, että ovat luku- ja kirjoitustaitoisia, vaan minusta nähden on se väärä ymmärrys, sitä todistaa sekin, kun paikkakunnan uutisia näkee vain aniharvoin aina samoilta henkilöiltä. Muistan kerrankin kun käytiin läpi koko osaston jäsenmäärä, eikä voitu löytää uutisten kirjoittajaa Työkansalle, kaikki kieltäytyivät sillä perusteella etteivät osaa kirjoittaa.

nyt sen sanomalehtiin julkaistavaksi. Hän lausuu kirjotuksessaan seuraavaan tapaan: Tupakanpoltto on sen vuoksi terveydelle vahingollinen, koska sen kautta eräs myrkyllinen aine, nikotiini, tunkeutuu ruumiiseen. Kuivat tupakanlehdet sisältävät 1—8 prosenttiin nikotiinia, joka on väritön neste ja kiehuu 247 Cels. asteen lämmössä. Tippa nikotiinia tappaa kaniinin, viisi tippaa koiran muutamissa minuuteissa. Neljä milligrammaa s. t. s. lähes neljäsosa tippaa saatettuna ihmisen vatsaan saivat aikaan huimausta, oksennusta, suonenvetoa, näkö- ja hajuaistin huonontumista, pyörrytystä ja vapisemista koko ruumiissa, häiriötä hengityselinten toiminnassa, unettomuutta j. n. e. Myrkytysilmiöt kestävät kolme päivää

Samantapaisia oireita vähemmässä määrin huomataan, kuten tunnettu ensimäisiä tupakanpolttokokeita tehdessä. Odottaisi tupakanpolton saavan aikaan suurempia myrkytysilmiöitä, sillä nikotiini kiehuu jo paljon ennen kuin se palaa ja täytyisi sen siis joutua polttajan suuhun. Tämän estää se seikka, että tupakan lehdessä oleva nikotiini on sidottu ei haihtuviin organisiin happoihin: näiden happojen palaessa palaa se mukana osaksi ja vaan osaksi haihtuu, haihtuvasta nikotiinistä jää taas suuri osa polttamatta jääviin sikarin ja vielä paperossin päihin ja vielä enemmän piipun varteen. Se pieni osa joka vihdoin joutuu suuhun vaikuttaa myrkytysilmiöt.

Ruumiin väkivallalla ja järjestelmällisesti toteuttaminen usein vaarallisen myrkyn päivittäiseen nauttimiseen ei voi jäädä ilman vahingollisia seurauksia. Äkilliset myrkytysoireet häviävät tottuneista polttajista, kronilliset ei.

Kaikki lääkärit myöntävät, että lapsilta on tupakanpoltto kiellettävä, sillä hennolle, nuorelle elimistölle on sellainen myrkky mutkiessaan kanoja ja kaniineja. Koe-elinten kiveksissä, jotka muutaman kuukauden olivat olleet tupakansavussa, löytyi vaan harvoja, melkein kehittymättömiä siemensäikeitä. Nämä eläinkokeet sopivat ihmisistä tehtyjen havaintojen kanssa hyvin yhteen. Laskeneen sukuvietin tyydyttämiskyvyn huomasivat useat lääkärit ahnailla tupakoitsijoilla. Tapauksia, joissa kovista polttajista tuli täydelliset sukupuolisesti kyvyttömät ja jotka vähennettyään tai lopetettuaan polttamisen saivat kyvyn takaisin, kertovat useat lääkärit.

Henkilöt, jotka ovat perineet terveen veren, voivat tietävästi usein aina myöhään vanhuuteen asti näennäisesti ilman rangaistusta kestää nikotiinimyrkytystä. Sellaisiin henkilöihin vetoavat tavallisesti sitten ne, jotka tahtovat todistaa tupakanpolton vaarattomuutta ilman että kysyisivät mitä niiden lapsista tulee. Aikaisemmin ja selvempään esiintyvät kroonilliset nikotiinimyrkytyksen oireet henkilössä, joiden vanhemmat jo ovat olleet kroonillisesti myrkytettyjä ja jotka sen vuoksi ovat saaneet vähemmän vastustusvoimaa perinnöksi.

Tavallisimpia kroonillisen nikotiinimyrkytyksen oireita ovat myös sydänsairaudet. Sen myöntävät kaikki lääkärit.

Ei myös enää kielletä, että nikotiinimyrkytys yhdessä tarttuvien tautien ja alkoholimyrkytyksen kanssa edistää arterioskleroosin, suontenkalkkiutumisen kehitystä, joka, kuten tunnettua, niin monelta ihmiseltä lyhentää elämän ja valmistaa tuskallisen lopun. Tämän sairauden vaarallinen vaikutus on siinä että ruumiin kudokset sekä valtasuonien seinät osaksi rasvottuvat, osaksi kalkkiutuvat. Sen kautta kadottavat ne kimmoisuutensa, eikä veri enää voi kulkea normaalinopeudella elimis-

sinnat vatsanvaivat. Sitäpaitsi ovat kaikellaiset hermohäiriöt nikotiinimyrkytyksen tavallisimpia seurauksia, kuten yleinen hermostuminen, liiallinen herkkätunteisuus,, levottomuus, taipumus raskasmielisyyteen, pyörrytys, päänsärky, korvien suhina, unettomuus, vapiseminen, muistinheikkous ja kaikkien henkisten kykyjen väheneminen ja näköhermojen tulehdus, jonka johdosta näkö huononee ja toisinaan täydellisesti sokeus seuraa.

Professori von Bunge valaisee sitten lyhyesti kysymyksen taloudellista puolta. Hän viittaa niihin äärettömiin maa-aloihin melkein kaikissa maanosissa, jossa tupakkaa viljellään. Ja ajateltakoonpa, miten paljon maukkaita hedelmiä tai muita hyödyllisiä viljelyskasveja voisi kasvaa samoilla aloilla. Ja ajateltakoon niitä satoja tuhansia työläisiä, miehiä ja naisia, jotka menettävät terveytensä tupakkatehtaissa.

Viimein ei kirjoittaja unohda kysymyksen esteetillistä tai oikeammin epäesteellistä puolta lausuen: ajateltakoon tupakanpolttajien haisevia vaatteita ja asuntoa. Tai pieniä köyhien perheiden asuntoja, joissa perheenisä polttaa ja koko perheen ,yksin pienen, imevän lapsenkin täytyy hengittää myrkytettyä ilmaa. Tai yleisiä huoneistoja, joissa tupakoimattomien terveys vahingoittuu.

Tai muistettakoon polttajien alituista inhoittavaa sylkemistä. Jos sivistyneenä ihmisenä ei sitä tee, myrkyttää itseään vielä enemmän. Ja lopuksi: mitä varten tämä kaikki? Mikä on todellinen syy tällaiseen poltto-orjuuteen? Yksinkertaisesti ajattelematon matkimishalu, perintö sivistymättömiltä esi-isiltämme. Ei ole oikein ja riittävää, jos vastustetaan vaan ylellistä tupakan nautintoa ja suositellaan kohtuutta. Kohtuus on ylellisyyden lähde. Ja niin kauvan kun kohtuullista nautintoa on olemassa, on myös ylellisyyttä vahingollisine seurauksineen. Kenelle siis ei tulevien sukupolvien hyvinvointi ja ihmissuvun terveenä säilyminen ole samantekevää, hänen on omalta osaltaan toimittava siihen suuntaan, että tupakka kokonaan tulee karkotetuksi yhteiskunnastamme. Jokainen voi parhaiten vaikuttaa ennen muuta omalla esimerkillään, sillä että itse lakkaa tupakoimasta.

Tupakka tylsyttää kaikki aistit, mutta erittäin maku- ja hajuaistit. Jätettyään tupakoimisen löytää siis muissa aistillisissa nautinnoissa tälle runsaan korvauksen. Niillä tupakoitsijoilla, jotka eivät tahdo tätä uskoa ja jotka pitävät tupakkaa elämän korvaamattomana ilonlähteenä, on tapana sanoa: Mieluummin lyhyt nautintorikas, kuin pitkä askeettinen elämä. He unohtavat seuraavan: Lyhennetty elämä on tavallisesti samaa kuin pidennetty sairaus. Pidennetty sairaus merkitsee vähennettyä nautintoa. Nautintokykyisyyden vähenemisen kustannuksella itselleen nautintojen hankkiminen on nurinkurisinta mitä ihminen saattaa tavotella.

"	"	Canmore		[illegible]
"	"	Green Valley	"	3.80
"	"	Eckville	"	7.90
Huhtik.	"	Port Arthur	"	23.02
"	"	Kivikoski	"	3.60
"	"	Nepigon	"	5.70
"	"	Nolalu	"	1.70
"	"	Wolf Siding	"	2.10
"	"	" "	lupakirj.	3.00
Toukok.	"	Mond	kolehdista	3.10
"	"	Greighton	"	1.25
"	"	Stobie	"	4.27
"	"	Garson	"	8.20
"	"	Sellwood	"	1 70
"	"	Copper Cliff	"	2.00
"	"	Cobalt	"	32.00
				$256.12
			Vaja ıs s. s. järjestön kassasta	$486.36
				$742.55

Menot:

Tammik. 31 p.	J. Malolle	Tammik.	palkkaa	13 p. a	$4.00 ..	$ 52 00
Helmik. 28 p.	"	Helmik.	"	28 p. a	" ..	112.00
Maalisk. 31 p.	"	Maalisk.	"	31 p. a	" ..	124.00
Huhtik. 30 p.	"	Huhtik.	"	30 p. a	" ..	120.00
Toukok. 31 p.	"	Toukok.	"	31 p. a	" ..	124.00
Rautatie- ja hevoskyyteihin y. m. menoihin		Tammik.				$22.50
"	" " "	Helmik.				45.80
"	" " "	Maalisk.				36 95
"	" " "	Huhtik.				70.75
"	" " "	Toukok.				34 55
						$742.55

Jos jollain on jotain muistuttamista tilissä merkittyjen erien suhteen, niin pyydetään se tekemään minulle.

J. W. Ahlqvist, (J. sihteeri)

Hiiliä.

Kirj. Aku Päiviö.

(Jatkoa.)

Oli jo myöhä, lähellä puolta yötä. Katuliike oli vaiennut, valaistus himmentynyt. Hannu tunsi jalkainsa juurelta tuoksahtavan tuoreen leivän hajun, niin voimakkaan, että se tuntui melkein ravitsevan. Hän kurkisteli raollaan olevasta ikkunasta sisään ja huomasi että se oli leipuritupa. Siellä torkkui muutamia miehiä, toiset puoliunessa, toiset täydellisesti nukuksissa. Ja siinä hänen allansa, niin lähellä että melkein olisi ylettänyt kädellä koskettamaan, oli suuri kasa leipiä, pulleita, punaposkisia leipiä!

Yht'äkkiä selvisi hänelle siinä käytäntöönpanoon asti varma ajatus ja samalla hän myöskin muisti puunkappaleen, jonka päässä oli ollut rautanaula.

Ennenkuin hän huomasikaan oli hän siinä taas takaisin naulapäinen puukappale vapisevassa kädessään . Ja kas kuinka helposti se leivän noppaaminen kävikin, aivan kuin vanhalta oppineelta!

Juoksujalassa, taakseen ja ympärilleen vilkuillen harppaili hän asuntoonsa, otti kainaloensa äsken tuomansa puut, joita ei vaimo ollutkaan siitä korjannut, ja työntyi vapisevin polvin ja hurjasti hakkaavin sydämmin varovasti sisään. Huoneessa oli pimeä ja vastaan löyhähti kostea kylmyys. Lapset rykivät, muuten oli hiljaista. Mutta kun puut kolahtivat lattiaan kavahtivat lapset.

— Isä tuli! ... Isä kulta! ... Hyvä isä! huusivat ne: Missäs leipää? ...

— Täällä, lapset! vastasi isä ja koetti saada äänensä sopivaksi, vaikka se tahtoi värähdellä. Ja hän silpoi leivästä kappaleen kullekin. Hänen laitellessa tulta uuniin riemuitsivat lapset palasineen. Pian loimotti tuli ja lauhdutti pienen hökkelin ilmaa.

— Sait kuitenkin! Mistä? äännähti vaimo, melkein kuin iloisena hänkin, ja lisäsi: Otanpa pienen palasen minäkin

Hannu tunsi otsansa punastuvan, kaiken veren syöksyvän hänen päähänsä ja kasvoihinsa, niin voimakas häpeä ja kurjuuden tunne vihlasi häntä. Mutta hän puri tuntoansa ja koetti olla luonnollinen ja varma.

— Syökää te vaan, huomenna tulee lisää ja enemmän.

Vaimo ei kysynyt enempää. Mutta Hannusta tuntui että hän tiesi asian todellisen laidan, ja häntä alkoi epäilyttämään, että tiesivät sen muutkin. Kuka sen tietää vaikka joku, vaikka juuri poliisi olisi jossakin nurkan takana vaaninut häntä, nähnyt kaikki ja sitte seurannut hänen jälkiänsä. Ja nyt hänestä tuntui että joku hiiviskeli ikkunan ja oven edustalla ...

Vihdoin asetettiin levolle, liha lihaan, toinen toistaan lämmittämään. Mutta Hannu ei saanut unta. Aina kun hän ummisti silmänsä, ilmestyi hänen eteensä naulapäinen puukappale ja leipä, ja joku vaanimassa nurkan takana ja seuraamassa hänen jälkiänsä. Ja taas hänen täytyi tarkistaa korviansa, eikö vaan joku hiiviskellyt seinän takana, eikö vaan kalahtanut oven takana raudat ...

— Teinkö minä oikein vai väärin? Eikö sittekin olisi ollut parempi kerjätä? Sillä eikö ole yhtä suuri häpeä miehen varastaa yhtä leipää kuin kerjätäkin? ... Ja eiköhän vaan olisi löytynyt joku muu keino, kun olisi ollut hiukan enemmän järkeä, hiukan enemmän tarmoa, hiukan enemmän miettinyt? ... On häpeä olla perheensä edessä tällainen! ...

Ajatukset ajoivat toisiaan, mutta mitään selvää ei tullut. Ja kaiken lopuksi ilmestyi silmäin eteen aina tuo leipä.

Viimein oli hän nukahtanut. Ja hän oli olevinaan suuressa hädässä, jonka laatua hän ei selittää taitanut, ja harhaillessaan eksyssissä pimeätä ja mutkaista tietä ja katuja. Mutta ylhäältä korkeudesta oli katsovinaan suuri kirkas silmä, jumalan silmä. Se katsoi suoraan häneen ja seurasi häntä, mutta sen ilme oli selittämätön. — Näytä minulle mihin minun on mentävä ja mitä tehtävä! oli hän huutavinaan ja ojentavinaan käsiänsä sen puoleen. Mutta silmä katsoi vaan. — Viittaa minulle tie, se oikea tie! oli hän huutavinaan uudelleen. Mutta silmä vain katsoi. — Auta minua, sillä minä olen hirveässä hädässä! oli hän vielä kerran huutavinaan niin lujasti kuin jaksoi. Mutta silmä ei värähtänytkään, katsoi vain, eikä näyttänyt välittävän hänestä enempää kuin muistakaan. Silloin oli hän vaipuvinaan synkkään epätoivoon ja menettävinään kaiken tarmonsa ... Mutta sitte oli siihen ilmestyvinään hirveän suuri leipä, jota ympäröi käsiraudoista, poliisikypäreistä, patukoista, pyssyistä, miekoista, pistimistä ja kaikenlaisista murha-aseista kokoonpantu aita. Mutta hänellä oli olevinaan hirveä nälkä ja hän oli syövinään sen aidan läpi, ottavinaan leivän harteillensa ja lähtevinään sen kanssa pakoon juoksemaan. Mutta samalla olivat myoskin raudat, kypärit, patukat, pyssyt ja pistimet liikahtavinaan ja lähtevinään hänen peräänsä. Ja leipä oli hirveän raskas, ne saavuttivat hänet. Silloin hän hirmuisessa hädässä, leipä sylissään, oli polvistuvinaan jumalan silmän alle, joka yhä katsoi, ja huutavinaan: jumala, auta tämä ainut kerta!

Silloin oli hän löytävinään itsensä omalta vuoteeltansa ja tuntui kuin savupiipun kautta olisi jylissyt ääni:

Tomppeli! Syö sinä lastesi kanssa hyvällä omallatunnolla se leipä, jonka varastanut olet, sillä rakkaudesta sinä varastanut olet. Ja katso, sinä olet työtä tehnyt ja ollut raskautettu, ei sinulta koskaan leivän puuttuman pitäisi, eikä sitä varastaa tarvitsisi, jos oikein olisi. Niin että jos sinä alati ahkerien ja ijäti säästäneiden veljiesi kanssa vaatisit kaiken osasi ja kaiken omasi niiltä, jotka nyt ylenkylläisyyteen ja rikkauksiin hukkumassa ovat, niin ei niille jäisi leivän murenta ravinnoksi eikä langan solmua ruumiinsa verhoksi, vaan te olisitte ylenkylläiset ja rikkaat. Ettäs sen nyt tiedät ja toisillekin opetat!

OMATUNTO.

Nuori pappi Pehmeä ei ollut onnellinen, vaikka oli vasta saanut vakinaisen paikan ja nätin pappilan sekä kerennyt iskeä silmänsä rikkaan makkarakauppiaan tyttäreen. Pehmeä oli onneton, ja oikeastaan perin pienen seikan vuoksi. Kyllästyneenä kohtaloonsa, joka näytti hänelle olevan vain ohdakkeista epäonnistumisen tietä, muisteli hän mennyttä taivaltansa.

Pehmeä oli ollut aikanansa tyypillinen papin poika, laiska, mihinkään kelpaamaton hulttio, jolle koulu oli kauhistus ja koti, kaikesta sen lihavuudesta huolimatta, kuritushuonevankila; mutta kylän raitit piikain luhtineen ja kaupungin kadut kapakoineen, ne olivat jotakin joiden vuoksi maksoi vaivan elää. Senpä vuoksi sanottiin, ja näyttikin, että hänestä voi tulla mikä muu tahansa, vallesmannista markkinahuijariin, viinakauppiaaseen ja maantierosvoon asti, vaan ei suinkaan pappi, kuten esimerkiksi hänen isänsä, joka, vaikka olikin armoton ja ahnas, oli sentään ankara hengenmies ja saarnasi niin että kirkon akkunat helisivät ja herkkämielisempien mielet raukesivat itkuun ja voivotukseen. Ja siltä se näyttikin.

Kun pappa kuoli — joka tapahtui äkkiä, liiasta lihavuudesta, kuten sanottiin — ja tavalliset virkavuodet olivat ohi, loppui pappilan lihavat päivät; nuoremmat saivat jäädä perintöpaloille ja hänet työnnettiin hankkimaan itse leipänsä. Mutta kaikissa hommissa, joihin hän yritti, hän epäonnistui jostakin syystä jota hän ei ymmärtänyt. Vaikka hän koetti vakaantua ja sellaisena yrittj, niin kuitenkin hän epäonnistui, ja elämä semmoisenaan, aivan jokapäiväisen leivänkin kannalta, näytti ylen ankaralta. Se oli ihmeellistä!

Kun hän tuota seikkaa pysähtyi oikein tosissaan miettimään, selveni hänelle yht'äkkiä, että hänen oikea kutsumuksensa olisikin ehkä papiksi, pappavainajan uralle. Ja kun hän rupesi sitä ajatusta kehittämään, niin näytti hänestä, että mitään sen helpompaa toimialaa ei löydy ja että saarnata voi kuinka voimakkaasti ja kuinka paljon tahansa. Niinpä hän rupesi mukaannuttamaan elämäänsä kristilliseen henkeen ja sai pian virallisen voitelun papiksi. Se tapahtui hänestäkin ihmeteltävän huokeasti ja nopeasti, niin, että oikeastaan hän ei tuntenut vielä ehtineensä sisällisesti ollenkaan siihen muutokseen kasvaa. Ja vakinainen paikka oli tarjolla heti, tässä uudessa maassa, ilman mitään vaalisaarnoja tai muita ehdollisia vaikeuksia.

(Jatk.)

Kaikkialla oleva.

Kirj. Maksim Korkij.

Syksyinen ,lyijyharmaa ilta, hieno, pölyntapainen, kylmä sade tippuu taukoamatta Berlinin talojen katoille, kunnioitettavien saksalaisten sateenvarjoille ja katukiville; — kookkaat, punaposkiset ihmiset kuljettavat kiirehtien kylläisiä ruumiitaan ,suuria vatsojaan pitkin ikävän suoria katuja.

Jättiläismäinen kaupunki — tänään märkä, kylmettynyt ja synkkä — on uuvuttavan säännöllinen; se on ikäänkuin shakkilauta ja joku näkymätön, mutta kaikkialla oleva ajelee pitkin sitä mustia kuvioita, äänettömästi leikkien vaikeata monimutkaista peliä.

Kattojen välitse, mustan, sotkuisen puuverhon ylitse loistaa himmeänä Reihestagin torni, kuin paksuilla katujen kahleilla ja kivenharmaalla taloketjulla vangitun ja kahlehditun jättiläisritarin kultainen kypärä.

Jo syttyvät kalpeat, kylmät tulet ja vesi katukäytävän kivenraoissa ja syvennyksissä heijastaa sinertävältä; hienot, pienet purot muistuttavat verisuonia, sakeata myrkyttynyttä verta. Tulista syntyivät varjot, raskas kaupunki tullen yhä raskaammaksi painuu märkään maahan: talot käyvät matalammiksi, synkemmiksi, ihmiset — pienemmiksi, levottomammiksi; kaikki ympäröivä vanhenee, rypistyy; sakeana näyttäytyy kosteus paksuilla seinillä, selvemmin kuuluu veden humina vesijohdoissa ja nöyränä tippuvat raskaat pisarat katoilta katukäytäville.

On ikävä. Tämä kaupunki — näin suuri, harmaa, kerskailevan puhdas — on kylmä vieras ikäänkuin se ei olisi luotu ihmisiä varten vaan näytteeksi ja he elävät sen kivien orjuuttamana. He häärivät sen kaduilla kuin hiiret pyydyksessä; säälittää katsella heitä: heidän elämänsä näyttää ajatuksettomalta, auttamattomasti, ijäisesti turmellulta — eivät koskaan he kohoa korkeammalle sitä, mitä ovat luoneet tähän päivään mennessä, eivätkä tunne voivansa elää toisin — vapaammin ja valoisemmin.

Käheästi puhisevat automobiilit, raitiotien loistava vaunu vinkuu ja sen pyöristä sinkoaa sinisiä kipinöitä; epäillen katsoa jurottaa talojen sokeahkot akkunat ja jotakin kylmästi itkevät. Kaikki näyttää kuolettavan väsyneeltä ja kaikkialla on —märkää, ikäänkuin kuumesairaan hikeä. Toivottomana rämisee kirkonkello, tavottamatta, ikäänkuin hampaattoman ukkorähjän suu, avautuu kirkonoven ohi kiitävien ihmisten kuuloa.

Kirkon eteiseen — kahden pilarin kantakiven väliin — on työntäytynyt kolme ihmistä: vanha harmaaviiksinen sanomalehtien myyjä leveine, puhtaaksiajeltuine leukoineen ja kaksi katujen puhdistajaa: toinen lyhyt, tukeva, kasvoillaan korvasta nenään asti ulottuva haava, toinen köyristynyt, kysymysmerkiksi nääntynyt.

lertäviä tulia, sen oven luona seisovat ihmiset yhtyvät kolmipäiväiseksi ruumiiksi, köyristyneen ääni kaikuu yhä juhlallisemmin ja lampun valkea tuli valaisee kirkkaasti sanoma lehden suuria otsikkokirjaimia — „Eteenpäin!"

*

New Yorkin syvän kadun pohjalta, kuumassa ilmassa liikkumattomana peitteenä roikkuvan pölyn ja käryn lävitse katsoen näyttää taivas sinisenharmaalta, kuin lammin vesi.

Pian on keskipäivä, mutta aurinko on kätkettynä jossakin kymmenkertaisten talojen kattojen takana; niiden yhdennäköisen sileät, likaiset seinät ovat varjossa, tämä varjo on — tukahuttavaa, eikä synnytä viileyttä. Siellä, täällä kattojen yli, ylempien kerrosten akkunoihin paistaa aurinko helteisesti, tavottamatta monenvärisiä kylttejä: kaikki seinät ovat kirjavanaan niiden kirjavista paikoista — se tekee talot kerjäläisten näköisiksi.

Kattoihin asti on katu täynnä lämmintä, tarttuvanlikaista ilmaa, kaikki akkunat ovat auki; eikä yhdessäkään ole kukkaista, ei vihanneksen oksaa, ei kirkasta täplää; akkunoista näkyy tummaa; kaikki on savussa savustunutta, pölyssä paksulti puuteroitua ja kaikkialta vuotaa alas mustalle, rikkaiselle käytävälle koneöljyn, liiman, nahan ja hien hajua.

Hajun kera akkunoista tunkee herkeämätön työnteon kumea kaiku: koneet jyskää, höyläyskoneet vinkuvat puuta höylätessä, sahanterä nyyhkii ja kepit rummuttavat hakatessaan nahoista karvoja irti.

Katu näyttää vettävievältä kanavalta; hitaasti virtaa pitkin sitä, jonnekin kauas sameaan tyhjyyteen leveänä, sakeana kuin nafta jyskeen ja hajujen vyöry, siinä taas ui elämän hajoittamina jäännössirpaleina kolhitut kuormaautot harmaina kuin kevätjäät, mustat hiilivankkurit, kaikki — kulmikasta, suoralinjaista, raskasta. Herkeämätön työnryske kaikuu voittoisasti, sen kiihoittama mielikuvitus luo omituisia vertailuja: monikerroksisten talojen sileät seinät muistuttavat keskiajan luoksepääsemättömiä linnoja, odotat, että heti, tuossa paikassa ilmestyy kadulle rautaan taottuja ritareita: he ovat jotain hävittäneet, ryöstäneet ja vievät varastamansa rauhallisina kaupungista, kuljettavat pois vankinsa.

Ihmiset, työn vangit, ovat melkein huomaamattomia. Kuormien, kuorma-autojen,norsumaisen raskaiden hevosten joukossa ovat kaksijalkaiset, hikiset, likaiset olennot kovin mitättömiä verrattuina taloihin, tavaran runsauteen ja kaikkeen, mikä heitä ympäröiden raskaasti ja hitaasti vierii pitkin kadun pohjaa. Ihmiset ovat kovin pieniä ja kun näet heidät kadulla hätääntyneinä, pakostakin tuumit että tokkopa he osaavat voittaa tämän suoralinjaisen, painavan elämän myrkyllisessä helteessä, liassa ja käryssä.

Yhtäkkiä, ties mistä, nousi erään lyhdyn alle kookas nuoru-

jastanne, ainoastaan kaksi minuuttia — eikö niin? All right?

Hitaasti, pysähtymättä liikkuvat kuormat, moottorit ajavat, piippua poltellen, tupakkaa purren kävelevät tukevat, mykät ihmiset, mustina kuin neekerit. Lhdyn luo astelee kiirehtimättä lyhyt, 2:den puudan rautapainon tapainen paksu irlantilainen poliisi, heiluttaen kädessään remmissä riippuvaa palikkaa.

Kaksitoista kellon lyöntiä — katu täyttyy äkkiä vihellyksellä, niissä äänissä kuulet selvästi, julmanvihaista, ikäänkuin jättiläiskoiralta olisi ryöstetty luu, hänen ehtimättä niellä.

Pillien äänten tauottua, niitä apeten työntäytyy taloista kadulle työläisten, miesten, naisten ja lasten tummansinertäviä olentoja; äkkiä he täyttivät syvän kuopan uudella ryskeellä ja kierivät kuperkeikkaa katukäytävällä, kuormien välissä, hevosten alakuloisten kuonojen alla.

Lyhdyn luona oleva ihminen kasvoi, piteni korkealle, hänen punainen liivinsä erottautuu kadulla ja pistää silmään hyvin räikeästi; hän puistaa punertavaa päätänsä, kasvonsa leikkii joka minuutti muuttaen ilmettä. Hän on tullut majakaksi eräälle tumman joenrannalle,joka on täynnä elävän ihmisruumiin runsautta ja jakautuneen joukon yli kuuluu hyvin hänen kutsuva äänensä:

— Tänne, pojat, täällä lausutaan totuuksia työläiskansan elämästä, sen oikeuksista työhön ja vapauteen!

Joukko kierii hänen ohitsensa, mutta vähitellen lyhdyn ympärille muodostuu vedenpyörre, yhä enemmän ihmisiä pysähtyy elävän majakan luo, kohottaen päänsä ylös, punertava nuorukainen, kumartuen heidän puoleen, viittaa leveällä kädellään ikäänkuin tietä näyttäen ja kuin hälytyskellon ääni kaikuu hänen kysymyksensä:

— Oletteko tyytyväisiä elämäänne? Sellaistako sen tulee ollakin, ihmiset? Oletteko orjia, ettekö tahdo parempaa?

Joukko kasvaa, on vaiti, mutta toisinaan — ja joka mi-

Suomen uutisia

HÄMEENLINNAN MAISTRAATIN JÄSENTEN TUOMIO.

Pietarin piirioikeus on tuominut Hämeenlinnan pormestarin L. Idestamin sekä neuvosmiehet W. A. Lindbergin ja Into Selinin 3 kuukaudeksi vankeuteen yhdenvertaisuuslain vastustamisesta.

Vastaajat eivät olleet oikeudessa saapuvilla vaan edusti heitä asianajaja Perevertseff. Vastaajat tuomittiin paitsi 6 kk. vankeusrangaistukseen, menettämään virkansa ja julistettiin sitäpaitsi kelpaamattomiksi hakemaan virkoja kahden vuoden aikana.

SOKEAKIN KANA LÖYTÄÄ JOSKUS JYVÄN.

Puhuessaan "sosialismin vaarasta", kirjottaa Suometar m. m. seuraavaa:

"Sosialismi on syntylynt yhteiskunnallisten epäkohtien voimasta ja ainakin suureksi osaksi voinee katsoa sen jonkunlaiseksi noissa oloissa esiintyvän yhteiskunnallis - taloudellisen paineen puntariksi. Sosialistisen puolueen tavatonta kannatusta meillä ei voi selittää yksinomaan kiihotuksen tuotteeksi: Ellei taloudellisissa oloissa olisi pohjaa sosialismin leviämiselle, ei se olisi voinut saavuttaa kahta viidettä osaa kansasta puolelleen."

SUOMALAISIA TUTKIJOITA EI SUVAITA VENÄJÄLLÄ.

Helsinkiin saapuneiden tietojen mukaan on Venäjän hallitus antanut kaikille valtakunnan kuvernööreille määräyksen, että suomalaisten tieteellisten tutkijain ei ole sallittava harjoittaa tutkimuksiaan Venäjällä. Näihin asti tavallisia tutkijapasseja ei enää anneta suomalaisille tiedemiehille.

ELÄKKEITÄ JA APURAHOJA KIRJAILIJOILLE.

Tapahtuneessa esittelyssä on senaatti päättänyt tehdä korkeimpaan paikkaan esityksen, että m. m. seuraaville henkilöille myönnettäisiin ensi heinäk. 1 p:stä lukien elinkautinen ylimääräinen eläke: kirjailija Arvid Järnefeltille 3,000 mk., prof. Robert Kajanukselle 3,000 mk. sekä rouva Emmy Achtelle 1,000 mk. niinkauvan kuin hän toimii Helsingin lukkarikoulun johtajana ja senjälkeen 3,000 mk.

Sitäpaitsi on senaatti päättänyt tehdä esityksen, että kirjailija Teuvo Pakkalalle ensi heinäk. 1 p:stä lukien 3 vuodeksi myönnettäisiin 2,000 mkn vuotuinen avustus.

Niinikään esitettiin senaatissa säveltäjä Selim Palmgrenin anomus saada vuotuinen 3,000 mkn avustus 2 vuoden ajaksi, mutta jätettiin se tällä kertaa huomioonottamatta. Sensijaan tulee senaatti myöhemmin käyttövaroistaan myöntämään säveltäjä Palmgrenille vuotuisen apurahan.

LAKIEHDOTUS SUOMESSA TEHDYISTÄ VALTIÖLLISISTA RIKOKSISTA.

Lokakuulaisten keskuudessa on huomattavissa — ilmoittaa S. T. T. — suuri hajaanus,minkä on aiheuttanut oikeusministerin lakiehdotus Suomessa tehyjen poliittisten rikosten alistamisesta keisarikunnan tuomioistuinien alaisiksi. Ryhmän vasemmistolaiset ovat ilmoittaneet keskusteluissaan duuman sanomalehtimiesten kanssa, etteivät he tule sallimaan tämän lakiehdotuksen käsittelyä duumassa tällä istuntokaudella. Jos lokakuulaisten ryhmä tätä vaatii, on odotettavissa lokakuulaisten vasemmistolaisten joukko-eroaminen ryhmästään. Tämän johdosta olaksutaan duuman pii-

panemisesta ajassa jutussa, olisi pantava syytteeseen, koska raastuvanoikeus hylätessään syytteen oli jättänyt huomioon ottamatta kuvernöörin kuulutuksen 4 p:ltä toukokuuta 1912, jossa sakon uhalla kiellettiin julkisten huvien toimeenpaneminen Viipurin läänissä ilman asianomaisen poliisiviranomaisen lupaa.

Tämän johdosta on prokuraattorinvirasto Viipurin läänin kuvernöörille ilmottanut kyllä havainneensa, että Käkisalmen raastuvanoikeuden puheeksi tulleen vapauttavan päätöksen tueksi esittämät perusteet ovat muka virheelliset ja lakiin perustumattomat, mutta kun tämä virheellisyys prokuraattoriviraston mielipiteen mukaan on luettava raastuvanoikeuden jäsenille syyksi taitamattomuutena tuomarinviran toimittamisessa, niin ei syytettä 6 p. maaliskuuta 1913 annetun arm. julistuskirjan ja käskykirjeen säännösten johdosta ole katsottu asinomaisia raastuvanoikeuden jäseniä vastaan voitavan asiassa nostaa.

Venäjältä.

VENÄLÄISTEN TYÖVÄEN LUOTTAMUSMIESTEN VAINO.

Merimiesliiton järjestäjä vangittu Aleksandriassa.

Englantilaiset lehdet kertovat, että Venäjän merimiesjärjestön järjestäjä ja "Moriak"- (Merimies) lehden toimittaja M. Arles on vangittu äskettäin ryssäläisen suojelupoliisin toimesta Aleksandriassa, Egyptissä. A. oli, sitten kun lehti oli Venäjällä lakkautettu, siirtynyt toimittamaan sitä ja hoitamaan liiton asioita Konstantinopoliin. Sodan puhjettua siirtyi hän sieltä Aleksandriaan, uskoen täällä "vapaan Englannin" alusmaassa voivansa rauhassa toimintaansa jatkaa. Mutta Venäjän hallituksen poliisit ovat vainonneet häntä sielläkin ja Englanti on ruvennut tekemään Venäjälle poliisipalvelusta. Venäläisen suojelupoliisin osotuksesta on tämä poliittinen pakolainen siellä äskettäin vangittu, hänen luonaan pidetty kotitarkastus sekä lehdet, jäsenluettelot ja kirjeet otettu takavarikkoon. Nähtävästi aikoo Englanti vielä luovuttaa hänet Venäjän virkavallan koviin kouriin.

Tämä Englannin hallituksen rengin palvelus on synnyttänyt englantilaisissa työläisissä syvää suuttumusta ja koettanevat he kaikin voimin estää Englantia luovuttamasta vangittua Venäjän poliiseille.

Vangittu M. Arles on jo, kuten muutkin venäläiset luottamusmiehet, saanut aikasemmin kestää monia vainoja. Nimeäänkin on saanut muutella eksyttääkseen siten poliisin. Aikaisemmin oli hän tunnettu Karl-nimellä. Sittemmin hän käytti nimeä M. Pesotshinsky.

Aleksandriassa vangitun Arles'in asiassa on tullut vielä uusia seikkoja esille. Häntä ei ole vangittu kuulema sen vuoksi, että hän on merimiesjärjestön järjestäjä, vaan sen vuoksi, että hän

VÄKÄLEUKA SEURAA MAILMAN MENOA JUUR PRIKULLEEN NIIN TARKKAAN KUIN SITÄ TÄHÄN VUODEN AIKAAN KANNATTAAKIN SEURATA. SIKSI ONKIN JOKAISEN, JOKA EI HALUA TÄRVELLÄ TERVEYTTÄÄN TAVAILEMALLA KESÄKUUMALLA JOKA PÄIVÄ SYLIMÄÄRIN LAISKASTI TOIMITETTUJEN SANOMALEHTIEN PALSTOJA, TILATTAVA ITSELLEEN VÄKÄLEUKA, JOTA LUKEMALLA [illegible]

PYSYY HYVÄLLÄ HUUMORILLA JA MAILMAN MENOSTA AINIOSTI KUUSELLA!

ERIKOISTARJOUS!

Kaikki, jotka tekevät tilauksen alempana olevalla lipulla, saavat Väkäleuan KESÄKUUN 15:STÄ PÄIVÄSTÄ VUODEN LOPPUUN 65:LLÄ SENTILLÄ. Tämä kauppa sisältää sen peräti metkan VÄKÄLEUAN JANIN-PÄIVÄ-NUMERON ja kaikki muut sen perästä tämän vuoden ajalla ilmestyvät Väkäleuan numerot, joista mainittakoon VÄKÄLEUAN JUHLAJULKAISU TYÖN PÄIVÄNÄ, sekä eräs sitä ennen ilmestyvä EXTRANUMERO, josta ei passaa vielä puhua muuta kuin että se tulee ja lyö ällistyksellä kaikki, sillä moinen sellaista EI OLE VIELÄ KOSKAAN JULAISTU, EI HÄRMÄN KIELELLÄ, EIKÄ MILLÄÄN MUULLAKAAN KIELELLÄ! Mutta tässä

EI VIELÄ OLE KAIKKI, MITÄ SIIHEN 65:N SENTIN KAUPPAAN KUULUU!

Sillä ne Työkansan valistuneista lukijoista, jotka tämän ilmotuksen äkättyään älyävät tilaisuutta HETI hyväkseen käyttää, ne voivat vielä kaiken muun lisäksi saada VAPAASTI SEN KUULUISAN "VÄKÄLEUAN KALENTERIN", jota muutamia satoja kappaleita on varattu erikoisesti tätä tilaisuutta varten. Tämä on ehdottomasti VIIMEINEN TILAISUUS päästä tuon merkkiteoksen omistajaksi. Onnittelemme jo etukäteen niitä tovereita, jotka sen tulevat saamaan tuteerattavakseen ja säilyttääkseen sen lapsilleen viidenteen ja kuudenteen polveen ikuisena ilonlähteenä! Siis älä vitkastele, mutta repäse alempana oleva tilauslippu juuri TÄSSÄ SILMÄNRÄPSÄYKSESSÄ irti.

ETTES OLISI KUIN KOLEHMAINEN, JOKA

antaa kilpailijoilleen niin paljon "kantikäppiä", että itse häviää. "Joka ensin ennättää, sille kakku leivotaan", sanotaan raamatussa ja se pitää paikkansa tässäkin asiassa.

TÄMÄ ON SE LIPPU:

TILAAN TÄTEN

Kesäkuun 15:sta päivästä hamaan vuoden loppuun Väkäleuan JANIN-PÄIVÄ-NUMEROINEEN ja kaikkine muine kauppaan kuuluvine hökötyksineen.

Rahaa seuraa 65 senttiä komiasti.

NIMENI ON NÄIN ....

JA ATRESSINI NOIN ....

Tilaus on UUSI / UUDISTUS — Toinen edell. sanoista pyyhkästävä yli.

mutta kaikkialla oleva ajelee pitkin sitä mustia kuvioita, äänettömästi leikkien vaikeata monimutkaista peliä.

Kattojen välitse, mustan, sotkuisen puuverhon ylitse loistaa himmeänä Reihestagin torni, kuin paksuilla katujen kahleilla ja kivenharmaalla taloketjulla vangitun ja kahlehditun jättiläisritarin kultainen kypärä.

Jo syttyvät kalpeat, kylmät tulet ja vesi katukäytävän kivenraoissa ja syvennyksissä heijastaa sinertävältä; hienot, pienet purot muistuttavat verisuonia, sakeata myrkyttynyttä verta. Tulista syntyivät varjot, raskas kaupunki tullen yhä raskaammaksi painuu märkään maahan: talot käyvät matalammiksi, synkemmiksi, ihmiset — pienemmiksi, levottomammiksi; kaikki ympäröivä vanhenee, rypistyy; sakeana näyttäytyy kosteus paksuilla seinillä, selvemmin kuuluu veden humina vesijohdoissa ja nöyränä tippuvat raskaat pisarat katoilta katukäytäville.

On ikävä. Tämä kaupunki — näin suuri, harmaa, kerskailevan puhdas — on kylmä vieras ikäänkuin se ei olisi luotu ihmisiä varten vaan näytteeksi ja he elävät sen kivien orjuuttamana. He häärivät sen kaduilla kuin hiiret pyydyksessä; säälittää katsella heitä: heidän elämänsä näyttää ajatuksettomalta, auttamattomasti, ijäisesti turmellulta — eivät koskaan he kohoa korkeammalle sitä, mitä ovat luoneet tähän päivään mennessä, eivätkä tunne voivansa elää toisin — vapaammin ja valoisemmin.

Käheästi puhisevat automobiilit, raitiotien loistava vaunu vinkuu ja sen pyöristä sinkoaa sinisiä kipinöitä; epäillen katsoa jurottaa talojen sokeahkot akkunat ja jotakin kylmästi itkevät. Kaikki näyttää kuolettavan väsyneeltä ja kaikkialla on —märkää, ikäänkuin kuumesairaan hikeä. Toivottomana rämisee kirkonkello, tavottamatta, ikäänkuin hampaattoman ukkorähjän suu, avautuu kirkonoven ohi kiitävien ihmisten kuuloa.

Kirkon eteiseen — kahden pilarin kantakiven väliin — on työntäytynyt kolme ihmistä: vanha harmaaviiksinen sanomalehtien myyjä leveine, puhtaaksiajeltuine leukoineen ja kaksi katujen puhdistajaa: toinen lyhyt, tukeva, kasvoillaan korvasta nenään asti ulottuva haava, toinen köyristynyt, kysymysmerkiksi nääntynyt.

Hänen hankalakkiin puetun päänsä yläpuolella on pronssinen, syöpynyt kantakivi, pieni lamppu palaa tuikuttaa, sen kalpea valo lankeaa köyristyneen kädessä levällä olevaan sanomalehteen; hän lukee jotain — kuin pyhää raamattua — puoliääneen, selvään ja juhlallisesti, hänen olkansa takaa alnaasti katsoo lehteen sanomalehdenmyyjä ja huudahtaen:

— Erinomaista! O, tämä on erinomaista!

Tukevakin myöntyvästi heiluttaen päätään lukijan äänen tahtiin sanoo, myöskin vakuutettuna:

— Se on totta — totta! Vanha Kaarlo tuntee sen hyvin ja osaa sanoa ....

Kirkossa kävelee hitaasti ja väsyneesti musta ihminen sytytellen pieniä, sairaloisenkeltaisen sileät, likaiset seinät ovat varjossa, tämä varjo on — tukahuttavaa, eikä synnytä viileyttä. Siellä, täällä kattojen yli, ylempien kerrosten akkunoihin paistaa aurinko helteisesti, tavottamatta monenvärisiä kylttejä: kaikki seinät ovat kirjavanaan niiden kirjavista paikoista — se tekee talot kerjäläisten näköisiksi.

Kattoihin asti on katu täynnä lämmintä, tarttuvanlikaista ilmaa, kaikki akkunat ovat auki; eikä yhdessäkään ole kukkaista, ei vihanneksen oksaa, ei kirkasta täplää; akkunoista näkyy tummaa; kaikki on savussa savustunutta, pölyssä paksulti puuteroitua ja kaikkialta vuotaa alas mustalle, rikkaiselle käytävälle koneöljyn, liiman, nahan ja hien hajua.

Hajun kera akkunoista tunkee herkeämätöä työnteon kaikuja: koneet jyskää, höyläyskoneet vinkuvat puuta höylätessä, sahanterä nyyhkii ja kepit rummuttavat hakatessaan nahoista karvoja irti.

Katu näyttää vettävievältä kanavalta; hitaasti virtaa pitkin sitä, jonnekin kauas sameaan tyhjyyteen leveänä, sakeana kuin nafta jyskeen ja hajujen vyöry, siinä taas ui elämän hajoittamina jäännössirpaleina kolhitut kuormaautot harmaina kuin kevätjäät, mustat hiilivankkurit, kaikki — kulmikasta, suoralinjaista, raskasta. Herkeämätön työnryske kaikuu voittoisasti, sen kiihoittama mielikuvitus luo omituisia vertailuja: monikerroksisten talojen sileät seinät muistuttavat keskiajan luoksepääsemättömiä linnoja, odotat, että heti, tuossa paikassa ilmestyy kadulle rautaan taottuja ritareita: he ovat jotain hävittäneet, ryöstäneet ja vievät varastamansa rauhallisina kaupungista, kuljettavat pois vankinsa.

Ihmiset, työn vangit, ovat melkein huomaamattomia. Kuormien, kuorma-autojen,nor sumaisen raskaiden hevosten joukossa ovat kaksijalkaiset, hikiset, likaiset olennot kovin mitättömiä verrattuina taloihin, tavaran runsauteen ja kaikkeen, mikä heitä ympäröiden raskaasti ja hitaasti vierii pitkin kadun pohjaa. Ihmiset ovat kovin pieniä ja kun näet heidät kadulla hätääntyneinä, pakostakin tuumit että tokkopa he osaavat voittaa tämän suoralinjaisen, painavan elämän myrkyllisessä helteessä, liassa ja käryssä.

Yhtäkkiä, ties mistä, nousi erään lyhdyn alle kookas nuorukainen punasessa liivissä, olkapäillään jonkinlaiset rautaiset kepit, notkeasti ja voimakkaasti kuin sirkuspainija hän nopeasti kiinnitti rautansa lyhtyyn — siitä muodostui jotain pikkulavan tapaista, nuorukainen hyppäsi kevyesti siihen kohotettuaan toisen kätensä suulleen, toisella pidellen lyhtytolpasta, huudahti kadulle:

— Halloo, pojat!

Hänen kasvonsa ovat kirjavat, täynnä kesakkoja, hiukset punaset, kiharaiset ja silmät taivaan siniset; kokonaisuudessaan hän on niin yllättävän, säikähtyvän näköinen. Nyt nostaa hän vanhan, rutistellun hattunsa, viittoo sillä kuin mustalla lipulla ja, helposti voittaen kadun pauhun, huutaa äänekkäästi:

— Halloo pojat! Lahjoittakaa minulle kaksi minuuttia ajastanne, ainoastaan kaksi minuuttia — eikö niin? All right?

Hitaasti, pysähtymättä liikkuvat kuormat, moottorit ajavat, piippua poltellen, tupakkaa purren kävelevät tukevat, mykät ihmiset, mustina kuin neekerit. Lhdyn luo astelee kiirehtimättä lyhyt, 2:den puudan rautapainon tapainen paksu irlantilainen poliisi, heiluttaen kädessään remmissä riippuvaa palikkaa.

Kaksitoista kellon lyöntiä — katu täyttyy äkkiä vihellyksellä, niissä äänissä kuulet selvästi, julmanvihaista, ikäänkuin jättiläiskoiralta olisi ryöstetty luu, hänen ehtimättä niellä.

Pillien äänten tauottua, niitä apeten työntäytyy taloista kadulle työläisten, miesten, naisten ja lasten tummansinertäviä olentoja; äkkiä he täyttivät syvän kuopan uudella ryskeellä ja kierivät kuperkeikkaa katukäytävällä, kuormien välissä, hevosten alakuloisten kuonojen alla.

Lyhdyn luona oleva ihminen kasvoi, piteni korkealle, hänen punainen liivinsä erottautuu kadulla ja pistää silmään hyvin räikeästi; hän puistaa punertavaa päätänsä, kasvonsa leikkii joka minuutti muuttaen ilmettä. Hän on tullut majakaksi eräälle tumman joenrannalle,joka on täynnä elävän ihmisruumiin runsautta ja jakautuneen joukon yli kuuluu hyvin hänen kutsuva äänensä:

— Tänne, pojat, täällä lausutaan totuuksia työläiskansan elämästä, sen oikeuksista työhön ja vapauteen!

Joukko kierii hänen ohitsensa, mutta vähitellen lyhdyn ympärille muodostuu vedenpyörre, yhä enemmän ihmisiä pysähtyy elävän majakan luo, kohottaen päänsä ylös, punertava nuorukainen, kumartuen heidän puoleen, viittaa leveällä kädellään ikäänkuin tietä näyttäen ja kuin hälytyskellon ääni kaikuu hänen kysymyksensä:

— Oletteko tyytyväisiä elämäänne? Sellaistako sen tulee ollakin, ihmiset? Oletteko orjia, ettekö tahdo parempaa?

Joukko kasvaa, on vaiti, mutta toisinaan — ja joka minuutti yhä tiheämmin, äänekkäämmin — kajahtaa sen keskeltä hyväksyviä huudahduksia:

— Hyvin, nuorukainen! — Wery well, boys — All right!

— Kaikki mikä on maanpäällä kallista ja ihanaa, luodaan teidän työllenne, voitteko käyttää kaikkea mikä on kallista ja ihanaa?

Poliisi, nojaten leveällä seljällään rautaiseen lyhtytolppaan, on kuin raudasta valettu, välinpitämättömänä hän puree tupakkaansa, hänellä on kuolleet, pienet silmät valkeine silmänripsineen ja alkoholista liljanväriset posket. Väliin hän kohottaa keltaisia kulmakarvojaan ylös ja myöskin mutisee:

— Ooikein hyvin! All right ....

Jatk.

virkansa ja julistettiin sitapaitsi kelpaamattomiksi hakemaan virkoja kahden vuoden aikana.

SOKEAKIN KANA LÖYTÄÄ JOSKUS JYVÄN.

Puhuessaan "sosialismin vaarasta", kirjottaa Suometar m. m. seuraavaa:

viittaa kahta viidettä osaa kansasta puolellee."

SUOMALAISIA TUTKIJOITA EI SUVAITA VENÄJÄLLÄ.

Helsinkiin saapuneiden tietojen mukaan on Venäjän hallitus antanut kaikille valtakunnan kuvernööreille määräyksen, että suomalaisten tieteellisten tutkijain ei ole sallittava harjoittaa tutkimuksiaan Venäjällä. Näihin asti tavallisia tutkijapasseja ei enää anneta suomalaisille tiedemiehille.

ELÄKKEITÄ JA APURAHOJA KIRJAILIJOILLE.

Tapahtuneessa esittelyssä on senaatti päättänyt tehdä korkeimpaan paikkaan esityksen, että m. m. seuraaville henkilöille myönnettäisiin ensi heinäk. 1 p:stä lukien elinkautinen ylimääräinen eläke: kirjailija Arvid Järnefeltille 3,000 mk., prof. Robert Kajanukselle 3,000 mk. sekä rouva Emmy Achtelle 1,000 mk. niinkauvan kuin hän toimii Helsingin lukkarikoulun johtajana ja senjälkeen 3,000 mk.

Sitäpaitsi on senaatti päättänyt tehdä esityksen, että kirjailija Teuvo Pakkalalle ensi heinäk. 1 p:stä lukien 3 vuodeksi myönnettäisiin 2,000 mkn vuotuinen avustus.

Niinikään esitettiin senaatissa säveltäjä Selim Palmgrenin anomus saada vuotuinen 3,000 mkn avustus 2 vuoden ajaksi, mutta jätettiin se tällä kertaa huomioonottamatta. Sensijaan tulee senaatti myöhemmin käyttövaroistaan myöntämään säveltäjä Palmgrenille vuotuisen apurahan.

LAKIEHDOTUS SUOMESSA TEHDYISTÄ VALTIOLLISISTA RIKOKSISTA.

Lokakuulaisten keskuudessa on huomattavissa — ilmoittaa S. T. T. — suuri hajaanus,minkä on aiheuttanut oikeusministerin lakiehdotus Suomessa tehtyjen poliittisten rikosten alistamisesta keisarikunnan tuomioistuinten alaisiksi. Ryhmän vasemmistolaiset ovat ilmoittaneet keskusteluissaan duuman sanomalehtimiesten kanssa, etteivät he tule sallimaan tämän lakiehdotuksen käsittelyä duumassa tällä istuntokaudella. Jos lokakuulaisten ryhmä tätä vaatii, on odotettavissa lokakuulaisten vasemmistolaisten joukko-eroaminen ryhmästään. Tämän johdosta otaksutaan duuman piireissä, että lokakuulainen ryhmä ei tahdo aiheuttaa julkista skandaalia, vaan kieltäytyy kannattamasta oikeistolaisten ja hallituksen vaatimusta, että lakiehdotus käsiteltäisiin duumassa vielä tällä istuntokaudella.

KUN EI RANKAISSUT TYÖVÄEN JÄRJESTÖN TOIMITSIJAA, NIIN PITÄISI PANNA SYYTTEESEEN!

Kirjeessä toukokuun 14 p:ltä jätti Viipurin läänin kuvernööri prokuraattorin harkittavaksi, eivätkö ne Käkisalmen kaupungin raastuvanoikeuden jäsenet, jotka raastuvanoikeuden 13 p. tammikuuta 1913 julistamaan päätökseen viralliseen syyttäjän työmiestä Antti Antinpoika Kirvestä vastaan luvattomasta iltaman toimeen-

mutta kun tämä virheellisyys prokuraattorivirston mielipiteen mukaan on uettava raastuvanoikeuden jäsenille syyksi taitamattomuutena tuomarinviran toimittamisessa, niin ei syytettä 6 p. maaliskuuta 1913 annetun arm. julistuskirjan ja käskykirjeen säännösten johdosta ole katsottu asinomaisia raastuvanoikeuden jäseniä vastaan voitavan asiassa nostaa.

Venäjältä

VENÄLÄISTEN TYÖVÄEN LUOTTAMUSMIESTEN VAINO.

Merimiesliiton järjestäjä vangittu Aleksandriassa.

Englantilaiset lehdet kertovat, että Venäjän merimiesjärjestön järjestäjä ja "Moriak"- (Merimies) lehden toimittaja M. Arles on vangittu äskettäin ryssäläisen suojelupoliisin toimesta Aleksandriassa, Egyptissä. A. oli, sitten kun lehti oli Venäjällä lakkautettu, siirtynyt toimittamaan sitä ja hoitamaan liiton asioita Konstantinopoliin. Sodan puhjettua siirtyi hän sieltä Aleksandriaan, uskoen täällä "vapaan Englannin" alusmaassa voivansa rauhassa toimintaansa jatkaa. Mutta Venäjän hallituksen poliisit ovat vainonneet häntä sielläkin ja Englanti on ruvennut tekemään Venäjälle poliisipalvelusta. Venäläisen suojelupoliisin osotuksesta on tämä poliittinen pakolainen siellä äskettäin vangittu, hänen luonaan pidetty kotitarkastus sekä lehdet, jäsenluettelot ja kirjeet otettu takavarikkoon. Nähtävästi aikoo Englanti vielä luovuttaa hänet Venäjän virkavallan koviin kouriin.

Tämä Englannin hallituksen rengin palvelus on synnyttänyt englantilaisissa työläisissä syvää suuttumusta ja koettanevat he kaikin voimin estää Englantia luovuttamasta vangittua Venäjän poliiseille.

Vangittu M. Arles on jo, kuten muutkin venäläiset luottamusmiehet, saanut aikasemmin kestää monia vainoja. Nimeäänkin on saanut muutella eksyttääkseen siten poliisin. Aikaisemmin oli hän tunnettu Karl-nimellä. Sittemmin hän käytti nimeä M. Pesotshinsky.

Aleksandriassa vangitun Arles'in asiassa on tullut vielä uusia seikkoja esille. Häntä ei ole vangittu kuulema sen vuoksi, että hän on merimiesjärjestön järjestäjä, vaan sen vuoksi, että hän kuuluu Venäjällä luvattomaan sosialidemokraattiseen puolueeseen ja on paennut poliittinen vanki. Siis rikos kansainvälisiä sopimuksia vastaan käy yhä selvemmäksi, sillä poliittista rikollista ei saa vieraassa maassa vangita, eikä kotimaahan luovuttaa. Kuvaavana seikkana mainitaan muuten, että vangitseminen on toimeenpantu juuri Englannin parlamentin heiluntailoman aikana, jotta työväen puolueen edustajat eivät saisi asiasta välikysymystä tehdä. Parlamentin jäsen tov. Keir Hardie on kuitenkin kääntynyt asiassa Englannin ulkoasiain ministerin Edward Greyn puoleen. Ammattineuvosto on myös lähettänyt Greylle vastalauseen, missä vaaditaan vangitun vapauttamista ja ettei takavarikkoon otettuja asiapapereita luovutettaisi Venäjälle. Samoin on myös tehnyt Englannin sosialidemokraattinen puolue.

PYSYY HYVÄLLÄ HUUMORILLA JA MAILMAN MENOSTA VAINIOSTI KUUSELLA!

ERIKOISTARJOUS!

Kaikki, jotka tekevät tilauksen alempana olevalla lipulla, saavat Väkäleuan KESÄKUUN 15:STÄ PÄIVÄSTÄ VUODEN LOPPUUN 65:LLÄ SENTILLÄ. Tämä kauppa sisältää sen peräti metkan VÄKÄLEUAN JANIN-PÄIVÄ-NUMERON ja kaikki muut sen perästä tämän vuoden ajalla ilmestyvät Väkäleuan numerot, joista mainittakoon VÄKÄLEUAN JUHLAJULKAISU TYÖN-PÄIVÄNÄ, sekä erä sitä ennen ilmestyvä EXTRANUMERO, josta ei passaa vielä puhua muuta kuin että se tulee ja lyö hämmästyksellä kaikki, sillä mitään sellaista EI OLE VIELÄ KOSKAAN JULAISTU, EI HÄRMÄN KIELELLÄ, EIKÄ MILLÄÄN MUULLAKAAN KIELELLÄ! Mutta tässä

EI VIELÄ OLE KAIKKI, MITÄ SIIHEN 65:N SENTIN KAUPPAAN KUULUU!

Sillä ne Työkansan valistuneista lukijoista, jotka tämän ilmotuksen äkättyään älyävät tilaisuutta HETI hyväkseen käyttää, ne voivat vielä kaiken muun lisäksi saada VAPAASTI SEN KUULUISAN "VÄKÄLEUAN KALENTERIN", jota muutamia satoja kappaleita on varattu erikoisesti tätä tilaisuutta varten. Tämä on ehdottomasti VIIMEINEN TILAISUUS päästä tuon merkkiteoksen omistajaksi. Onnittelemme jo etukäteen niitä tovereita, jotka sen tulevat saamaan tuteerattavakseen ja säilyttääkseen sen lapsilleen viidenteen ja kuudenteen polveen ikuisena ilonlähteenä! Siis älä vitkastele, mutta repäse alempana oleva tilauslippu juuri TÄSSÄ SILMÄNRÄPSÄYKSESSÄ irti.

ETTES OLISI KUIN KOLEHMAINEN, JOKA antaa kilpailijoilleen niin paljon "kantikäppiä", että itse häviää. "Joka ensin ennättää, sille kakku leivotaan", sanotaan raamatussa ja se pitää paikkansa tässäkin asiassa.

TÄMÄ ON SE LIPPU:

TILAAN TÄTEN

Kesäkuun 15:sta päivästä hamaan vuoden loppuun Väkäleuan JANIN-PÄIVÄ-NUMEROINEEN ja kaikkine muine kauppaan kuuluvine hökötyksineen.

Rahaa seuraa 65 senttiä komiasti.

NIMENI ON NÄIN ....

....

JA ATRESSINI NOIN ....

....

Tilaus on UUS! UUDISTUS   Toinen edell. sanoista pyyhkästävä yli.

PALAUTA TUO TÄRKEÄ LIPPU OSOTTEELLA

VÄKÄLEUKA, Box 516 Port Arthur, Ont. Can.

HUOM.! HUOM.! HUOM.!

SE 65 SENTTIÄ ON SINULLA VALTA LÄHETTÄÄ JOKO KULLASSA, HOPEASSA, TINASSA, STÄMPEISSÄ TAI MUISSA ARVOPAPEREISSA!

Englannin porvarilliset lehdet koettavat hallitusta pelastaa pulasta selittelemällä, ettei Egypti ole Englannin varsinainen alusmaa, vaan kuuluu se Turkille. Tähän vastataan, että vaikka asia nain onkin nimellisesti, ei se ole todellisuudessa niin. Egyptissä on "järjestystä valvomassa" englantilainen sotaväki ja se määrää. Onpa ennakkotapauksiakin olemassa. Itse Turkin hallitus vaati tuonnottain nuorturkkilaisten pakolaisten vangitsemista ja Turkille luovuttamista, mutta tätä eivät englantilaiset viranomaiset panneet täytäntöön. Ja Pall Mall Gazette, joka nyt kirjottaa, että Egypti on Turkin alusmaa, lausui viime vuonna: "Teknillisesti puhuen Egypti ei muodosta osaa Brittein keisarikunnasta, mutta käytännöllisesti muodostaa se siinä yhtä tärkeän tekijän kuin Canada, India tahi Etelä-Arfika. Siveellisesti on Englanti edesvastuussa kaikesta mitä Egyptissä tapahtuu!"

Mutta porvarilehdethän puhuvat aina asian vaatimusten mukaan, eikä niinkuin asiat ovat.

Keltanen kartta.

Suomennos saksankielestä.

Naapurina asuu venäläinen. Nimensä on Dimitri. Aina hauska ja avosydäminen. Kaikki näemme hänet mielellämme vieraanamme. Minä myös. Aikaavoittaen on meistä tullut hyvät ystävät. Usein tulee hän luokseni, kun tee pannussa surisee, ja kertoilee Venäjästä. Hän rakastaa maalansa niin että oikein kärsii siitä. Mutta se on onnetonta rakkautta. Hän on juutalainen ja maansa on kohdellut häntä huonosti. Häntä ajettiin kaupungista kaupunkiin ja viimein yli rajan. Mutta siltì rakastaa hän sitä; rakastaa kun rakastetaan naista, joka kartlelee rakastajan ..

Dimitri on kertonut minulle, että sisarensa on kuollut. Hänen sisarensa Sonja oli lääkärinä Vexirk Vologdassa. Hän on usein puhunut hänestä. Miten kovaa olikaan lääkärin elämä lakeudeilla suurilla aroilla. Mitenkä usein oli vaikeampaa taistella kansan ymmärtämättömyyttä ja epäluuloisuutta kuin tauteja vastaan. Miten pitkiä matkoja olikaan kulettava keskellä öitä apteekkiin, sairashoitajattaren tai jonkun muun luokse, jonka kanssa hänen oli oltava yhteistyössä. Ja miten eristetty olikaan hän kaikesta ulkonaisesta sivistyksestä.

Tämä Sonja oli nyt kuollut. Ja suru pakoitti veljen kertomaan siitä minulle. Hän tunsi siitä huojennusta. Venäläinen on niin hellä. Mutta hupaisuutensa hän säilyttää kaikissa tiloissa, hyvissä ja huonoissa. Hän luki minulle sanomalehdistöä. Siinä oli vainajalle muutamia tunnustuksen sanoja. Ja se ilahdutti häntä.

— Urhea nainen, sanoi hän, urhea nainen. Hän taisteli itsellensä viron. Aina on hän tahtonut auttaa, auttaa muita, aina nuoruudestansa asti. Ja ne vaikeudet, ennenkuin hänestä tuli lääkäri! Minulle on vieläkin käsittämätöntä miten hän sai luvan opiskella Pietarissa.

— Mitenkän niin luvan?

— Hänhän oli juutalainen?

— Niin, mutta ..

— Juutalaiset, jotka eivät asemansa ja säätynsä puolesta kuulu korkeampaan säätyyn, eivät saa asunto-oikeutta Pietarissa.

— Mutta eihän sellainen voi olla mahdollista ....

— Olkaa vakuutettu, kait minä sen asian tunnen. Olen itse kokenut saman.

— Mutta teidän sisartanne se ei ole koskenut? ?

— Sepä onkin minulle vielä tänäänkin arvoitus. Mutta tietäkääs, hänellä olikin tahto, jollainen vaan harvoille ihmisille on suotu.

Päivää myöhemmin oli Dimitrin sanomalehti sattumalta kirjelaatikossani. Annoin sen hänelle. Kirjoituksista oli muuan kohta punasella kynällä alleviivattu. Huutomerkki edessä.

Dimitri kiitti ja loi silmäyksen lehteen. Äkkiä kalpeni hän ja huudahti jotakin venäjäksi. Aijoin mennä, mutta hän pidätti minut.

Kuulkaa, kuulkaa ...

Yhdistyksien kokousilmoituksia.

A. F. of L. Unio No. 14299 (Sekatyöäisten) osote on: E. Nelson, 167 Albert str., Port Arthur, Ontario. Sekatyöläisten union kokoukset pidetään joka kuukauden 1:nen ja 3:mas sunnuntai klo 2 j. pp.

Bellevuen s. s. osaston työkokoukset pidetään 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kuussa kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osote on: S. S. Osasto, Bx B. Bellevue, Alta, Can.

B. C. S. D. P. C. Toimeenpanevan komitean kokoukset pidetään Beottie Hopking Storen yläkerrassa joka ensim. sunnunt. kuussa klo 12.30 päivällä. Ja juoksevia asioita käsitellään 3 sunnunt. kuuk. klo 3 j.pp. A. Jordan Mack, Sec., Box 410, Nanaimo, B. C.

Bowie'n s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa kello 1 j.pp. Kirjevaihto-osoite on: Bowien S. S. Osasto, Sicamous, B. C., Canada.

C. S. D. puolueen yleisen toimeenpanevan komit. varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen st. South (kolmannessa kerroksessa. H. Martin, kirjari, 61 Vebs st. East, Berlin, Ont.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöyäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C. Canada.

Calgaryn s. s. o. pitää työkokouksensa jokaisena ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kuussa. I. Mäkisen asunnossa 110 First ave., West Calgary Alta. Kirjeenvaihtoosote on: Emil Johnson, 110 1s. ave., West Calgary, Alta.

Chase Riverin s. s. osaston kirjeenvaistajan osote on: Chase Riveria S. S. Osasto, Chase River, B. C.

Colemann s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: Oscar North, Bx 56, Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto. Box 910, Cobalt, Ont. Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjevaihto-osoite on C. C. Nuorisoseura Box K. Copper Cliff, Ont., Can.

Creighton Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Creighton Mine, Ont.

Canmoren s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Eva Lauttamus, Canmore, Box 122, Alta., Canada.

Canmoren s. s. osaston varsinaiset eli kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Box 111, Canmore, Alta.Can. Alta. Can.

Eckvillen S. S. Osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kutakin kuuta. Kokous alkaa klo 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Matt P. Mattson, Evarts, Box 57, Alta. Canada.

Faiun s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeinen sunnuntai kello 12 päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: J. Hohn Box 4, Faiun, Alta, Can.

Fort Williamin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:mas sunnuntai kello 8 i. p. p. Osote on: S. S. Osasto 211 Robertson st. Fort William, Ont.

Fort Frances'in s. s. osaston työkokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan ososte on: S. S. Osasto, Box 157, Fort Frances, Ont.

Garson Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto Garson Mine, Sudbury, Ont.

Green Valleyn s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai osaston talolla kello 2 päivällä. Kirjeenvaihto osoite on: Abel Mäki, Lesleville, Alta., Can.

Intolan s. s. osaston varsinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuun viimeisenä sunnuntaina. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Intola, Ont.

Kivikosken s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nen sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote on: Kivikosken S. S. Osasto, Box 75, Port Arthur, Ont.

Lundin s. s. osasto pitää kokouksia joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j. p. p. Postiosote Lund, B. C.

Merritten s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on Box 54 Merritt B. C. Can.

Ladysmithin s. s. osaston osoite on :S. S. osasto, Box 277 Ladysmith, B. C. Can.

Lake Coteaun s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:nä sunnuntaina kello 1 i. p. Kirjeenvaihto osoite on Lake Coteaun S. S. Osasto, Macrorie, Sask.

Mond Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 8 j. p. p. ylimääräisiä tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihto osot. S. S. Osasto Mond, P. O. Ont.

Nolalun s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Nolalu P. A. D., Ont.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm. Sask.

Nepigon s. s. osaston kokoukset on joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan osote August Watonen Box 15 Nepigon, Ont.

Nummelan s. s. osasto No. 6, Sask., pitää varsinaiset työkokouksensa joka kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina klo 2 j.pp. Kirjeenvaihtajan osoite on: Thos. Karppinen, Nummela, Sask.

Port Arthurin s. s. osaston Sairaus ja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs D Behm, 392 Algoma st. ja E. Mandelin 153 Secord st. Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 3 päivällä. Jäsenmaksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

Port Arhurin s. s. Osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. p. p. 314 Bay st. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto 314 Bay st. Port Arthur, Ont., Can.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina kello 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Pottsvillen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kello 2 j. p. p. Kirjevaihto osote on S. S. Osasto Box 60, Porcupine, Ont.

Rosslandin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Box 84 Rossland B. C.

Suom. Sos. Järjestön sihteerin osoite on: J. W. Ahlqvist, 27 Alcorn ave., Toronto, Ont.

Salmon Arm s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osoite on: S. S. Osasto Salmon Arm, B. C. Box 658 Canada.

South Porcupinen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:tenä sunnuntaina kello 8 j.pp.Kirjeenvaihto-osote on Box 530, South Porcupine, Ont.

Sault Ste Marien s. s. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai. Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaihto-osote on: Finnish Socialist Hall 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont.

Sault Ste Marien sekatyöläisten union kokoukset pidetään joka kuun viimenen keskiviikko kello 8:30 j. pp. S. S. osaston talolla, 121 Huron str. Kirjeenvaihtoosote: Sekatyöläisten Unio, 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont. Can.

Sointulan S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. Osasto, Sellwood, Ont. Canada.

Toronton s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on: T. S. S. Osasto, 214 Adelaide st., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opiston koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osoitteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

T. O. Kirjeenvaihtokoulu, Smithville, Minn.

Vancouverin s. s. osasto no. 2 pitää kokouksia joka ensimäinen ja kolmas torstai, alkaen klo 7:30

Y. S. V. S. Y. M., Ladysmithin Majan no: 17 osote: Ladysmith, B. C. Box 102, Canada.

omalla talolla 2695 Pender E. Kirjeenvaihto osoite: S. S. O., No. 2, 2695 Pender E., Vancouver, B. C.

Victorian s. s. osaston osoite on S. S. Osasto, Box 1426, Victoria, B. C. Canada.

WEBSTER'S CORNERS'in S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nä sunnuntaina kello 2:si pövällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: Arvo Skytt, Webster's Corners, B. C., Canada.

Wolf Siding'in s. s. o. työkokoukset pidetään joka kuun 1 ja 3 sunnuntaina. Kirjeenvaihtoosote on: Folf Siding P. A. D. Ont.

Maine & Silquist

Räätäliliike

Puhelin 11 54.

Tekee pukuja miehille ja naisille kohtuhinnoilla.

Kankaita ja malleja nähtävänä.

108 Bethune st., Fort William

Englannin kielen taito

tarkoittaa parempia työsuhteita ja korkeimpaa palkkaa. Jos te ette osaa maan kieltä ja haluaisitte tietää kuinka sen voisi oppia, niin antakaa meidän lähettää teille selostus miten tuhannet kansalaiset ovat sen oppineet muutamassa kuukaudessa meidän kirjevaihtokurssimme avulla. Kun kirjoitatte niin pyytäkää samalla selostusta nyt voimassa olevasta erikoistarjouksestamme. Kaikki tiedustelut tervetulleita.

The Sampo Correspondence School.

P. O. Box 311, Chicago, Ill. (M.t.p.)

Copperclifflaiset

tehkää ostoksenne

ANTTI PAKKALAN SEKATAVARAKAUPASTA

Huom.! Hinnat kohtuulliset! (m)

THE MOST REFRESHING DRINK IN THE WORLD

Coca-Cola

At all Saloons, Groceries, Cafes and Stands. 5c. a Bottle.

VIRVOTUSJUOMA-TEHDAS

Port Arthurissa a haaraliike Nepigossa, Ont.

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesken hyviksi tunnettuja virvoitusjuomia.

Tuotteemme ovat monivuotisen käytön perusteella tunnettu ja tunnustettu ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseudulla.

ED. FAURE

Omistaja

Secord st., 118, Puhelin 849 Port Arthur, Ont. (M. k. I.)

Nipigon suomalainen

LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa

JOHN ASIALA, Butcher

AINOA SUOMALAINEN ensiluokan

Räätäliliike

Copper Cliffissä.

Kankaita ja mallia aina nähtävänä. (T. p.)

Karl H. Korpinen, räätäli.

Mrs. Fox

on juuri avannut uuden "MILLINERY" HATTUKAUPAN 86 Ontario st., jossa on kaikki ensiluokan mallikkaita hattuja ja hinnat ovat alhaisimmat mitä mistään muualta voitte löytää. Käykää tutustumassa tähän uuteen liikkeeseen.

Parhaita vanhanmaan kylpyjä saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä. Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck, 332 Bay st.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juveelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta- ja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH, Parhain kellojen korjaaja

Port Arthurin ilmotuksia.

Hupsut

ne nurkissa nuhjottaa,
vireät ne palloja työntää,
sen varmasti rammatkin myöntää.
Ken tuhraa sakissa huonon sään;
syyttäköön snajua kollon päään.
Juomat ja tupakat runsahat
teitä odottavat komeat.

209 St. James st. Itäpää.

: Suutariliike :

Ensiluokan työ ja hyvä kohtelu.

J. OKSANEN

88 Cumberland st., Port Arthur.

DR. A. S. MILLER,

Eläinlääkäri

tekee yleisölle palvelusta päivällä ja yöllä. Tutkinnon suorittanut länsi-Ontarion yliopistossa v. 1906, sekä omaa 4 vuoden kokemuksen tehtävissään.

Konttori 92 Machor ave Puhelin N. 789.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan

Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan

R. SMEDBERG & CO., 318 Bay St., Telef 349.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja

MARIA LUOSTARINEN

128 Algoma st. — Puhelin 338k Port Arthur, Ont., Can.

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaa.

Mrs. T. Löfqvist, 115 Secord St., Port Arthur.

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa **Kalle Sippolan** pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa **Hiskis Smith** vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jäätelöä, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa

JAMES BAJOPOLES

Suomalainen

Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo, Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

UUSI PARTURILIIKE

Olen avannut

- PARTURILIIKKEEN, -

jossa palvelen kansalaisia huolellisesti

PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.

JOHN PALO,

300 Bay Str., Port Arthur.

SUOMALAINEN

Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäksiä on valmiiksi tehtyjä ja uusia tehdään tilaamalla

N. Partti, 264 Bay St., ja 42 Court St., S. Port Arthur.

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.

Pyhänä 10—11 a. p.

Konttoripuhelin 1494

Asuntopuhelin 1474.

Ruttan Block. Room 7, likellä Posti Offisia.

Port Arthur.

Fort Williamin ilmoituksia.

Parhain ja suurin

valikoima kankaita on B. B. Clements & Co. räätälinliikkeessä 110 May St., Fort William, Ontario.

Suomalaisten tilaajien työt tekee ja vastaanottaa O. Kuosmanen, 228 Leith St. Huom.! Myöskin arthurilaisten hyvin kannattaa tehdä matka tänne, joka vaan on puvun tarpeessa.

NAISET HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.

Hanna Niemi

119 Robertson st., Fort William

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan malliin.

Oscar Harpert, 128 Rowand st., Fort Wililam.

Puhelin 915 K.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN TAILORIN CO.

129 Simpson st., Fort William

Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

ta, joka kartlelee rakastajaa --

Dimitri on kertonut minulle, että sisarensa on kuollut. Hänen sisarensa Sonja, oli lääkärinä Vexirk Vologdassa. Hän on usein puhunut hänestä. Miten kovaa olikaan lääkärin elämä lakeudella suurilla aroilla. Mitenkä usein oli vaikeampaa taistella kansan ymmärtämättömyyttä ja epäluuloisuutta kuin tauteja vastaan. Miten pitkiä matkoja olikaan kulettava keskellä öitä apteekkiin, sairashoitajattaren tai jonkun muun luokse, jonka kanssa hänen oli oltava yhteistyössä. Ja miten eristetty olikaan hän kaikesta ulkonaisesta sivistyksestä.

Tämä Sonja oli nyt kuollut. Ja suru pakoitti veljen kertomaan siitä minulle. Hän tunsi siitä huojennusta. Venäläinen on niin hellä. Mutta hupaisuutensa hän säilyttää kaikissa tiloissa, hyvissä ja huonoissa. Hän luki minulle sanomalehdistöä. Siinä oli vainajalle muutamia tunnustuksen sanoja. Ja se ilahdutti häntä.

— Urhea nainen, sanoi hän, urhea nainen. Hän taisteli itsellensä viran. Aina on hän tahtonut auttaa, auttaa muita, aina nuoruudestansa asti. Ja ne vaikeudet, ennenkuin hänestä tuli lääkäri! Minulle on vieläkin käsittämätöntä miten hän sai luvan opiskella Pietarissa.

— Mitenkään niin luvan?

— Hänhän oli juutalainen?

— Niin, mutta ..

— Juutalaiset, jotka eivät asemansa ja säätynsä puolesta kuulu korkeampaan säätyyn, eivät saa asunto-oikeutta Pietarissa.

— Mutta eihän sellainen voi olla mahdollista ....

— Olkaa vakuutettu, kait minä sen asian tunnen. Olen itse kokenut samaa.

— Mutta teidän sisartanne se ei ole koskenut? ?

— Sepä onkin minulle vielä tänäänkin arvoitus. Mutta tiedäkääs, hänellä olikin tahto, jollainen vaan harvoille ihmisille on suotu.

Päivää myöhemmin oli Dimitrin sanomalehti sattumalta kirjelaatikossani. Annoin sen hänelle. Kirjoituksista oli muuan kohta punasella kynällä alleviivattu. Huutomerkki edessä.

Dimitri kiitti ja loi silmäyksen lehteen. Äkkiä kalpeni hän ja huudahti jotakin venäjäksi. Aijoin mennä, mutta hän pidätti minut.

— Kuulkaa, kuulkaa — sanoi hän — mitä nuo lurjukset ovat kirjoittaneet! Eikö sellainen ole rikollista? Vielä kuolluttakin likaavat ja vaiheella tahrivat.

— Koskeeko se sisartanne?

— Kyllä, ajatelkaa, tässä seisoo: Järjestettäessä kuolinpesää on selvinnyt, että tuolla kaikkien kunnioittamalla lääkärittärellä oli 3 vuotta ollut keltainen kartta Pietarissa.

— Keltainen kartta?

— Te ette tiedä, mikä on „keltainen kartta."

— En.

— Selitän sen teille: Prostitueeratuilla Pietarissa on keltainen kartta, ymmärrättekö?

— Ja teidän sisarenne ....

— Hänellä on ollut keltainen kartta, niin tässä seisoo. Se on inhoittavaa. Heidän juutalaisvihansa ei voi sallia, että juutalaisnainen olisi kunnollisena lääkärinä Venäjällä. Siksi heittivät he ylimalkaisia syytöksiä hänen haudallensakin.

— Mitä aijotte tehdä?

— Mitäkö aijon tehdä? Aijon matkustaa Pietariin. Jo tänään. Revin kappaleiksi sen lurjuksen, joka on kirjoittanut asiasta. Se koira ....

Hänen silmänsä salamoivat. Puristin hänen kättään.

— Parempiin näkemiin, Dimitri!

*

Kolme viikkoa oli hän poissa.

Sitte seisoi hän taas eräänä päivänä huoneessani.

— Nyt olen palanut, sanoi hän. Olen tällä kertaa tehnyt vääryyttä sanomalehtikirjoittajalle. Hän oli oikeassa. Sonjalla oli keltainen kartta.

— Valitan, Dimitri.

— Ei, minulla ei ole mitään valittamista. Ei Sonjalla myös Ainoa, jolla olisi valittamista, on valtiomme, meidän kurja valtiomme, se ....

— Sonja on sankaritar!, Ymmärrätkö?

— Ei, en ymmärrä sitä. Mutta istukaa, Dimitri. Tässä on lämmintä teetä ja nyt täytyy teidän kertoa.

— Kertoa! Se on pian kerrottu. Sonja oli juutalainen, siinä kaikki!

Hän oli taas kimmahtautunut seisaalleen.

— Tulkaa, Dimitri, tulkaa ja istukaa! Teidän täytyy kertoa minulle.

Hän oli taas istuutunut ja sitte hän kertoi minulle. Kuivasti ja peittelemättä.

(Jatk.)

taina talossa no. 9 Queen st. South Ookihannessa kerroksessa. H. Martin, kirjuri, 61 Vebs st. East, Berlin, Ont.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C. Canada.

Calgaryn s. s. o. pitää työkokouksensa jokaisena ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kuussa. I. Mäkisen asunnossa 110 First ave., West Calgary Alta. Kirjeenvaihto-osote on: Emil Johnson, 110 1a ave., West Calgary, Alta.

Chase Riverin s. s. osaston kirjeenvaistajan osote on: Chase Riverin S. S. Osasto, Chase River, B. C.

Colemanin s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on: Oscar Nortin, Bx 56, Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto, Box 910, Cobalt, Ont. Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-illa kello 8. Kirjevaihto-osoite on C. C. Nuorisoseura Box K, Copper Cliff, Ont., Can.

Creighton Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Creighton Mine, Ont.

Canmoren s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Eva Lauttamus, Canmore, Box 122, Alta., Canada.

Canmoren s. s. osaston varsinaiset ja kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Box 111, Canmore, Alta.Can. Alta. Can.

Eckvillen S. S. Osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:jäs sunnuntai kutakin kuuta. Kokous alkaa klo 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Sam P. Mattson, Evarts, Box 57, Alta, Canada.

[illegible]n s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeinen sunnuntai kello 12 päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: J. Holm Box 1, Faton, Alta, Can.

Fort Williamin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:mas sunnuntai kello 8 j. p. p. Osote on: S. S. Osasto 211 Robertson st. Fort William, Ont.

Fort Frances'in s. s. osaston työkokoukset pidetään ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihtajan ososte on: S. S. Osasto, Box 157, Fort Frances, Ont.

Garson Minen s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Kirjevaihto-osoite on: S. S. Osasto Garson Mine, Sudbury, Ont.

Green Valleyn s. s. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai osaston talolla kello 2 päivällä. Kirjeenvaihto osoite on: Abel Mäki, Leslieville, Alta., Can.

Intolan s. s. osaston varsinaiset kokoukset pidetään jokaisen kuun viimeisenä sunnuntaina. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto Intola, Ont.

Kivikosken s. s. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtosote on: Kivikosken S. S. Osasto, Box 75, Port Arthur, Ont.

Lundin s. s. osasto pitää kokouksia joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 j. p. p. Postiosote Lund, B. C.

Merrittin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on Box 51 Merritt B. C. Can.

Ladysmithin s. s. osaston osoite on :S. S. osasto, Box 277 Ladysmith, B. C. Can.

[...] pitää varsinaiset työkokouksensa joka kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina klo 2 j.pp. Kirjeenvaihtajan osoite on: Thos. Karppinen, Nummela, Sask.

Port Arthurin s. s. osaston Sairaus ja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs D Bohm, 302 Algoma st. ja E. Mandelin 153 Secord st. Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 3 päivällä. Jäsenmaksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

Port Arhurin s. s. Osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. p. p. 314 Bay st. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto 314 Bay st., Port Arthur, Ont., Can.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina kello 7.30 illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Pottsvillen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina kello 2 j. p. p. Kirjevaihto osote on S. S. Osasto Box 69. Porcupine, Ont.

Rosslandin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osoite on: Box 84 Rossland B. C.

Suom. Sos. Järjestön sihteerin osoite on: J. W. Ahlqvist, 27 Alcorn ave., Toronto, Ont.

Salmon Arm s. s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kello 2 j. p. p. Kirjeenvaihto-osoite on: S. S. Osasto Salmon Arm, B. C. Box 658 Canada.

South Porcupinen s. s. osaston varsinaiset työkokoukset pidetään joka kuukauden 2:sena ja 4:tenä sunnuntaina kello 8 j.pp. Kirjeenvaihto-osote on Box 530, South Porcupine, Ont.

Sault Ste Marien s. s. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai. Työkokous alkaen kello 8 illalla ja ohjelmakokous kello 8.30. Kirjeenvaihto-osote on: Finnish Socialist Hall 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont.

Sault Ste Marien sekatyöläisten union kokoukset pidetään joka kuun viimenen keskiviikko, kello 8:30 j. pp. S. S. osaston talolla, 121 Huron str. Kirjeenvaihto-osote: Sekatyöläisten Unio, 121 Huron st., Sault Ste Marie, Ont. Can.

Sointulan S. S. Osaston osote on: S. S. Osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. Osasto, Sellwood, Ont. Canada.

Toronton s. s. osaston kirjeenvaihtajan osote on: T. S. S. Osasto, 214 Adelaide st., W. Toronto Ont., Can.

Työväen Opiston koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osoitteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

T. O. Kirjevaihtokoulu, Smithville, Minn.

Vancouverin s. s. osasto no. 2 pitää kokouksia joka ensimäinen ja kolmas torstai, alkaen klo 7:30

Y. S. V. S. Y. M., Ladysmithin Majan no: 17 osote: Ladysmith, B. C. Box 102, Canada.

omalla talolla 2605 Pender E. Kirjeenvaihto osoite: S. S. O., No. 2, 2605 Pender E., Vancouver, B. C.

Victorian s. s. osaston osoite on S. S. Osasto, Box 1426, Victoria, B. C. Canada.

WEBSTER's CORNERS'in S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:nä sunnuntaina kello 2:si päivällä. Kirjeenvaihtajan osoite on: Arvo Skytt, Webster's Corners, B. C., Canada.

Wolf Siding'in s. s. o. työkokoukset pidetään joka kuun 1 ja 3 sunnuntaina. Kirjeenvaihtoosote on: Folf Siding P. A. D. Ont.

Englannin kielen taito

tarkoittaa parempia työsuhteita ja korkeimpaa palkkaa. Jos te ette osaa maan kieltä ja haluaisitte tietää kuinka sen voisi oppia, niin antakaa meidän lähettää teille selostus miten tuhannet kansalaiset ovat sen oppineet muutamassa kuukaudessa meidän kirjevaihtokurssimme avulla. Kun kirjoitatte niin pyytäkää samalla selostusta nyt voimassa olevasta erikoistarjouksestamme. Kaikki tiedustelut tervetulleita.

The Sampo Correspondence School.

P. O. Box 341, Chicago, Ill. (M.t.p.)

Coppercliffiläiset

tehkää ostoksenne

ANTTI PAKKALAN SEKATAVARAKAUPASTA

Huom.! Hinnat kohtuulliset! (m)

THE MOST REFRESHING DRINK IN THE WORLD

Coca-Cola

At all Saloons, Groceries, Cafes and Stands 5c a Bottle.

VIRVOTUSJUOMA-TEHDAS

Port Arthurissa

a haaraliike

Nepigossa, Ont.

Valmistamme Coca Colaa y. m. suomalaisten kesaen hyviksi tunnetuita virvoitusjuomia.

Tuotteemme ovat monivuotisen käytön perusteella tunnettu ja tunnustettu ehdottomasti parhaimmiksi Port Arthurissa ja lähiseuduilla.

ED. FAURE

Omistaja

Secord st., 118, Puhelin 849

Port Arthur, Ont. (M. k. I.)

HUOMATKAA!

Värssypaperia

on saatavana Työkansan kirjakaupasta.

Papereihin on painettu monenlaisia kauniita värssyjä

Tilataan osotteella:

Bx 516, Port Arthur, Ont., Can

(T. p.)

Karl H. Korpinen, räätäli.

Mrs. Fox

on juuri avannut uuden "MILLINERY" HATTUKAUPAN 86 Ontario st., jossa on kaikki ensiluokan mallikkaita hattuja ja hinnat ovat alhaisimmat mitä mistään muualta voitte löytää. Käykää tutustumassa tähän uuteen liikkeeseen.

Parhaita vanhanmaan kylpyjä saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä.
Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck,
332 Bay st.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta- ja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja

Port Arthurin ilmotuksia.

Hupsut

ne nurkissa nuhjottaa,
vireät ne palloja työntää,
sen varmasti rammatkin myöntää.
Ken tuhraa sakissa huonon sään;
syyttäköön snajua kollon pään.
Juomat ja tupakat runsahat
teitä odottavat komeat.

209 St. James st. Itäpää.

: Suutariliike :

Ensiluokan työ ja hyvä kohtelu.

J. OKSANEN

88 Cumberland st., Port Arthur.

D. MYÖHÄNEN,

parturiniiike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä, niin sanokaa ystävillenne tai jos ette ole tyytyväisiä, niin sanokaa minulle.

Suomalainen : Räätäliliike :

A. Kauppi,

Court ja Bay St. kulmassa.

Puhelin 1754 Asunto 682

318 Bay St., Telef 640.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja

MARIA LUOSTARINEN

128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaa.

Mrs. T. Löfqvist,
115 Secord St.,
Port Arthur

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja sileätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiskis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.

Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

Jäätelöä, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa

JAMES BAJOPOLES

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.

Ivar Salo,
Bay St., 266.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.

Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

Sauna

216 McIntyre st.

Avoinna joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.

A. PUDAS
Port Arthur

264 Bay St., ja
42 Court St., S. Port Arthur.

Vanhanmaan

Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN

Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block. Room 7, likellä Posti Offisia.

Port Arthur.

Fort Williamin ilmoituksia.

Parhain ja suurin

valikoima kankaita on B. B. Clements & Co. räätälinliikkeessä 110 May St., Fort William, Ontario.

Suomalaisten tilaajien työt tekee ja vastaanottaa O. Kuosmanen, 228 Leith St. Huom.! Myöskin arthurilaisten hyvin kannattaa tehdä matka tänne, joka vaan on puvun tarpeessa.

NAISET HUOMATKAA!

Otan vastaan kaikkea naisten ompelualaan kuuluvaa työtä.

Hanna Niemi

119 Robertson st.. Fort William

!! Rakennuttajat huom !!

Jos haluatte rakennuttaa sievän ja kodikkaan talon, niin olen valmis teitä palvelemaan ottamalla vastaan kaikkia rakennusalaan kuuluvia töitä. Työt tehdään tämän ja ulkomaan malliin.

Oscar Harpert,
128 Rowand st.,
Fort Wililam.

Puhelin 915 K.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.

Kankaita aina varastossa.

SCANDINAVIAN
TAILORIN CO.

129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on

SUOMALAINEN SAUNA.

Käykää siellä vihtomassa ja "kuhnimassa'".

229 Robertson st.,
Fort William

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Pallohuone.

Rajala & Watson, 545 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Alkää ajako katuvaunuissa joita skääpit kuljettavat! Älkää ostako skääppeinä olleiden kauppiasten kaupoista!

Ilahduttavia uutisia kiireellisille estajille, jotka halavat säästää rahaa.

Olki-hattuja 10, 15 ja 25c. **Lakana-pumpulia** 3 yardia leveää, 25c yardi ja yläspäin. **Uusia punaisia pukukankaita.** Ruunia, viheriäistä ja punasta samettia. Päällys- ja alushameita. **Röyjyjä** "Sheperd" ruutukaisia, harmaita ja hienoja pitsi kornompelu röijyjä, musertavalla hinnalla valikoima $1.00. Häälahjoja, tee, vesi, päivällis sekä marja settejä. "Toiletti settejä", 5 sentin "talousapua"

236 Bay St.
Port Arthur.

Port Arthurista.

— *Kansalaispapereita* hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— **Kansalaispapereita hakies sanne voitte tehdä kansalaisvalan minun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.**

R. Smedberg
rauhantuomari.

—*Kalustettuja huoneita* vuokrataan 339 Foyel st.

— *Taloja ja lotteja* myömme ympäri kaupunkia. Lainoja välitämme, sekä palovakuutuksia kirjotamme parhaimmista yhtiöistä. — D. Myöhänen ja L. P. Miettinen, 281 Bay st. (138)

— **10 tahi 12 vuotias tyttö** saa paikan lasta hoitamaan **244 McIntyre st.** (135)

— **Myytävänä.** 1 kokoonpantava kaappi sänky, 1 peili-kaappi y.m. talousesineitä. **Aug. Nikula,** 161 Albert st.

— **Suomessa 8 vuotta** suurissa sekatavarakauppoissa palvellut mieshenkilö haluaisi päästä täällä kauppa-alalle tai johonkin sopivaan toimeen. Kirjoittakaa nimimerkillä Kauppa-apulainen, Box 516, Port Arthur. (134)

— **Hiljan vanhasta maasta** tullut 10 vuotta suurissa kangaskauppoissa palvellut, vähän ruotsia taitava mieshenkilö haluaisi samalaista tai muuta sopivaa tointa. Ehdottomasti raitis. Vastatkaa Työkansan konttoriin. (134) Ehdottomasti Raitis

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Arthurin työläiset ottakaa huomioonne, että edullisin rahojen talletuspaikka on Työkansan liike.

Me maksamme suuremman koron kuin pankit. Meiltä saatte rahanne pois yhtä varmasti kuin varmimmasta luottolaitoksesta.

Työkansa on oma työläisten liike, ja sentähden rahojen sijoittaminen Työkansaan on samalla oman asian avustamista.

Ymmärtäkää oma asemanne työläisinä ja käyttää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Kaikkia joilla on rahoja lainata kehotetaan pistäytymään Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

— *Eivätköhän aseta miestä syytteeseen?* Eilisessä lehdessä kerrottiin erään E. Sundellin, joka katkasi jalkansa kivivieremässä Black Bayssa, sitoneen itse jalkansa ilman lääkärin apua. Eiköhän Thunder Bayn piirin lääkärien yhdistys aseta miestä syytteeseen luvattomasta lääkärin ammatin harjoittamisesta?

—*Lakkolaista sakotettu.* Kun raitiotietyöläisten union presidentti George Mowers astui toverinsa Newmanin kanssa torstaina raitiotievaunuun, osti Newman 25 sentillä pilettejä. neensä ruokavarastoa, mutta sanoi antaneensa niitä eri henkilöille. Sorsia sanoi hän antaneensa Frank Trembleylle, raitiotien liikenne managerille; lihaa Frank Phillipsille, mekaanikkopoosulle ja kalkkunoita parille naishenkilöille, jotka kävivät vaunutallilla. — Miten asianlaita lie, kuinka paljon nämä mainitut herrat ja pomot ovatkaan saaneet "nauttia maan lihavuudesta" tämän "uskollisen" palvelijan välityksellä, ei ole varmuutta, mutta varmaa on, ettei Placott tätä "firaapeliä" vahingokseen harjoitanut. Placott oli samalla Thielin salapoliisilaitoksen palveluksessa — kuten luonnollista. Mutta kiittämättömyys on maailman palkka, sanotaan. Vaikka Placott koki parhaansa mukaan "palvella" järjestynyttä työväestöä kiristävää valtherra joukkoa, passittivat herrat hänet pois japistaan ja sakottivat vielä 10 dollaria.

— *"Urhoollinen 96:es rykmentti."* Kuten ennemmin on lehdessämme kerrottu, on Thunder Bayn piirikunnan 96 milisirykmentti hajonnut ja hajottajaksi syytetään sosialisteja ja unionisteja. "The Evening Chronicle" viime perjantai-illassa numerossa puhuessaan tästä suurta murhetta tuottaneesta tapahtumasta, lausuu kuitenkin toivon, että rykmentti saadaan vielä uudelleen järjestetyksi. Jos meidän neuvomme jollakin tavalla voisi kuulua komentajan korviin, — ja eiköhän se kuulu — niin me esittäisimme, että hän uusia rekryyttejä rykmenttiin värvätessään kääntyisi ensinnä Matthewsin, Huntin ja Fortunen puoleen. Nämä miehet vaunumiesten lakon aikana osottivat sellaista "urhoollisuutta ja itsensä uhraavaisuutta", että heistä ei voisi tulla myöskin hyviä sotilaita. Joukkoon voisi myöskin ottaa sen hyvin lunnetun "suurmaakarin", parlamentin jäsenet ja lainlaatijat ja kaikki businessmiehet aina "itsenäiseen valtuusmiheen" asti ja hänetkin ellei hän ole alamittanen. Tästä olisi ainakin se hyöty, ettei heihin vaikuttaisi sosialistien sotilasvastainen agitatsioni eikä ne "uniot", joihin he kuuluvat, pakottaisi heitä jäsenyydestä erottamisen uhalla eroamaan milisistä.

— *Tulkitsevat väärin Port Arthurin s. s. osaston päätöstä.* Ne "kääntäjät" — kylläkai port arthurilaiset ja fort williamilaiset tietävät ketä ne ovat nimiä mainitsemattakin — ovat täkäläisille englanninkielisille päivälehdille kääntäneet Työkansasta s. s. osaston päätöksen, koskeva osaston kantaa yleislakkoon, kokonaan väärin. Fort Williamin "Morning Heralditle" se on ilmotettu siinä muodossa, että suomalaiset sosialistit, kun englanninkieliset työväenmiehet eivät ole heitä avustaneet ennemmin, eivät nyt

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäviänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä
Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

suusvihaa englanninkielisiä työläisiä kohtaan.

— *Seabinin vehkeilystä* on harjoitukset tänään klo 8 i. p.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

— *Suomen* ja tämän maan reseptin mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella.

Gillespie Drug Store, Bethune & Simpson St. K. G. Nyman. (M. k. l.)

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.
(M. k. l.)

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Fort Williamissa työläiset ottakaa huomioon että Työkansa ottaa säännöllisesti rahaa lainaksi. Se tahtoo sanoa että Työkansassa talletetaan työläisten rahoja.

Työkansa maksaa teille rahoistanne suuremman koron kuin pankit.

Työkansasta saatte rahanne takaisin yhtä varmasti kuin mistä rahansa varmimmista luottolaitoksista.

Työkansa on työläisten oma liike ja sentähden rahojen talletaminen Työkansassa on oman asianne edistämistä. Ymmärtäkää asemanne työläisinä ja käyttäkää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Pistäytykää Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

Ulos Kärpäset Kodista:

Estäkää jo varhain kärpästen pesiytyminen ja sikiäminen kodissanne. Varokaa tuota vaarallista taudin ja saastan levittäjää, lastenne suurimpaa ja koko ihmiskunnan syöpäläistä!

Meidän siltiovet ja sikkunat ovat hyvin tehtyjä ja kaunista nullia, sihtikangas emaljeerattu estämään ruostetta.

Siltiovet maksavat $1.00, $2.00 ja $2.50 saranoineen ja ripoineen valmiit paikalleen.

Sihti-ikkunoita myydään 20, 25 ja 30 senttiä.

Ottakaa tarkka mitta ovestanne kun tulette ostamaan — ja tehkää se jo tänään.

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
262 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. J. YY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

SEGORD KADUN UUSI SAUNA

Avoinna toistaiseksi joka keski-

Suomalainen Leipomo

valmistaa kaikenlaisia leivoksia, kuivaa leipää ja korppuja.

Uloslähetykset toimitetaan pi-

Ostakaa ruokatarpeenne

työläisten omasta liikkeestä

OSUUSKAUPASTA

PUHELIMET: RUOKAKAUPAN 1058 NORTH
LIHAKAUPAN 1118 „

THE CO-OPERATIVE TRADING CO., LTD,
318 Bay Street Port Arthur.

Suomalainen Leipuriliike

ELANTO

200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM, ONT.

Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.

Uloslähetykset suoritetaan nopeasti ja huolellisesti. (m. k. l.)

Ostakaa tulitikkuja ja muita kotitarpeita meilä

EDDY's tulitikkuja

Saatavana kaikkialla Canadassa. Kysykää niitä välittäjältänne. Kaikki välittäjät myyvät niitä niin paljon kuin voinane vahdistaa ja ne antavat tyydytyksen kaikin puolin. Ne ovat mieltyttäneet kansaa jo noin kaksikymentä vuotta.

Kaikkialla ympäri Canadan kysykää Eddy's tulitikkuja.

35 cri lajia.

Kaikille tyydyttäviä.

(M. k. l.)

RAY STREET & Co

S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS

PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st. — PORT WILLIAM, 202 Simpson st.—661 McTavish st. 760 Victoria ave.

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankissamme kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekalujia, vaatteita, arvocsineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturman varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Port Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.

Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosoitteita, jotka tankeavat maksettaviksi postikonttoreissa, nyvyhän kaikkialle suomalaisiin.

Automobiilikyydin haluavat

joja annetaan.

R. Smedberg
rauhantuomari.

— *Kalustettuja huoneita* vuokrataan 339 Foyel st.

— *Taloja ja lotteja* myömme ympäri kaupunkia. Lainoja välitämme, sekä palovakuutuksia kirjotamme parhaimmista yhtiöistä. — D. Myöhänen ja L. P. Miettinen, 281 Bay st. (138)

— **10 tahi 12 vuotias tyttö** saa paikan lasta hoitamaan **244 McIntyre st.** (135)

— **Myytävänä.** 1 kokoonpantava kaappi sänky, 1 peili-kaappi y.m. talousesineitä. **Aug. Nikula,** 161 Albert st.

— **Suomessa 8 vuotta** suurissa sekatavarakaupoissa palvellut mieshenkilö haluaisi päästä täällä kauppa-alalle tai johonkin sopivaan toimeen. Kirjoittakaa nimimerkillä Kauppa-apulainen, Box 516, Port Arthur. (134)

— **Hiljan vanhasta maasta** tullut 10 vuotta suurissa kangaskaupoissa palvellut, vähän ruotsia taitava mieshenkilö haluaisi samallaista tai muuta sopivaa tointa. Ehdottomasti raitis. Vastatkaa Työkansan konttoriin.
(134) Ehdottomasti Raitis

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Arthurin työläiset ottakaa huomioonne, että edullisin rahojen talletuspaikka on Työkansan liike.

Me maksamme suuremman koron kuin pankit. Meiltä saatte rahanne pois yhtä varmasti kuin varmimmasta luottolaitoksesta.

Työkansa on oma työläisten liike, ja sentähden rahojen sijoittaminen Työkansaan on samalla oman asian avustamista.

Ymmärtäkää oma asemanne työläisinä ja käyttää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Kaikkia joilla on rahoja lainata kehotetaan pistäytymään Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

— *Eivätköhän aseta miestä syytteeseen?* Eilisessä lehdessä kerrottiin erään E. Sundellin, joka katkasi jalkansa kivivieremässä Black Bayssa, sitoneen itse jalkansa ilman lääkärin apua. Eiköhän Thunder Bayn piirin lääkärien yhdistys aseta miestä syytteeseen luvattomasta lääkärin ammatin harjottamisesta?

— *Lakkolaista sakotettu.* Kun raitiotietyöläisten union presidentti George Mowers astui toverinsa Newmanin kanssa torstaina raitiotievaunuun, osti Newman 25 sentillä pilettejä. Mowers sanoi tällöin: "ostatko sinä noita skääppi-pilettejä?" Tätä hänen ei tietenkään olisi pitänyt sanoa, sillä skääppi konduktööri sulki silloin vaunun oven ja käski kuljettajan pysäyttämään vaunun ensimäisen poliisin luo. Kuljettaja teki niin ja Mowers joutui poliisin käsiin. Poliisioikeudessa sakotettien Mowersia sen johdosta 5 dollaria.

— *Skääppien kokki.* Viime keskiviikkona vangittiin Port Arthurin vaunutallilla skääpeillä pääkokkina työskennellyt Joseph Placott-niminen mies. Herrat olivat huomanneet, että tämä "uskollinen" palvelija oli kähveltänyt ruokatavaraa, kuten sorsia, kalkkunoita y. m. "pientä tavaraa." Tutkittaessa asiaa poliisioikeudessa, myönsi Placott silloin tällöin keventämaan lihavuudesta" tämän "uskollisen" palvelijan välityksellä, ei ole varmuutta ,mutta varmaa on ,ettei Placott tätä "firaapelia" vahingokseen harjottanut. Placott oli samalla Thielin salapoliisilaitoksen palveluksessa — kuten luonnollista. Mutta kiittämättömyys on maailman palkka, sanotaan. Vaikka Placott koki parhaansa mukaan "palvella" järjestynyttä työväestöä kiristävää valtherra joukkoa, passittivat herrat hänet pois japistaan ja sakottivat vielä 10 dollaria.

— *"Urhoollinen 96:es rykmentti."* Kuten ennemmin on lehdessämme kerrottu.on Thunder Bayn piirikunnan 96 milisirykmentti hajonnut ja hajottajaksi syytetään sosialisteja ja unionisteja. "The Evening Chronicle" viime perjantai-iltasessa numerossa puhuessaan tästä suurta murhetta tuottaneesta tapahtumasta, lausuu kuitenkin toivon, että rykmentti saadaan vielä uudelleen järjestetyksi. Jos meidän neuvomme jollakin tavalla voisi kuulua komentajan korviin, — ja eiköhän se kuulu — niin me esittäisimme, että hän uusia rekryyttejä rykmenttiin värvätessään kääntyisi ensinnä Matthewsin, Huntin ja Fortunen puoleen. Nämä miehet vaunumiesten lakon alussa osottivat sellaista "urhoollisuutta ja itsensä uhraavaisuutta", että heistä voisi tulla myöskin hyviä sotilaita. Joukkoon voisi myöskin ottaa sen hyvin tunnetun "uurmaakarin", parlamentin jäsenet ja lainlaatijat ja kaikki businessmiehet aina "itsenäiseen valtuusmieheen" asti ja hänetkin ellei hän ole alamittanen. Tästä olisi ainakin se hyöty, ettei heihin vaikuttaisi sosialistien sotilasvastainen agitatsioni eikä ne "uniot", joihin he kuuluvat, pakottaisi heitä jäsenyydestä erottamisen uhalla eroamaan milisistä.

— *Tulkitsevat väärin Port Arthurin s. s. osaston päätöstä.* Ne "kääntäjät" — kylläkai port arthurilaiset ja fort williamilaiset tietävät ketä ne ovat nimiä mainitsemattakin — ovat täkäläisille englanninkielisille päivälehdille kääntäneet Työkansasta s. s. osaston päätöksen, koskeva osaston kantaa yleislakkoon, kokonaan väärin.Fort Williamin "Morning Heraldille" se on ilmotettu siinä muodossa, että suomalaiset sosialistit, kun englanninkieliset työväenmiehet eivät ole heitä avustaneet ennemmin, eivät nyt kostoksi siitä yhdy yleislakkoon kun heillä ei ole mitään pelissä. "Evening Chroniclelle" se on käännetty siinä valossa ,että suomalaiset sosialistit muka tällä päätöksellä katkasevat välinsä englanninkielisten sosialistiagitaattorien kanssa ja "lakkaavat olemasta heidän johdettavinaan." Jokainen tuossa kokouksessa läsnäollut ja Työkansasta päätöksen lukenut henkilö tietää kuinka valheellisia nuo ovat ja me haluamme "kääntäjille" ainoastaan huomauttaa, että tulevaisuudessa noudattaisivat suurempaa tarkkuutta.

Evening Chroniclelle suureksi kauhuksi ilmotamme, että suomalaiset sosialistit eivät ole hylänneet englanninkielisiä sosialistiagitaattoreita, eivätkä kanna minkäänlaista kansallisuusvihaa englanninkielisiä työläisiä kohtaan.

— *Seabinin vehkeilystä* on harjoitukset tänään klo 8 i. p.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettäsi?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin rasjillekin.

— *Suomen* ja tämän maan reseptin mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella.

Gillespie Drug Store, Bethune & Simpson St. K. G. Nyman. (M. k. l.)

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.
(M. k. l.)

TALLETTAKAA RAHANNE TYÖKANSASSA!

Fort Williamissa työläiset ottakaa huomioon että Työkansa ottaa säännöllisesti rahaa lainaksi Se tahtoo sanoa että Työkansassa talletetaan työläisten rahoja.

Työkansa maksaa teille rahoistanne suuremman koron kuin pankit.

Työkansasta saatte rahanne takaisin yhtä varmasti kuin mistä tahansa varmimmista luottolaitoksista.

Työkansa on työläisten oma liike ja sentähden rahojen tallettaminen Työkansassa on oman asianne edistämistä. Ymmärtäkää asemanne työläisinä ja käyttäkää pikkusäästönne omassa liikkeessänne.

Pistäytykää Työkansan konttorissa kuulemassa lähempiä ehtoja.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. **Puhelin 170.**
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa., Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2— ja 7—8 i. p.
Sudbury. Ontario

Ilmoittakaa Työkansassa

„Työkansan" Liikkeessä
Myydään Piletteejä
kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!
Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Ulos Kärpäset Kodista:

Estäkää jo varhain kärpästen pesiytyminen ja sikiäminen kodissanne. Varokaa tuota vaarallista taudin ja saastan levittäjää, lastenne surmaajaa ja koko ihmiskunnan syöpäläistä!

Meidän sihtiovet ja -ikkunat ovat hyvin tehtyjä ja kaunista mallia, sihtikangas emaljeerattu estämään ruostetta.

Sihtiovet maksavat $1.00, $2.00 ja $2.50 saranoineen ja ripoineen valmiit paikalleen.

Sihti-ikkunoita myydään 20, 25 ja 30 senttiä.

Ottakaa tarkka mitta ovestanne kun tulette ostamaan — ja tehkää se **jo tänään.**

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
282 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

$ ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. [illegible]YY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.

SEGORD KADUN
UUSI SAUNA
Avoinna toistaiseksi joka keskiviikko, perjantai ja lauantai.
K. NYMAN,
220 Secord st.
Copper Cliffiläiset Huomatkaa!

Olen alkanut
Jalkineliikkeen
Copper Cliffissä, entisessä Jani Sirkan haussissa, jossa otan vastaan kengänkorjaustöitä ja sypäksiä teen parhaimman vanhanmaan mallin mukaan.
Kunnioituksella.
O. Lahtinen,
Box 308, Copper Cliff, Ont.

Suomalainen
Leipomo
valmistaa kaikenlaisia leivoksia, kuivaa leipää ja korppuja.
Ulosläheivkset toimitetaan pikaisesti ja täsmällisesti.
Kirjetie (mkp)
WERNER KOIVULA,
Box 113, Copper Cliff, Ont

KÄYTTÄKÄÄ
Suomalaista parantolaa
Box 335
Sudburyssa T:ri K. Sunell
Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä

Kämppä
Hirsistä tehty talo ynnä kehikkö myydään halvalla Sellwoodissa. Lähempiä tietoja antaa
Oskar Otava,
(135) Box 659,
Sudbury, Ont.

OSUUSKAUPASTA
PUHELIMET: RUOKAKAUPAN 1058 NORTH
LIHAKAUPAN 1118 „
THE CO-OPERATIVE TRADING CO., LTD,
318 Bay Street Port Arthur.

- Suomalainen Leipuriliike -
ELANTO
200 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM. ONT.
Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.
Ulosläheiykset suoritetaan nopeaa ja huolellisesti. (m. to. l)

Ostakaa tulitikkuja ja muita kotitarpeita meilä
EDDY's tulitikkuja
Saatavana kaikkialla Canadassa. Kysykää niitä välittäjiltämme. Kaikki välittäjät myyvät niitä niin paljon kuin voimme valmistaa ja ne antavat tyydytyksen kaikin puolin. Ne ovat miellyttäneet kansaa jo noin kuusikymmentä vuotta.
Kaikkialla ympäri Canadan kysykää Eddy's tulitikkuja.
35 eri lajia.
Kaikille tyydyttäviä.
(M. k. l.)

RAY STREET & Co
S. W. RAY. PERUSTETTU 1884. C. W. JARVIS
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 202 Simpson st.—601 McTavish st. 700 Victoria ave.
5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme kun panette säästöön vähintään $1.00.
Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia,, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tulipaloa vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosotteita, jotka lankeavat maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialle maapallolla.

Automobiilikyydin haluavat huomatkaa!
Kun haluatte automobiilikyytiä ilmoittakaa H. Forsbergille. Hän palvelee teitä parhaiten.
Kysykää telefoonilla 1436 North

SCANDINAVIALAISET!
KELLO- JA KULTASEPÄN LIIKE.
Myymme ensiluokan tavaraa ja työmme taataan.
JORGENSEN & KIRK,
235 Arthur street, Port Arthur.

Adams'in REET ja KÄRRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT
ovat parhaimmat mitä rahalla voi ostaa. Niitä myy
AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA,
204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.